

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B** **UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 889/2008**
od 5. rujna 2008.

o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu

(SL L 250, 18.9.2008., str. 1.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Uredba Komisije (EZ) br. 1254/2008 od 15. prosinca 2008.	L 337	80	16.12.2008.
► <u>M2</u>	Uredba Komisije (EZ) br. 710/2009 od 5. kolovoza 2009.	L 204	15	6.8.2009.
► <u>M3</u>	Uredba Komisije (EU) br. 271/2010 od 24. ožujka 2010.	L 84	19	31.3.2010.
► <u>M4</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 344/2011 od 8. travnja 2011.	L 96	15	9.4.2011.
► <u>M5</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 426/2011 od 2. svibnja 2011.	L 113	1	3.5.2011.
► <u>M6</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 126/2012 od 14. veljače 2012.	L 41	5	15.2.2012.
► <u>M7</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 203/2012 od 8. ožujka 2012.	L 71	42	9.3.2012.
► <u>M8</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 505/2012 od 14. lipnja 2012.	L 154	12	15.6.2012.
► <u>M9</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 392/2013 od 29. travnja 2013.	L 118	5	30.4.2013.
► <u>M10</u>	Uredba Komisije (EU) br. 519/2013 od 21. veljače 2013.	L 158	74	10.6.2013.
► <u>M11</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1030/2013 od 24. listopada 2013.	L 283	15	25.10.2013.
► <u>M12</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1364/2013 od 17. prosinca 2013.	L 343	29	19.12.2013.
► <u>M13</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 354/2014 od 8. travnja 2014.	L 106	7	9.4.2014.
► <u>M14</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 836/2014 od 31. srpnja 2014.	L 230	10	1.8.2014.
► <u>M15</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1358/2014 od 18. prosinca 2014.	L 365	97	19.12.2014.
► <u>M16</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/673 od 29. travnja 2016.	L 116	8	30.4.2016.
► <u>M17</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1842 od 14. listopada 2016.	L 282	19	19.10.2016.
► <u>M18</u>	Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/838 od 17. svibnja 2017.	L 125	5	18.5.2017.

- ▶ **M19** Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/2273 od 8. prosinca 2017. L 326 42 9.12.2017.
- ▶ **M20** Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1584 od 22. listopada 2018. L 264 1 23.10.2018.
- ▶ **M21** Provedbena Uredba Komisije (EU) 2019/2164 od 17. prosinca 2019. L 328 61 18.12.2019.

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 889/2008

od 5. rujna 2008.

**o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007
o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s
obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu****Sadržaj**

Glava I.	Uvodne odredbe
Glava II.	Pravila o proizvodnji, konzerviranju, preradi, pakiranju, prijevozu i skladištenju ekoloških proizvoda
Poglavlje 1.	Proizvodnja bilja
Poglavlje 1.a	Uzgoj morskih algi
Poglavlje 2.	Uzgoj stoke
Odjeljak 1.	Podrijetlo životinja
Odjeljak 2.	Smještaj stoke i postupci uzgoja
Odjeljak 3.	Hrana za životinje
Odjeljak 4.	Sprečavanje bolesti i veterinarsko liječenje
Poglavlje 2.a	Uzgoj životinja akvakulture
Odjeljak 1.	Opća pravila
Odjeljak 2.	Podrijetlo životinja iz akvakulture
Odjeljak 3.	Uzgojna praksa u akvakulturi
Odjeljak 4.	Uzgajanje
Odjeljak 5.	Hrana za ribe, rakove i bodljikašees
Odjeljak 6.	Posebna pravila za mekušce
Odjeljak 7.	Sprečavanje bolesti i veterinarsko liječenje
Poglavlje 3.	Konzervirani i prerađeni proizvodi
Poglavlje 3.a	Posebna pravila za proizvodnju vina
Poglavlje 4.	Prikupljanje, pakiranje, prijevoz i skladištenje proizvoda
Poglavlje 5.	Pravila za prijelaz
Poglavlje 6	Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima
Odjeljak 1.	Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima koja se odnose na klimatska, geografska ili strukturna ograničenja u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007
Odjeljak 2.	Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na nedostupnost sirovina s ekoloških poljoprivrednih gospodarstava u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007

▼ B

- Odjeljak 3. Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na posebne teškoće čuvanja ekološki uzgojene stoke u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 834/2007
- Odjeljak 3.a. Izvanredna pravila o proizvodnji u vezi s uporabom posebnih proizvoda i tvari u preradi u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EZ) br. 834/2007
- Odjeljak 4. Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koja se odnose na okolnosti katastrofe u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (f) Uredbe (EZ) br. 834/2007
- Poglavlje 7. Baza podataka o sjemenu
- Glava III. Označivanje
- Poglavlje 1. Znak ekološke proizvodnje Europske unije
- Poglavlje 2. Posebni zahtjevi za označivanje hrane za životinje
- Poglavlje 3. Ostali posebni zahtjevi za označivanje
- Glava IV. Kontrole
- Poglavlje 1. Minimalni zahtjevi kod kontrole
- Poglavlje 2. Posebni zahtjevi za kontrolu za biljke i biljne proizvode iz poljoprivredne proizvodnje ili berbe
- Poglavlje 2.a. Posebni zahtjevi u pogledu kontrole za morske alge
- Poglavlje 3. Zahtjevi za kontrolu za stoku i stočne proizvode koji se dobivaju u uzgoju stoke
- Poglavlje 3.a. Posebni zahtjevi u pogledu kontrole za uzgoj životinja iz akvakulture
- Poglavlje 4. Zahtjevi u pogledu kontrole za jedinice za pripravu proizvoda od bilja, morskih algi, stoke i životinja iz akvakulture i prehrambenih proizvoda koji su od njih sastavljeni
- Poglavlje 5. Zahtjevi u pogledu kontrole za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja
- Poglavlje 6. Zahtjevi u pogledu kontrole za jedinice uključene u proizvodnju, pripremu ili uvoz ekoloških proizvoda, koje su predmetne poslove djelomično ili u cijelosti prenijele na treće strane
- Poglavlje 7. Zahtjevi za kontrolu jedinica koje pripravljaju hranu za životinje
- Poglavlje 8. Povrede i razmjena informacija
- Poglavlje 9. Nadzor nadležnih tijela
- Glava V. Dostavljanje informacija komisiji, prijelazne i završne odredbe
- Poglavlje 1. Dostavljanje informacija Komisiji
- Poglavlje 2. Prijelazne i završne odredbe

▼B

GLAVA I.
UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ova Uredba uređuje posebna pravila o ekološkoj proizvodnji, označivanju i kontroli u odnosu na proizvode iz članka 1. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

▼M2

2. Ova se Uredba ne odnosi na:

- (a) stočne vrste drukčije od onih iz članka 7.; i
- (b) životinje iz akvakulture drukčije od onih iz članka 25.a.

Međutim, glava II., glava III. i glava IV. na takve se proizvode primjenjuju *mutatis mutandis* dok se za te proizvode na temelju Uredbe (EZ) br. 834/2007 ne utvrde temeljita proizvodna pravila.

▼B

Članak 2.

Definicije

Uz definicije utvrđene u članku 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007, za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „neekološki” znači koji ne potječe od ili nije u vezi s proizvodnjom u skladu s Uredbom (EZ) br. 834/2007 i ovom Uredbom;
- (b) „veterinarski lijekovi” znači proizvodi prema definiciji u članku 1. stavku 2. Direktive 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ o zakoniku Zajednice o veterinarsko-medicinskim proizvodima;
- (c) „uvoznik” znači fizička ili pravna osoba unutar Zajednice koja podnosi pošiljku za puštanje u slobodan promet u Zajednici, bilo osobno ili putem predstavnika;
- (d) „prvi primatelj” znači fizička ili pravna osoba kojoj se isporučuje uvezena pošiljka i koja će istu primiti za daljnje pripravljanje i/ili stavljanje na tržište;
- (e) „gospodarstvo” znači sve proizvodne jedinice kojima rukovodi jedinstvena uprava za potrebe dobivanja poljoprivrednih proizvoda;

▼M2

- (f) „proizvodna jedinica” znači sva sredstva koja se koriste za proizvodni sektor poput proizvodnog objekta, zemljišnih parcela, pašnjaka, područja na otvorenom, zgrada za stoku, bazena za ribe, kaveznog sustava držanja za morske alge ili životinje iz akvakulture, obalnih ili morskih koncesija, objekata za pohranu uroda, proizvoda od uroda, proizvoda od morskih algi, proizvoda od životinja, sirovina i bilo kojih drugih materijala koji su važni za ovaj specifičan proizvodni sektor;

⁽¹⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 1.

▼ B

- (g) „hidroponski uzgoj” znači metoda uzgoja bilja čije se korijenje nalazi samo u otopini mineralnih nutrijenata ili u inertnom mediju kao što je prelit, pijesak ili mineralna vuna kojima se dodaje otopina nutrijenata;
- (h) „veterinarsko liječenje” znači sva kurativna ili preventivna liječenja protiv određene bolesti;
- (i) „hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja” znači hrana za životinje koja se dobiva tijekom razdoblja prijelaza na ekološku proizvodnju, s izuzetkom one koja je ubrana 12 mjeseci nakon početka prijelaznog razdoblja iz članka 17. stavka 1. točke (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007;

▼ M2

- (j) „zatvoreni recirkulacijski objekt za akvakulturu” znači objekt u kojem se odvija akvakultura u zatvorenom okolišu na zemlji ili na plovilu koja uključuje recirkulaciju vode i koji ovisi o trajnom vanjskom izvoru energije radi stabilizacije okoline za životinje iz akvakulture;
- (k) „energija iz obnovljivih izvora” znači obnovljivi izvori nefosilne energije: vjetar, solarna energija, geotermalna, valovi, plima, vodena energija, plin iz odlagališta otpada, plin iz pogona za preradu otpada, biljni plinovi i bioplinovi;
- (l) „mrjestilište” znači mjesto oplodnje, mriješta i uzgoja kroz rane životne stadije životinja iz akvakulture, posebno riba i školjkaša;
- (m) „mladičnjak” znači mjesto u kojem se primjenjuje prijelazni uzgojni sustav između mrjestilišta i faza rasta. Faza mladičnjaka završava u prvoj trećini proizvodnog ciklusa s izuzećem vrsta koje prolaze postupak smoltifikacije;
- (n) „onečišćenje” u okviru akvakulture i proizvodnje morskih algi znači izravno ili neizravno uvođenje u vodni okoliš tvari ili energije kako je određeno Direktivom 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, u vodama na koje se one odnose;
- (o) „polikultura” u okviru akvakulture i uzgoja morskih algi znači uzgoj dvije ili više vrsta, obično iz različitih trofičkih razina, u istoj uzgojnoj jedinici;
- (p) „proizvodni ciklus” u okviru akvakulture i uzgoja morskih algi znači životni ciklus životinje iz akvakulture ili morske alge od najranijih životnih faza do izlova;
- (q) „lokalno uzgojene vrste” u okviru akvakulture i uzgoja morskih algi znači one koje nisu ni strane ni lokalno odsutne vrste na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 708/2007 ⁽³⁾. Te vrste, navedene u Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 708/2007, mogu se smatrati lokalno uzgojenim vrstama;

⁽¹⁾ SL L 164, 25.6.2008., str. 19.

⁽²⁾ SL L 327, 22.12.2000., str. 1.

⁽³⁾ SL L 168, 28.6.2007., str. 1.

▼ M2

- (r) „uzgojna gustoća” u okviru akvakulture znači živa težina životinja po kubnom metru vode u bilo koje doba tijekom faze rasta, a u slučaju plosnatica i kozica težina po kvadratnom metru površine;

▼ M9

- (s) „kontrolni dokument” znači sve informacije i dokumenti koji su preneseni, za namjene sustava kontrole, nadležnim tijelima države članice ili kontrolnim tijelima i kontrolnim ustanovama subjekta podložnog sustavu kontrole iz članka 28. Uredbe (EZ) br. 834/2007, koji uključuju sve odgovarajuće informacije i dokumente vezane uz subjekt ili djelatnosti tog subjekta koji su pohranjeni kod nadležnih tijela, kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova, s iznimkom informacija ili dokumenata koji ne utječu na upravljanjem kontrolnim sustavom;

▼ M17

- (t) „konzerviranje” znači bilo kakvu radnju, različitu od uzgoja i žetve, koja se obavlja na proizvodima, ali koja ne ispunjava uvjete da bude prerada kako je definirano u točki (u), uključujući sve radnje navedene u članku 2. stavku 1. točki (n) Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ te isključujući pakiranje ili označavanje proizvoda;

- (u) „prerada” znači bilo kakvu radnju navedenu u članku 2. stavku 1. točki (m) Uredbe (EZ) br. 852/2004, uključujući upotrebu tvari iz članka 19. stavka 2. točke (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007. Operacije pakiranja ili označavanja ne smatraju se preradom.

*GLAVA II.***PRAVILA O PROIZVODNJI, KONZERVIRANJU, PRERADI, PAKIRANJU, PRIJEVOZU I SKLADIŠTENJU EKOLOŠKIH PROIZVODA****▼ B***POGLAVLJE 1.****Proizvodnja bilja****Članak 3.***Gospodarenje tlom i gnojidba**

1. Kada hranidbene potrebe bilja nije moguće zadovoljiti mjerama predviđenima u članku 12. stavku 1. točkama (a), (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u ekološkoj se proizvodnji u potrebnom obimu mogu koristiti samo gnojiva i poboljšivači tla iz Priloga I. ovoj Uredbi. Subjekti čuvaju pisane dokaze o potrebi korištenja proizvoda.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004., str. 1.).

▼B

2. Ukupna količina stajskoga gnoja, u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ ⁽¹⁾ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora, koje se koristi na gospodarstvu ne može prelaziti 170 kg dušika godišnje po hektaru korištene poljoprivredne površine. To ograničenje vrijedi samo za stajski gnoj, osušeni stajski gnoj i dehidrirani gnoj peradi, kompostirane životinjske izmete, uključujući gnoj peradi, kompostirani stajski gnoj i tekuće životinjske izmete.
3. Gospodarstva s ekološkom proizvodnjom mogu sklopiti ugovore o suradnji u pisanom obliku isključivo s drugim takvim gospodarstvima i poduzećima koja udovoljavaju pravilima ekološke proizvodnje, s ciljem raspoređivanja suvišnoga gnoja iz ekološkog uzgoja. Najviša dopuštena granica iz stavka 2. izračunava se na temelju svih jedinica ekološke proizvodnje obuhvaćenih takvom suradnjom.
4. Mogu se koristiti primjereni pripravci mikroorganizama za poboljšanje cjelokupnog stanja tla ili raspoloživosti hranjivih tvari u tlu ili u usjevima.
5. Za aktiviranje komposta mogu se koristiti odgovarajući pripravci na bazi bilja ili pripravci mikroorganizama.

*Članak 4.***Zabrana hidropenskog uzgoja**

Zabranjuje se hidropenski uzgoj.

*Članak 5.***Gospodarenje štetočinjama, bolešću i korovom**

1. Kada se bilje ne može primjerenom zaštititi od štetočinja i bolesti mjerama iz članka 12. stavka 1. točaka (a), (b), (c) i (g) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u ekološkoj se proizvodnji mogu koristiti samo proizvodi iz Priloga II. ovoj Uredbi. Subjekti čuvaju pisane dokaze o potrebi korištenja proizvoda.
2. Za proizvode koji se koriste u klopama i raspršivačima, osim feromonskih raspršivača, klopke i/ili raspršivači moraju spriječiti prodiranje tvari u okoliš i spriječiti dodir između tvari i usjeva koji se obrađuje. Klopke se nakon korištenja sakupljaju i sigurno zbrinjavaju.

*Članak 6.***Posebna pravila za uzgoj gljiva**

Za uzgoj gljiva mogu se koristiti supstrati ako su kompostirani isključivo iz sljedećih sastojaka:

(a) stajski gnoj i životinjski izmeti:

- i. bilo s gospodarstava koja primjenjuju metodu ekološke proizvodnje;

⁽¹⁾ SL L 375, 31.12.1991., str. 1.

▼ B

- ii. ili prema Prilogu I., samo ako proizvod iz točke i. nije dostupan; te kada ne premašuju 25 % mase ukupnih sastojaka supstrata prije kompostiranja, izuzev pokrivnog materijala i dodane vode;
- (b) proizvodi poljoprivrednog podrijetla osim onih iz točke (a), s gospodarstava koja primjenjuju metodu ekološke proizvodnje;
- (c) treseta koji nije kemijski tretiran;
- (d) drva koje nakon sječe nije tretirano kemijskim proizvodima;
- (e) mineralni proizvodi iz Priloga I., voda i tlo.

▼ M2*POGLAVLJE 1.a****Uzgoj morskih algi*****▼ M16***Članak 6.a***Područje primjene**

U ovom su poglavlju utvrđena detaljna pravila proizvodnje za morske alge.

Za potrebe ovog poglavlja „morske alge” uključuju višestanične morske alge, fitoplankton i mikroalge.

▼ M2*Članak 6.b***Održivost vodenog medija i plan održivog upravljanja**

1. Operacije se smještaju u lokalitetima koji nisu podložni zagađenju proizvodima ili tvarima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju ili onečišćujućim tvarima koje bi ugrozile ekološku prirodu proizvoda.

2. Ekološke i konvencionalne proizvodne jedinice primjereno se odvajaju. Takve se mjere odvajanja temelje na prirodnom smještaju, odvojenim distribucijskim sustavima za vodu, udaljenosti, plimi i oseci, uzvodnom i nizvodnom smještaju ekološke proizvodne jedinice. Tijela država članica mogu odrediti lokacije ili područja koja smatraju neprikladnim za ekološku akvakulturu ili uzgoj morskih algi i isto tako mogu odrediti minimalne udaljenosti između ekoloških i konvencionalnih proizvodnih jedinica.

Ako su određene minimalne udaljenosti, države članice tu informaciju dostavljaju operaterima, drugim državama članicama i Komisiji.

▼ M2

3. Za sve nove operacije koje se prijavljuju za ekološku proizvodnju i za proizvodnju više od 20 tona proizvoda akvakulture godišnje potrebna je procjena utjecaja na okoliš razmjerna proizvodnoj jedinici da bi se utvrdili uvjeti proizvodne jedinice i njezinog neposrednog okoliša i mogući učinci tih operacija. Subjekti kontrolnom tijelu ili nadležnom tijelu dostavljaju procjenu utjecaja na okoliš. Sadržaj procjene utjecaja na okoliš temelji se na Prilogu IV. Direktivi Vijeća 85/337/EEZ ⁽¹⁾. Ako je jedinica već bila podvrgnuta procjeni utjecaja na okoliš, tada se njezina uporaba dopušta u tu svrhu.

4. Subjekti osiguravaju plan održivog upravljanja razmjernan proizvodnoj jedinici za akvakulturu i uzgoj morskih algi.

Plan se godišnje ažurira i detaljno navodi učinke operacije po okoliš, kakvo sustavno praćenje okoliša treba poduzeti, te popis mjera koje se trebaju poduzeti da bi se umanjili negativni učinci na neposredno vodeni i kopneni okoliš uključujući, kada je to primjenjivo, ispušt nutrijenata u okoliš po proizvodnom ciklusu ili po godini. Plan navodi nadzor i popravak tehničke opreme.

5. Poželjno je da subjekti akvakulture i uzgoja morskih algi koriste obnovljive izvore energije i reciklirane materijale i u sklopu održivog plana upravljanja sastave raspored smanjivanja otpada koji se treba uspostaviti na početku operacija. Kada je to moguće, uporaba rezidualne topline ograničava se na energiju iz obnovljivih izvora.

6. Za uzgoj morskih algi na početku se donosi jednokratna procjena biomase.

*Članak 6.c***Održivo sakupljanje divljih morskih algi**

1. Na jedinici ili na objektu potrebno je voditi evidenciju koja subjektu omogućuje da identificira, a nadležnom tijelu ili kontrolnom tijelu da provjeri da su sakupljači dostavili samo divlje morske alge proizvedene u skladu s Uredbom (EZ) br. 834/2007.

2. Sakupljanje se provodi tako da prikupljene količine ne uzrokuju značajan utjecaj na stanje vodnog okoliša. Poduzimaju se mjere koje će osigurati da morske alge imaju mogućnost regeneracije, poput tehnika sakupljanja, minimalnih veličina, dobi, reproduktivnih ciklusa ili veličine preostalih morskih algi.

3. Ako se morske alge sakupljaju iz zajedničke površine ubiranja ili dijeljene površine ubiranja, potrebno je dokumentirati da ukupno sakupljanje udovoljava ovoj Uredbi.

4. Uzimajući u obzir članak 73.b stavak 2. točke (b) i (c), ta dokumentacija mora osigurati dokaz održivog upravljanja bez dugoročnog utjecaja na površinu ubiranja.

⁽¹⁾ SL L 175, 5.7.1985., str. 40.

▼ **M2***Članak 6.d***Uzgoj morskih algi**

1. Uzgoj morskih algi na moru koristi jedino nutrijente koji se prirodno pojavljuju u okolišu, ili iz ekološkog uzgoja životinja akvakulture, po mogućnosti smještene u blizini kao dio sustava polikulture.
2. U kopnenim objektima u kojima se koriste vanjski izvori nutrijenata, razina nutrijenata u efluentu treba biti provjerljivo ista ili niža od njihove razine u ulaznoj vodi. Mogu se koristiti samo nutrijenti biljnog ili mineralnog podrijetla kako su navedeni u Prilogu I.
3. Gustoća kulture ili operativni intenzitet dokumentira se i održava cjelovitost vodnog okoliša osiguravajući da se ne premašuje maksimalna količina morskih algi koja se može dobiti bez negativnih učinaka po okoliš.
4. Konopi i ostala oprema koja se koristi za uzgoj morskih algi koriste se iznova ili se recikliraju, kada je to moguće.

*Članak 6.e***Protuobraštajne mjere i mjere čišćenja proizvodne opreme i objekata**

1. Obraštajni organizmi uklanjaju se samo fizičkim putem ili ručno te, kada je to primjereno, vraćaju u more na određenoj udaljenosti od uzgajališta.
2. Čišćenje opreme i objekata obavlja se fizičkim ili mehaničkim mjerama. Kada to nije zadovoljavajuće, mogu se koristiti samo tvari kako su navedene u Prilogu VII. odjeljku 2.

▼ **B***POGLAVLJE 2.****Uzgoj stoke****Članak 7.***Područje primjene**

U ovom poglavlju utvrđuju se detaljna pravila za uzgoj sljedećih vrsta: goveda uključujući bivola i bizona, kopitara, svinja, ovaca, koza, peradi (vrste navedene u Prilogu III.) i pčela.

Odjeljak 1.

Podrijetlo životinja*Članak 8.***Podrijetlo životinja iz ekološkog uzgoja**

1. Pri odabiru pasmina ili sojeva vodi se računa o mogućnosti životinja da se prilagode lokalnim uvjetima, njihovoj vitalnosti i otpornosti na bolest. Osim toga pasmine ili sojevi životinja odabiru se tako da se izbjegnu određene bolesti ili zdravstveni problemi povezani s

▼B

određenim pasminama ili sojevima koji se koriste u intenzivnom uzgoju, kao što je stresni sindrom svinja, PSE sindrom (bijelo-mekano-vodnjikavo meso), iznenadna smrt, spontani pobačaj i težak porod koji zahtijeva carski rez. Prednost se daje autohtonim pasminama i sojevima.

2. Kod pčela prednost se daje vrsti *Apis mellifera* i njihovim lokalnim ekotipovima.

*Članak 9.***Podrijetlo životinja iz neekološkog uzgoja**

1. U skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007, za potrebe rasploda na gospodarstvo se mogu dovesti životinje iz neekološkog uzgoja samo ako ne postoji dostatan broj životinja iz ekološkog uzgoja i podložno uvjetima predviđenima u stavcima 2. do 5. ovog članka.

2. Kada se krda ili stada osnivaju po prvi put, mladi sisavci iz neekološkog uzgoja uzgajaju se prema pravilima ekološkog uzgoja odmah nakon što prestanu sisati. Nadalje, danom ulaska životinja u krdo primjenjuju se sljedeća ograničenja:

(a) bivoli, telad i ždrebad mladi su od šest mjeseci;

(b) janjad i kozlići mladi su od 60 dana;

(c) odojci su lakši od 35 kg.

3. Za obnovu krda ili stada, odrasli mužjaci i ženke koje se još nisu okotile iz neekološkog uzgoja dalje se uzgajaju u skladu s pravilima ekološkog uzgoja. Nadalje, broj ženki sisavaca podliježe sljedećim godišnjim ograničenjima:

(a) do najviše 10 % odraslih kopitara ili goveda, uključujući bivole i bizone, te 20 % odraslih svinja, ovaca i koza, kao ženki;

(b) za jedinice s manje od 10 kopitara ili goveda, ili s manje od pet svinja, ovaca ili koza, svako gore navedeno obnavljanje ograničava se na najviše jednu životinju godišnje.

Odredbe ovog stavka će se preispitati 2012. godine s ciljem postupnog ukidanja.

4. Postoci iz stavka 3. se mogu povećati do 40 %, podložno prethodnom odobrenju od strane nadležnog tijela, u sljedećim posebnim slučajevima:

(a) prilikom izvođenja većeg proširenja poljoprivrednoga gospodarstva;

(b) prilikom promjene pasmine;

▼B

- (c) prilikom započinjanja nove stočarske specijalizacije;
- (d) kada pasminama prijete opasnost gubitka za poljoprivredu, kako je utvrđeno u Prilogu IV. Uredbi Komisije (EZ) br. 1974/2006 ⁽¹⁾, a u tom slučaju životinje tih pasmina ne moraju nužno biti ženke koje se još nisu okotile.
5. Za obnovu pčelinjaka, godišnje se 10 % matice i rojeva može zamijeniti neekološkim maticama i rojevima u jedinici za ekološki uzgoj pod uvjetom da se matice i rojevi stave u košnice sa saćem ili satnim osnovama koji potječu iz jedinica ekološkog uzgoja.

Odjeljak 2.

Smještaj stoke i postupci uzgoja*Članak 10.***Pravila koja vrijede za uvjete smještaja**

1. Izolacija, grijanje i ventilacija zgrade osiguravaju da se protok zraka, razina prašine, temperatura, relativna vlažnost zraka i koncentracija plina drže unutar granica koje nisu škodljive za životinje. Zgrada omogućuje obilnu prirodnu ventilaciju i ulazak svjetlosti.
2. Smještaj za stoku nije obavezan u područjima s primjerenim klimatskim uvjetima koji životinjama omogućavaju da žive na otvorenom.
3. Gustoća životinja u zgradama osigurava udobnost, dobrobit i ispunjava potrebe svojstvene vrsti životinje koje u prvom redu ovise o vrsti, pasmini i dobi životinja. Vodi se računa i o potrebama ponašanja životinja koje posebno ovise o veličini skupine i spolu životinja. Gustoćom se osigurava dobrobit životinja tako da im se osigura dovoljno prostora da prirodno stoje, jednostavno legnu, da se okrenu, njeguju, zauzimaju sve prirodne položaje tijela i čine sve prirodne kretnje kao što je rastezanje i lamatanje krilima.
4. Najmanja dopuštena površina za zatvorene i otvorene površine te ostale karakteristike smještaja za različite vrste i kategorije životinja utvrđeni su u Prilogu III.

*Članak 11.***Posebni uvjeti smještaja i postupci uzgoja za sisavce**

1. Prostor za smještaj stoke ima glatke, ali ne skliske podove. Najmanje polovica površine zatvorenog prostora iz Priloga III. je tvrda, što znači da nije orebrena ni mrežaste konstrukcije.

⁽¹⁾ SL L 368, 23.12.2006., str. 15.

▼B

2. Smještaj ima udobnu, čistu, suhu i dovoljno veliku površinu za ležanje/odmaranje koja se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije orebrana. Na površini za odmaranje postoji široka stelja nastrijeta slamom. Stelja se sastoji od slame ili drugog odgovarajućeg prirodnog materijala. Stelja se može oplemeniti i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom iz Priloga I.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 3. Direktive Vijeća 91/629/EEZ ⁽¹⁾, smještaj teladi u pojedinačne pretince nakon starosti od jednog tjedna je zabranjen.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 8. Direktive Vijeća 91/630/EEZ ⁽²⁾, krmače se drže u skupini, osim u posljednjoj fazi bređanja i tijekom dojenja.

5. Odojke se ne drži na ravnim platformama ni u kavezima za odojke.

6. Površine za gibanje u slučaju svinja omogućuju izbacivanje izmeta i rovanje. Za rovanje se mogu koristiti različiti supstrati.

*Članak 12.***Posebni uvjeti za smještaj i postupci uzgoja peradi**

1. Perad se ne drži u kavezima.
2. Vodena perad ima pristup tekućici, ribnjaku, jezeru ili bazenu kad god vremenski i higijenski uvjeti to dopuštaju kako bi se poštovale posebne potrebe njihove vrste i zahtjevi za dobrobit životinja.
3. Građevine za svu perad zadovoljavaju sljedeće uvjete:
  - (a) najmanje jedna trećina površine poda je puna, to jest, nije rebraste ni mrežaste konstrukcije, te je pokrivena steljom kao što je slama, strugotina drva, pijesak ili treset;
  - (b) u peradarskim objektima za nesilice, dovoljno velik dio prostora poda za kokoši je dostupan za prikupljanje izmeta;
  - (c) one imaju motke čija je veličina i broj razmjerni veličini skupine ptica kako je utvrđeno u Prilogu III.;
  - (d) imaju izlazno/ulazne otvore dostatne veličine za ptice, a spomenuti otvori imaju sveukupnu dužinu od najmanje 4 m na 100 m² nastambe koja je pticama na raspolaganju;

⁽¹⁾ SL L 340, 11.12.1991., str. 28.

⁽²⁾ SL L 340, 11.12.1991., str. 33.

▼B

- (e) ni jedan peradarski objekt ne sadržava više od:
- i. 4 800 kokoši;
  - ii. 3 000 nesilica;
  - iii. 5 200 perlinki;
  - iv. 4 000 ženki mošusne ili pekinške patke ili 3 200 mužjaka mošusne ili pekinške patke ili drugih patki;
  - v. 2 500 kopuna, gusaka ili purana;
- (f) ukupna korisna površina peradarskih objekata za proizvodnju mesa bilo koje jedinice ne prekoračuje 1 600 m²;
- (g) peradarski su objekti izgrađeni na način koji svim pticama omogućava jednostavan pristup površini na otvorenom.

4. Prirodno se svjetlo može nadopuniti umjetnim sredstvima kako bi osiguralo najviše 16 sati svjetla dnevno s neprekidnim noćnim trajanjem odmora bez umjetnog svjetla u trajanju od najmanje osam sati.

5. Kako bi se spriječilo korištenje intenzivnih metoda uzgoja, perad se mora ili uzgajati do dostizanja minimalne starosti ili mora potjecati od spororastućih sojeva peradi. Ako subjekt ne koriste spororastuće sojeve peradi, najmanja dopuštena dob kod klanja je sljedeća:

- (a) 81 dan za kokoši;
- (b) 150 dana za kopune;
- (c) 49 dana za pekinške patke;
- (d) 70 dana za ženke mošusne patke;
- (e) 84 dana za mužjake mošusne patke;
- (f) 92 dana za divlje patke;
- (g) 94 dana za perlinke;
- (h) 140 dana za mužjake purana i guske za pečenje; i
- (i) 100 dana za ženke purana.

Nadležno tijelo definira kriterije za spororastuće sojeve ili sastavlja njihov popis i te informacije dostavlja subjektima, drugim državama članicama i Komisiji.

*Članak 13.***Posebni zahtjevi i uvjeti smještaja u pčelarstvu**

1. Smještaj je pčelinjaka takav da unutar radijusa od 3 km od sjedišta pčelinjaka, izvore nektara i cvjetnog praha čine uglavnom ekološki uzgojene kulture i/ili samoniklo bilje i/ili kulture tretirane postupcima s malim utjecajem na okoliš ekvivalentne onima opisanima u članku 36. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 ⁽¹⁾ ili u članku 22. Uredbe Vijeća 1257/1999 ⁽²⁾ koji ne mogu utjecati na ekološko obilježje pčelarske proizvodnje. Gore spomenuti zahtjevi ne vrijede kada cvjetanje nije u tijeku ili kada su košnice u mirovanju.
2. Države članice mogu odrediti regije ili područja u kojima pčelarstvo koje je u skladu s pravilima ekološke proizvodnje nije primjenjivo.
3. Košnice se uglavnom izrađuju od prirodnih materijala koji ne predstavljaju opasnost za onečišćenje okoliša ili proizvoda pčelarstva.
4. Pčelinji vosak za nove osnove potječe iz jedinica ekološkog uzgoja.
5. Ne dovodeći u pitanje članak 25., u košnicama se mogu koristiti samo prirodni proizvodi kao što su propolis, vosak i biljna ulja.
6. Korištenje kemijskih sintetskih sredstava za odbijanje insekata tijekom postupaka vrcanja meda zabranjeno je.
7. Zabranjeno je korištenje voštanog saća za vrcanje meda.

*Članak 14.***Pristup površinama na otvorenom**

1. Površine na otvorenom mogu biti djelomično natkrivene.
2. U skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (b) podtočkom iii. Uredbe (EZ) br. 834/2007 biljožderi imaju pristup pašnjacima gdje god to uvjeti dopuštaju.
3. U slučajevima kada biljožderi imaju pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše i kada sustav zimskog smještaja životinjama pruža slobodu kretanja, obveza osiguravanja površina na otvorenom tijekom zimskih mjeseci može se zanemariti.
4. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., bikovi stari preko godinu dana imaju pristup ispaši ili površini na otvorenom.
5. Perad ima pristup površini na otvorenom u trajanju od najmanje jedne trećine njihovog vijeka.

⁽¹⁾ SL L 277, 21.10.2005., str. 1.

⁽²⁾ SL L 160, 26.6.1999., str. 80.

▼B

6. Površine na otvorenom za perad uglavnom su pokrivene vegetacijom i imaju zaštitne objekte i pticama omogućavaju jednostavan pristup primjerenom broju korita za napajanje i hranjenje.

7. Ako se perad drži u zatvorenom prostoru zbog ograničenja ili obveza uvedenih na temelju zakonodavstva Zajednice, ima stalan pristup dostatnim količinama vlaknaste krme i primjerenj sirovini kako bi zadovoljila svoje etološke potrebe.

*Članak 15.***Gustoća stočnog fonda**

1. Ukupna gustoća stočnog fonda je takva da ne prelazi granicu od 170 kg dušika godišnje i po hektaru poljoprivredne površine iz članka 3. stavka 2.

2. Kako bi se odredila primjerena gore spomenuta gustoća stočnog fonda, nadležno tijelo određuje jedinice za stoku koje su ekvivalentne gore navedenoj granici, uzimajući kao smjernicu veličine utvrđene u Prilogu IV. ili odgovarajuće nacionalne odredbe donesene u skladu s Direktivom 91/676/EEZ.

*Članak 16.***Zabrana uzgoja stoke bez poljoprivrednog zemljišta**

Zabranjuje se uzgoj stoke bez poljoprivrednog zemljišta, u kojoj subjekt koji drži stoku ne gospodari poljoprivrednim zemljištem i/ili s drugim subjektom nije sklopio ugovor o suradnji u pisanom obliku u skladu s člankom 3. stavkom 3.

*Članak 17.***Istovremeni ekološki i neekološki uzgoj stoke**

1. Stoka iz neekološkog uzgoja može postojati na gospodarstvu pod uvjetom da se uzgaja na jedinicama gdje su zgrade i parcele jasno odvojene od jedinica koje proizvode u skladu s pravilima ekološkog uzgoja i kada se radi o različitim vrstama.

2. Stoka iz neekološkog uzgoja može koristiti ekološku ispašu u ograničenom vremenskom trajanju svake godine, pod uvjetom da takve životinje potječu iz sustava poljodjelstva utvrđenog u stavku 3. točki (b) i da ekoloških životinja nema istodobno na takvoj ispaši.

3. Ekološki uzgojene životinje mogu biti na ispaši na zajedničkom poljoprivrednom zemljištu, pod uvjetom da:

- (a) zemljište u razdoblju od najmanje tri godine nije bilo tretirano proizvodima koji nisu odobreni za ekološki uzgoj;
- (b) sve životinje iz neekološkog uzgoja koje koriste odnosno zemljište potječu iz sustava poljodjelstva koji je istovrijedan onome iz članka 36. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 ili iz članka 22. Uredbe 1257/1999;
- (c) svi stočni proizvodi dobiveni od ekoloških životinja, dok koriste ovo zemljište, se ne smatraju ekološkima, osim ako se ne može dokazati primjerena odvojenost od neekoloških životinja.

▼B

4. Tijekom razdoblja transhumance, životinje mogu pasti na neekološkom zemljištu kada se sele s jedne površine za ispašu na drugu. Uzimanje neekološke hrane za životinje u obliku trave i drugog bilja koje životinje pasu tijekom ovog razdoblja ne prelazi 10 % ukupnoga godišnjeg unosa hrane. Veličina se izračunava kao postotak suhe tvari hrane za životinje iz poljoprivrednih izvora.

5. Subjekti čuvaju pisane dokaze o primjeni odredaba iz ovog članka.

*Članak 18.***Postupanje sa životinjama**

1. Radnje kao što su pričvršćivanje elastičnih traka na repove ovaca, podrezivanje repa, brušenje zuba, obrezivanje kljuna i odstranjivanje rogova u ekološkom se uzgoju ne obavljaju rutinski. Međutim, neke od ovih radnji nadležno tijelo može odobriti od slučaja do slučaja zbog sigurnosti ili ako su namijenjeni unapređenju zdravlja, dobrobiti ili higijeni stoke.

Svaka se patnja životinje svodi na minimum primjenom odgovarajućih anestetika i/ili analgetika i radnjom koju kvalificirano osoblje obavlja samo kod najprimjerenije životne dobi.

2. Fizička je kastracija dopuštena kako bi se održavala kakvoća proizvoda i tradicionalne metode uzgoja, ali samo pod uvjetima utvrđenima u drugom podstavku stavka 1.

3. Sakaćenje kao što je rezanje krila pčelinjih matice je zabranjeno.

4. Ukrcavanje i iskrcavanje životinja obavlja se bez primjene bilo koje vrste električne stimulacije za prisiljavanje životinja. Korištenje alopatskih sredstava za smirivanje prije ili tijekom prijevoza je zabranjeno.

*Odjeljak 3.***Hrana za životinje****▼M8***Članak 19.***Hrana za životinje s vlastitoga gospodarstva i iz drugih izvora**

1. Za biljojede, osim svake godine tijekom razdoblja sezonske selidbe, u skladu s člankom 17. stavkom 4., najmanje 60 % hrane za životinje mora potjecati s iste poljoprivredne jedinice ili ako to nije moguće, ona se mora proizvesti u suradnji s drugim ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima iz iste regije.

2. Za svinje i perad, najmanje 20 % hrane za životinje mora potjecati s iste poljoprivredne jedinice ili se ona mora proizvesti u suradnji s drugim ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima ili sa subjektima u poslovanju s hranom za životinje iz iste regije.

▼ M8

3. Za pčele mora u košnicama na kraju proizvodne sezone ostati dovoljno meda i peludi koji osiguravaju njihovo preživljavanje tijekom zime.

Hranidba pčelinjih zajednica dopuštena je samo ako je zbog klimatskih uvjeta ugroženo preživljavanje zajednice. Hranidba se sastoji od meda, šećernog sirupa ili šećera iz ekološke proizvodnje.

▼ B*Članak 20.***Hrana za životinje koja zadovoljava prehrambene potrebe životinja**

1. Svi mladi sisavci hrane se majčinim mlijekom umjesto prirodnim mlijekom u trajanju od najmanje tri mjeseca za goveda uključujući bivole i bizone, te kopitare, 45 dana za ovce i koze i 40 dana za svinje.

2. Sustave uzgoja za biljoždere treba temeljiti na maksimalnom korištenju ispaše prema raspoloživosti pašnjaka u različitim razdobljima godine. Najmanje 60 % suhe tvari u dnevnim obrocima biljoždera mora činiti vlaknasta krma, svježa ili suha krma ili silaža. Za životinje u mljekarstvu dopušta se smanjenje od 50 % u ranom razdoblju laktacije.

3. Vlaknasta krma, svježa ili sušena krma ili silaža dodaju se dnevnom obroku za svinje i perad.

4. Zabranjeno je držanje stoke u uvjetima ili način hranjenja koji mogu uzrokovati anemiju.

5. Postupci tovljenja u svakoj fazi postupka uzgoja su reverzibilni. Šopanje je zabranjeno.

*Članak 21.***Hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja****▼ M1**

1. U prosjeku do 30 % količine obroka hrane za životinje može sadržavati hranu za životinje iz prijelaznog razdoblja. Kada hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja potječe s jedinice samog imanja, ovaj postotak se može povećati do 100 %.

▼ M2

2. Do 20 % ukupne prosječne količine hrane koja se daje stoci može potjecati s ispaše ili s trajnih pašnjaka, parcela s trajnim krmnim biljem ili proteinskim kulturama, dobivene na temelju ekološkog upravljanja zemljom u njihovoj prvoj godini prijelaznog razdoblja, pod uvjetom da su dio samog objekta i da tijekom posljednjih pet godina nisu bili dio ekološke proizvodne jedinice tog objekta. Kada se koristi i hrana za životinje u prijelaznom razdoblju i hrana za životinje s parcela u njihovoj prvoj godini prijelaznog razdoblja, ukupni zajednički postotak takve hrane za životinje ne smije premašivati maksimalne postotke utemeljene stavkom 1.

▼ B

3. Veličine u stavcima 1. i 2. izračunavaju se godišnje kao postotak suhe tvari hrane za životinje biljnog podrijetla.

▼ **M8***Članak 22.***Korištenje određenih proizvoda i tvari u hrani za životinje**

U smislu članka 14. stavka 1. točke (d) podtočke iv. Uredbe (EZ) br. 834/2007 kod prerade ekološke hrane za životinje i u hranidbi ekoloških životinja smiju se koristiti samo sljedeće tvari:

- (a) neekološka krmiva biljnog ili životinjskog podrijetla ili druga krmiva navedena na popisu u odjeljku 2. Priloga V., pod uvjetom da:
  - i. su proizvedena ili prerađena bez kemijskih otapala; i
  - ii. sukladna ograničenjima propisanim u članku 43. ili članku 47. točki (c);
- (b) neekološki začini, začinsko bilje i melase, pod uvjetom da:
  - i. nisu dostupni iz ekološke proizvodnje;
  - ii. su proizvedeni ili prerađeni bez kemijskih otapala; i
  - iii. je njihovo korištenje ograničeno na 1 % obroka hrane za životinje pojedine vrste, izračunato na godišnjoj razini, kao postotak suhe tvari hrane za životinje poljoprivrednoga podrijetla;
- (c) ekološka krmiva životinjskoga podrijetla;
- (d) krmiva mineralnog podrijetla navedena u popisu u odjeljku 1. Priloga V.;
- (e) proizvodi održivog ribarstva, pod uvjetom da:
  - i. su proizvedeni ili prerađeni bez kemijskih otapala;
  - ii. je njihova primjena ograničena na nebiljojede; i
  - iii. primjena hidrolizata ribljih bjelančevina ograničena jedino na mlade životinje;
- (f) sol kao morska sol, gruba kamena sol;
- (g) dodaci hrani za životinje navedeni na popisu u Prilogu VI.

▼ **B***Odjeljak 4.***Sprečavanje bolesti i veterinarsko liječenje***Članak 23.***Sprečavanje bolesti**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 24. stavak 3., korištenje kemijski sintetiziranih alopatskih veterinarskih lijekova ili antibiotika za preventivno liječenje zabranjeno je.
2. Zabranjeno je korištenje pospješivača rasta ili prinosa (uključujući antibiotike, kokcidostatike i druge umjetne pospješivače rasta) i korištenje hormona ili sličnih tvari za kontrolu reprodukcije ili za druge namjene (npr. indukcija ili sinkronizacija estrusa).
3. Ako je stoka dobivena iz neekoloških jedinica, moguća je primjena posebnih mjera kao što je pregled ili razdoblje karantene, ovisno o okolnostima.

▼B

4. Smještaj, ograde, oprema i pribor moraju biti propisno očišćeni i dezinficirani kako bi se izbjegla unakrsna zaraza i razvoj organizama prijenosnika bolesti. Fekalije, mokraća i nepojedena ili razlivena hrana mora se uklanjati onoliko često koliko je to potrebno kako bi se mirisi sveli na najmanju moguću mjeru i spriječilo privlačenje insekata ili glodavaca.

Za potrebe članka 14. stavka 1. točke (f) Uredbe (EZ) br. 834/2007, za čišćenje i dezinfekciju naprava i pribora u zgradama za stoku mogu se koristiti samo proizvodi navedeni u Prilogu VII. Sredstva protiv glodavaca (koja se koriste samo u klopama) i proizvodi navedeni u Prilogu II. mogu se koristiti za uklanjanje insekata i drugih štetočina u zgradama i drugim objektima u kojima se čuva stoka.

5. Zgrade se moraju isprazniti od životinja između svakog turnusa peradi za uzgoj. U tom vremenu se zgrade i oprema moraju očistiti i dezinficirati. Osim toga, kada se okonča uzgoj svakog turnusa peradi, ograđen prostor za perad mora ostati prazan kako bi se bilju omogućilo da ponovno naraste. Države članice moraju utvrditi razdoblje u kojem ograđeni prostori za perad moraju ostati prazni. Subjekt mora čuvati pisane dokaze da se to razdoblje poštuje. Ti zahtjevi ne vrijede za perad koja se ne uzgaja u turnusima, ne čuva u ograđenim prostorima za perad i slobodna je kretati se tijekom dana.

*Članak 24.***Veterinarsko liječenje**

1. Kada unatoč preventivnim mjerama za osiguravanje zdravlja životinja, kako je utvrđeno u članku 14. stavku 1. točki (e) podtočki i. Uredbe (EZ) br. 834/2007, životinje obole ili dožive ranjavanje, odmah se podvrgavaju liječenju, prema potrebi u izolaciji i u odgovarajućem mjestu za boravak.

▼M13

2. Fitoterapeutske i homeopatske proizvode, elementi u tragovima i proizvodi navedeni u odjeljku 1. Priloga V. i u odjeljku 3. Priloga VI. imaju prednost u primjeni u odnosu na kemijski sintetizirane alopatske lijekove ili antibiotike, pod uvjetom da je njihov terapijski učinak djelotvoran za vrstu životinje i za uvjete za koje je namijenjeno liječenje.

▼B

3. Ako primjena mjera iz stavaka 1. i 2. nije djelotvorna u liječenju bolesti ili ranjavanja, te ako je liječenje nužno potrebno da bi se izbjegla patnja ili bol životinje, mogu se na odgovornost veterinaru koristiti kemijski sintetizirani alopatski veterinarski lijekovi ili antibiotici.

4. S izuzetkom cijepljenja, liječenja zbog parazita i obveznih programa iskorjenjivanja u kojima životinja ili skupina životinja prima više od tri terapije liječenja kemijski sintetiziranim alopatskim lijekovima ili antibioticima unutar razdoblja od 12 mjeseci ili više od jedne terapije liječenja ako je njihov reproduktivni ciklus kraći od godine dana, dotična stoka ili proizvodi koji se iz nje dobivaju ne smiju se prodavati kao ekološki proizvodi, a stoka mora biti podvrgnuta prijelaznim razdobljima utvrđenima u članku 38. stavku 1.

Za kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu vodi se evidencija pisanih dokaza o nastanku takvih okolnosti.

▼ B

5. Trajanje karence između posljednjeg davanja alopatskog veterinarskog lijeka životinji u redovnim uvjetima primjene, te dobivanje ekološki dobivene hrane od takvih životinja mora biti dvostruko duže od zakonskog trajanja karence iz članka 11. Direktive 2001/82/EZ ili, ako razdoblje nije navedeno, 48 sati.

*Članak 25.***Posebna pravila o sprečavanju bolesti i veterinarskom liječenju u pčelarstvu****▼ M20**

1. Za potrebe čišćenja i dezinfekcije okvira, košnica i saća može se upotrebljavati natrijev hidroksid.

Za potrebe zaštite okvira, košnica i saća, posebno od štetočina, dopuštena su samo sredstva protiv glodavaca (koja se stavljaju u klopke) i odgovarajući proizvodi navedeni u Prilogu II.

▼ B

2. Mehanička dezinfekcija pčelinjaka kao što je para ili neposredni plamen je dopuštena.

3. Postupak uništavanja roja trutova dopušten je samo ako ima za cilj izoliranje zaraženosti s *Varroa destructor*.

4. Ako se unatoč preventivnim mjerama, kolonije razbole ili zaraze, moraju se odmah liječiti a, prema potrebi, mogu se premjestiti u pčelinjake u izolaciji.

5. U ekološkom pčelarstvu mogu se koristiti veterinarski lijekovi ako je odgovarajuća primjena u državi članici odobrena u skladu s relevantnim propisima Zajednice ili nacionalnim propisima u skladu s pravom Zajednice.

6. Kod zaraze s *Varroa destructor* može se koristiti mravlja kiselina, mliječna kiselina, octena kiselina i oksalna kiselina, kao i mentol, timol, eukaliptol ili kamfor.

7. Ako se primjenjuje liječenje kemijski sintetiziranim alopatskim proizvodima, tijekom takvog razdoblja tretirane se kolonije stavljaju u pčelinjake u izolaciji i sav vosak zamjenjuje se voskom iz ekološkog pčelarstva. Nakon toga se na takve kolonije primjenjuje jednogodišnje prijelazno razdoblje utvrđeno u članku 38. stavku 3.

8. Zahtjevi utvrđeni u stavku 7. ne vrijede za proizvode navedene u stavku 6.

▼ M2*POGLAVLJE 2.a****Uzgoj životinja akvakulture***

Odjeljak 1.

Opća pravila*Članak 25.a***Područje primjene**

Ovo poglavlje utvrđuje detaljna proizvodna pravila za vrste riba, rakova, bodljikaša i mekušaca kako je obuhvaćeno Prilogom XIII.a.

▼ **M2**

Ono se primjenjuje *mutatis mutandis* na zooplankton, mikroračice, rotifere, crve i ostale životinje za hranidbu u vodi.

*Članak 25.b***Održivost vodenog medija i plan održivog upravljanja**

1. Na ovo se poglavlje primjenjuju odredbe članka 6.b stavaka od 1. do 5.
2. Obrambene i zaštitne mjere poduzete protiv grabežljivaca na temelju Direktive 92/43/EEZ ⁽¹⁾ i nacionalna pravila upisuju se u plan održivog upravljanja.
3. Između susjednih subjekata prilikom sastavljanja njihovih planova upravljanja odvija se provjerljivo usklađivanje kada je to primjenjivo.
4. Za uzgoj životinja akvakulture u ribnjacima, bazenima ili uzgojnim bazenima u nizu, uzgajališta su opremljena ili prirodnim filtrima, taložnicama, biološkim filtrima ili mehaničkim filtrima za sakupljanje otpadnih nutrijenata ili uporabu morskih algi i/ili životinja (školjkaša i algi) koji doprinose poboljšanju kakvoće efluenata. Sustavno praćenje efluenata provodi se u redovitim razmacima kada je to primjereno.

*Članak 25.c***Istovremeni ekološki i konvencionalni uzgoj životinja akvakulture**

1. Nadležno tijelo može odobriti da se u mrjestilištima ili mladičnjacima mlađ uzgaja i ekološki i konvencionalno u istom objektu pod uvjetom da postoji jasna fizička odvojenost između jedinica i poseban sustav distribucije vode.
2. U slučaju proizvodnje u punom uzgojnom sustavu, nadležno tijelo može dopustiti postojanje ekoloških i konvencionalnih jedinica za uzgoj životinja akvakulture u istom objektu pod uvjetom da se udovolji članku 6.b stavku 2. ove Uredbe te ako su uključene različite proizvodne faze i različita razdoblja rukovanja životinjama iz akvakulture.
3. Subjekti dokumentiraju provedbu odredbi koje se spominju u ovom članku.

Odjeljak 2.

Podrijetlo životinja iz akvakulture*Članak 25.d***Podrijetlo životinja iz ekološke akvakulture**

1. Koriste se lokalne vrste i uzgoj je usmjeren na dobivanje sojeva koji su prilagođeniji uzgojnim uvjetima, dobrom zdravlju i dobroj iskoristivosti hranidbenih izvora. Treba dokumentirati njihovo podrijetlo i liječenje za kontrolno tijelo ili za nadležno tijelo.

⁽¹⁾ SL L 206, 22.7.1992., str. 7.

▼ M2

2. Biraju se vrste koje se mogu uzgajati bez značajne štete po divlji fond.

*Članak 25.e***Podrijetlo i upravljanje životinjama iz konvencionalne akvakulture**

1. U svrhu uzgoja ili radi poboljšanja genskog fonda i kada nisu dostupne životinje iz ekološke akvakulture, u objekt se mogu donijeti divlje ulovljene životinje ili životinje iz konvencionalne akvakulture. Takve se životinje drže u okviru ekološkog upravljanja barem tri mjeseca prije nego ih se može iskoristiti za uzgoj.

2. U svrhu uzgoja i kada ekološke juvenilne životinje iz akvakulture nisu dostupne, u objekt se mogu dovesti konvencionalne juvenilne životinje iz akvakulture. Barem posljednje dvije trećine trajanja proizvodnog ciklusa trebaju se odvijati pod ekološkim upravljanjem.

▼ M16

3. Maksimalni postotak riblje mladi iz neekološke akvakulture uvedene u uzgajalište treba biti 80 % do 31. prosinca 2011., 50 % do 31. prosinca 2014. i 0 % do 31. prosinca 2016.

▼ M15

4. U svrhu uzgoja sakupljanje divlje riblje mladi iz akvakulture ograničeno je na sljedeće specifične slučajeve:

- (a) prirodan ulazak ličinki riba ili rakova te mladi pri punjenju ribnjaka, kaveznih sustava i zatvorenih sustava vodom;
- (b) ličinke europske jegulje, pod uvjetom da je uspostavljen odobreni plan za upravljanje jeguljama jer lokacija i umjetna reprodukcija jegulja ostaju neriješeni;
- (c) sakupljanje divlje ikre vrsta osim europske jegulje za uzgoj u tradicionalnoj ekstenzivnoj akvakulturi u močvarnim područjima, kao što su ribnjaci sa slanom vodom, područja pod utjecajem plime i oseke te obalne lagune, zatvorenima nasipima i uzvisinama, pod uvjetom da:
  - i. obnavljanje stokova u skladu je s mjerama upravljanja koje su odobrila nadležna tijela zadužena za upravljanje dotičnim ribljim stokovima kako bi se osiguralo održivo iskorištavanje dotičnih vrsta; i
  - ii. ribe se hrane isključivo hranom koja je prirodno dostupna u okolišu.

▼ M2

Odjeljak 3.

Uzgojna praksa u akvakulturi*Članak 25.f***Opća pravila uzgojne prakse u akvakulturi**

1. Uzgojni okoliš životinja iz akvakulture uređuje se tako da životinje iz akvakulture u skladu sa svojim posebnim potrebama:

- (a) trebaju imati dostatan prostor za njihovu dobrobit;

▼ M2

- (b) trebaju se držati u vodi dobre kakvoće s dostatnom razinom kisika; i
- (c) trebaju se držati pri temperaturi i uvjetima svjetla u skladu sa zahtjevima vrste i uzimajući u obzir zemljopisnu lokaciju;
- (d) u slučaju slatkovodne ribe, vrsta dna treba biti što sličnija prirodnim uvjetima;
- (e) u slučaju šarana dno treba biti prirodna zemlja.

▼ M15

2. Uzgojna gustoća i uzgojna praksa utvrđene su Prilogom XIII.a prema vrsti ili skupini vrsta. Razmatrajući učinke uzgojne gustoće i uzgojne prakse na uzgajane ribe, prati se stanje ribe (poput oštećenja peraja, ostalih povreda, stope rasta, izraženog ponašanja i sveukupnog zdravlja) te kakvoća vode.

▼ M2

- 3. Osmišljavanje i izvedba vodenih kaveznih sustava treba osiguravati stopu protoka i fizikalno-kemijske parametre koji čuvaju zdravlje životinja i njihovu dobrobit te osiguravaju njihove životne potrebe karakteristične za vrstu.
- 4. Kavezni se sustavi osmišljavaju, smještaju i stavljaju u uporabu tako da rizik bijega životinja svode na minimum.
- 5. Prilikom bijega riba ili rakova treba poduzeti primjerene radnje da bi se umanjio učinak na lokalni ekosustav, uključujući ponovno hvatanje tih životinja, kada je to primjereno. Treba o tome voditi dokumentaciju.

*Članak 25.g***Posebna pravila za vodene kavezne sustave**

- 1. Zatvoreni recirkulacijski objekti zabranjeni su za uzgoj životinja iz akvakulture, uz izuzetak mrjestilišta i mladičnjaka ili za uzgoj vrsta koje se koriste za ekološku hranidbu životinja.
- 2. Uzgojne jedinice na kopnu trebaju udovoljavati sljedećim uvjetima:
  - (a) za protočne sustave moguće je pratiti i nadzirati stopu protoka i kakvoću dolazne i izlazne vode;
  - (b) barem pet posto površine okoliša („kopneno-vodne dodirne površine”) treba imati prirodnu vegetaciju.
- 3. Kavezni sustavi na moru trebaju:
  - (a) biti smješteni tamo gdje su protok vode, dubina i stopa razmjene vodenog stupca dostatni za umanjivanje utjecaja morskoga dna i okolnog mora;
  - (b) imati primjereno osmišljene, izvedene i održavane kaveze u vezi s njihovom izloženošću djelatnoj okolini.
- 4. Umjetno grijanje ili rashlađivanje vode dopušta se samo u mrjestilištima i mladičnjacima. Prirodna arteška voda može se koristiti za grijanje ili rashlađivanje vode u svim proizvodnim fazama.

▼ **M2***Članak 25.h***Upravljanje životinjama iz akvakulture**

1. Rukovanje životinjama iz akvakulture treba se svesti na minimum, poduzimati s najvećim oprezom te primjerenom opremom i protokolima da bi se izbjegao stres i fizičko oštećenje povezano s postupcima rukovanja. Matičnim jatom rukuje se tako da se fizičko oštećenje i stres svede na minimum i, kada je to primjereno, uz anesteziju. Operacije sortiranja trebaju se svesti na minimum i odvijati prema potrebi da bi se osigurala dobrobit životinja.

2. Na uporabu umjetnog svjetla odnose se sljedeća ograničenja:

- (a) za produljivanje trajanja prirodnog dana ne smije premašivati maksimum u odnosu na etološke potrebe, zemljopisne uvjete i opće zdravlje uzgajanih životinja i taj maksimum ne smije premašivati 16 sati na dan, osim za potrebe reprodukcije;
- (b) nagle promjene u intenzitetu svjetla treba izbjegavati u doba izmjene svjetlosnih uvjeta uporabom prigušenog svjetla ili pozadinskog osvjetljenja.

3. Aeracija se dopušta da bi se osigurala dobrobit životinja i njihovo zdravlje, pod uvjetom da se mehanički aeratori po mogućnosti snabdijevaju energijom iz izvora obnovljive energije.

Takvu uporabu treba zabilježiti u evidenciji uzgoja akvakulture.

4. Uporaba kisika dopuštena je za uporabu povezanu sa zahtjevima u pogledu zdravlja životinja i kritičnim razdobljima uzgoja ili prijevoza, u sljedećim slučajevima:

- (a) iznimni slučajevi temperaturnog porasta ili pada atmosferskog tlaka ili slučajnog onečišćenja;
- (b) povremeni postupci u upravljanju fondom, poput uzorkovanja i sortiranja;
- (c) radi osiguravanja preživljavanja fonda uzgajališta.

Treba o tome voditi dokumentaciju.

5. Tehnike klanja trebaju ribu trenutačno ostaviti bez svijesti i neosjetljivom na bol. Prilikom razmatranja optimalnih metoda klanja potrebno je uzeti u obzir razlike u veličini izlova, vrste, te proizvodnih mjesta.

Odjeljak 4.**Uzgojanje***Članak 25.i***Zabrana hormona**

Zabranjuje se uporaba hormona i njihovih derivata.

▼ **M2**

Odjeljak 5.

Hrana za ribe, rakove i bodljikaše*Članak 25.j***Opća pravila o hrani za životinje**

Režimi hranidbe osmišljavaju se sa sljedećim prioritetima:

- (a) zdravlje životinja;
- (b) visoka kakvoća proizvoda, uključujući nutritivni sastav koji će osigurati visoku kakvoću konačnog jestivog proizvoda;
- (c) mali utjecaj na okoliš.

*Članak 25.k***Posebna pravila za hranu za mesojedne životinje iz akvakulture**

1. Hrana za mesojedne životinje iz akvakulture nabavlja se sa sljedećim prioritetima:

- (a) ekološki hranidbeni proizvodi podrijetlom iz akvakulture;
- (b) riblje brašno i riblje ulje dobiveni iz ostataka ekološke akvakulture;
- (c) riblje brašno i riblje ulje i sastojci ribljeg podrijetla dobiveni iz ostataka riba već ulovljenih u održivom ribarstvu radi ljudske potrošnje;

▼ **M8**

- (d) ekološka krmiva biljnog ili životinjskog podrijetla;

▼ **M15**

- (e) hrana za životinje dobivena od cijele ribe ulovljene u uzgajalištima koja su potvrđena kao održiva u okviru sustava koji nadležno tijelo priznaje u skladu s načelima utvrđenima Uredbom (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

▼ **M2**

3. Hranidbeni obrok može sadržavati najviše 60 % ekoloških biljnih proizvoda.

4. Astaksantin dobiven primarno iz ekoloških izvora, poput ekoloških oklopa rakova, može se koristiti u hranidbenom obroku za losose i pastreve u okviru njihovih fizioloških potreba. Ako ekološki izvori nisu dostupni, mogu se koristiti prirodni izvori astaksantina (poput gljivice *Phaffia*).

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

▼ **M15**

5. Histidin dobiven fermentacijom može se upotrebljavati u obroku za salmonide ako se izvorima hrane za životinje iz stavka 1. ne osigura dovoljna količina histidina kako bi se ispunile prehrambene potrebe ribe i spriječio nastanak očne mrežice.

▼ **M2***Članak 25.l***Posebna pravila za hranu za određene životinje iz akvakulture**▼ **M18**

1. U fazama rasta životinje iz akvakulture navedene u Prilogu XIII.a odjeljcima 6., 7. i 9. moraju se hraniti hranom koja je prirodno dostupna u ribnjacima i jezerima.

▼ **M2**

2. Ako izvori prirodne hrane nisu dostupni u dovoljnim količinama kako se spominje u stavku 1., može se koristiti ekološka hrana biljnog podrijetla, po mogućnosti uzgajana na samom uzgajalištu, ili morske alge. Subjekti evidentiraju potrebu za korištenjem dodatne hrane.

▼ **M15**

3. Ako se prirodna hrana dopunjuje u skladu sa stavkom 2.:

(a) obrok za somove (*Pangasius* spp.) iz odjeljka 9. Priloga XIII.a može sadržavati najviše 10 % ribljeg brašna ili ribljeg ulja dobivenih iz održivog ribarstva;

▼ **M20**

(b) obrok za kozice mekušce i slatkovodne kozice (*Macrobrachium* spp.) iz odjeljka 7. Priloga XIII.a može sadržavati najviše 25 % ribljeg brašna i 10 % ribljeg ulja dobivenih iz održivog ribarstva. Kako bi se osigurale količinske prehrambene potrebe kozica, kao dopuna njihovoj prehrani može se upotrebljavati organski kolesterol. Ako organski kolesterol nije dostupan, može se upotrebljavati neorganski kolesterol dobiven od vune, školjkaša ili iz drugih izvora. Mogućnost dopune njihove prehrane kolesterolom dopušta se u fazi rasta i u ranijim fazama života u mladićnjacima i mrijestilištima.

▼ **M15***Članak 25.la***Posebna pravila za hranu za ekološku mlad**

U uzgoju ličinki ekološke mladi kao hrana za životinje mogu se upotrebljavati konvencionalni fitoplankton i zooplankton.

▼ **M2***Članak 25.m*

Proizvodi i tvari kako se spominju u članku 15. stavku 1. točki (d) iii. Uredbe (EZ) br. 834/2007

▼ **M8**

1. Krmiva mineralnog podrijetla smiju se primjenjivati u ekološkoj akvakulturi samo ako su navedena na popisu u odjeljku 1. Priloga V.

▼ **M2**

2. Aditivi za hranu, određeni proizvodi koji se koriste u hranidbi životinja i pomoćne tvari za preradu mogu se koristiti ako su navedeni u Prilogu VI. i ako se udovoljava ograničenjima koja su tamo utvrđena.

▼ **M2**

Odjeljak 6.

Posebna pravila za mekušce*Članak 25.n***Područje uzgoja**

1. Uzgoj dvodijelnih školjkaša može se provoditi u istoj vodenoj površini kao i uzgoj ekološki uzgojenih riba i morskih algi u sustavu polikulture, što se dokumentira u planu održivog upravljanja. Školjkaši se mogu uzgajati u polikulturi i zajedno s glavonošcima, poput obalara.

2. Ekološki uzgoj dvodijelnih školjkaša odvija se na područjima ograničenim oznakama, plutačama ili drugim jasnim naznakama i, kako je primjereno, ograđuje se mrežastim vrećama, kavezima ili drugim proizvedenim sredstvima.

3. Ekološka uzgajališta školjkaša umanjuju rizik po vrste koje su važne za očuvanje. Ako se koriste mreže za grabežljivce, njihova izvedba ne smije škoditi pticama plivaricama.

*Članak 25.o***Izvor ličinki**

1. Pod uvjetom da ne postoji značajna šteta po okoliš te ako je to dopušteno lokalnim zakonodavstvom, u slučaju školjkaša mogu se koristiti divlje ličinke izvan granica proizvodne jedinice ako dolaze iz:

- (a) staništa za koja je malo vjerojatno da će preživjeti zimsko vrijeme ili ako su višak u odnosu na potrebe; ili
- (b) prirodnih parkova ličinki školjkaša na kolektorima.

Treba voditi evidenciju o tome kako, gdje i kada su prikupljene divlje ličinke da bi se osigurala sljedivost sve do područja sakupljanja.

▼ **M16**

Međutim, maksimalni postotak sjemena iz neekoloških mrijestilišta školjkaša koji se može uvesti u ekološke proizvodne jedinice treba biti 80 % do 31. prosinca 2011., 50 % do 31. prosinca 2014. i 0 % do 31. prosinca 2016.

▼ **M2**

2. Za japansku kamenicu, *Crassostrea gigas*, prednost se daje stoku koji je selektivno uzgajan da bi se smanjio mrijest u divljini.

*Članak 25.p***Upravljanje**

1. Za uzgoj se rabi uzgojna gustoća koja nije veća od one koja se koristi za konvencionalno uzgojene školjkaše na dotičnom lokalitetu. Sortiranje, razrjeđivanje i prilagodbe uzgojne gustoće odvijaju se u skladu s biomasom te radi osiguravanja dobiti životinja i visoke kakvoće proizvoda.

▼ **M2**

2. Obraštajni organizmi uklanjaju se fizičkim putem ili ručno i, kada je to primjereno, vraćaju se u more daleko od uzgajališta školjkaša. Školjkaši se jednom tijekom uzgojnog ciklusa mogu tretirati otopinom vapna radi kontrole kompetitivnih obraštajnih organizama.

*Članak 25.q***Pravila uzgoja**

1. Uzgoj dagnji na pergolarima i ostalim načinima kako je navedeno u Prilogu XIII.a odjeljku 8. može biti prikladan za ekološku proizvodnju.

2. Pridneni uzgoj mekušaca dopušta se samo ako to nema značajni utjecaj po okoliš na mjestima sakupljanja i rasta. Dokaz o minimalnom utjecaju na okoliš treba popratiti istraživanjem i izvješćem o području uzgoja koje subjekt dostavlja kontrolnom tijelu ili nadležnom tijelu. Izvješće se dodaje kao odijeljeno poglavlje održivom planu upravljanja.

*Članak 25.r***Posebna pravila uzgoja za kamenice**

Dopušta se uzgoj u vrećama na nogarima. Te ili druge strukture na kojima se nalaze kamenice postavljaju se tako da se izbjegava stvaranje potpune barijere uz obalu. Stok se pažljivo pozicionira na ležišta u odnosu na smjer plime i oseke da bi se poboljšao uzgoj. Uzgoj udovoljava načelima opisanim u Prilogu XIII.a odjeljku 8.

O d j e l j a k 7 .

Sprečavanje bolesti i veterinarsko liječenje*Članak 25.s***Opća pravila o sprečavanju bolesti**

1. Plan upravljanja zdravljem životinja koji udovoljava članku 9. Direktive 2006/88/EZ treba detaljno navesti praksu biosigurnosti i sprečavanja bolesti uključujući pisani sporazum za savjetovanje u pogledu zdravlja, proporcionalno proizvodnoj jedinici, s kvalificiranim servisima za zdravlje životinja iz akvakulture koji će posjećivati uzgajalište najmanje jednom godišnje i najmanje jednom u dvije godine u slučaju školjkaša.

2. Sustave za držanje životinja, opremu i oruđe treba primjereno očistiti i dezinficirati. Mogu se koristiti samo proizvodi navedeni u Prilogu VII. odjeljcima 2.1. do 2.2.

3. S obzirom na odmor objekta:

(a) nadležno tijelo određuje je li potreban odmor objekta kao i njegovo primjereno trajanje koje se provodi i dokumentira nakon svakog proizvodnog ciklusa u kaveznim sustavima na otvorenom moru. Odmor objekta se preporučuje i za druge uzgojne metode koje koriste bazene, ribnjake i kaveze;

▼ M2

- (b) on nije obavezan za uzgoj školjkaša;
- (c) tijekom odmora objekta kavez ili druga struktura koja se koristi za uzgoj životinja iz akvakulture prazni se, dezinficira i ostavlja prazna prije sljedećeg korištenja.

4. Kada je to primjereno, nepotrošena riblja hrana, izmet i uginule životinje uklanjaju se bez odlaganja da bi se izbjegao bilo kakav rizik značajne štete po okoliš s obzirom na kakvoću vode, da bi se umanjila opasnost od bolesti i izbjeglo privlačenje kukaca ili glodavaca.

5. Ultravioletno svjetlo i ozon mogu se koristiti samo u mrjestilištima i mladičnjacima.

▼ M15

6. Za biološku kontrolu ektoparazita prednost se daje ribama čistačima i uporabi slatke vode, morske vode i otopinama natrijevog klorida.

▼ M2*Članak 25.t***Veterinarsko liječenje**

1. Kada se unatoč preventivnim mjerama za osiguranje zdravlja životinja u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (f) i. Uredbe (EZ) br. 834/2007 pojavi zdravstveni problem, veterinarsko se liječenje može koristiti sljedećim redoslijedom:

- (a) tvari dobivene iz biljaka, životinja ili minerala u homeopatskoj otopini;
- (b) biljke i njihovi ekstrakti bez anestetskog učinka; i
- (c) tvari poput: elemenata u tragovima, metala, prirodnih imunostimulatora ili odobrenih probiotika.

2. Uporaba alopatskog liječenja ograničava se na dvije serije liječenja godišnje, uz izuzetak cijepljenja i obveznih planova iskorjenjivanja. Međutim, u slučajevima uzgojnog ciklusa koji traje manje od godine dana primjenjuje se ograničenje od jednog alopatskog liječenja. Ako se spomenuta ograničenja za alopatsko liječenje premaše, dotične životinje iz akvakulture ne mogu se prodavati kao ekološki proizvodi.

3. Korištenje liječenja protiv nametnika koje ne uključuje obvezne sustave kontrole koje provode države članice ograničava se na dva puta godišnje ili jednom godišnje u slučajevima uzgojnog ciklusa koji traje manje od 18 mjeseci.

4. Karenca za alopatsko veterinarsko liječenje i liječenje protiv nametnika na temelju stavka 3., uključujući liječenje pod obveznim nadzorom i planom iskorjenjivanja, dvostruka je od propisane karence kako se spominje u članku 11. Direktive 2001/82/EZ, a u slučaju u kojem se to razdoblje nije potanko navelo, ona iznosi 48 sati.

▼ M2

5. Kada god se koriste veterinarsko-medicinski proizvodi, takva se uporaba treba prijaviti kontrolnom tijelu ili nadležnom tijelu prije no što se životinje stave na tržište kao ekološki uzgojene. Liječene životinje trebaju biti jasno prepoznatljive.

▼ M17*POGLAVLJE 3.****Konzervirani i prerađeni proizvodi****Članak 26.***Pravila za konzerviranje proizvoda i za proizvodnju prerađene hrane za životinje i hrane**

1. Subjekti koji konzerviraju proizvode ili proizvode prerađenu hranu za životinje ili hranu uvode i ažuriraju odgovarajuće postupke koji se temelje na sustavnom utvrđivanju bitnih koraka prerade.

Primjena tih postupaka u svakom trenutku jamči da su konzervirani ili prerađeni proizvodi u skladu s pravilima ekološke proizvodnje.

2. Subjekti moraju poštovati i primjenjivati postupke iz stavka 1. Subjekti posebice moraju:

- (a) poduzimati mjere predostrožnosti kako bi izbjegli opasnost onečišćenja neodobrenim tvarima ili proizvodima;
- (b) provoditi odgovarajuće mjere čišćenja, pratiti njihovu djelotvornost i evidentirati te mjere;
- (c) jamčiti da se neekološki proizvodi ne stavljaju u promet s oznakom koja upućuje na metodu ekološke proizvodnje.

3. Ako se neekološki proizvodi također pripremaju ili čuvaju u dotičnoj jedinici za pripremanje, subjekt mora:

- (a) provoditi radnje neprekidno dok se ne obradi cijela serija, prostorno ili vremenski odvojeno od sličnih radnji koje se provode na neekološkim proizvodima;
- (b) pohraniti ekološke proizvode prije i nakon radnji, prostorno ili vremenski odvojene od neekoloških proizvoda;
- (c) obavijestiti kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o radnjama iz točki (a) i (b) te imati na raspolaganju ažurirani upisnik svih radnji i prerađenih količina;
- (d) poduzimati potrebne mjere kako bi se osigurala identifikacija serija i izbjeglo miješanje ili zamjena s neekološkim proizvodima;

▼ M17

- (e) provoditi radnje na ekološkim proizvodima tek nakon odgovarajućeg čišćenja proizvodne opreme.

4. Aditivi, pomoćne tvari u preradi i druge tvari i sastojci koji se upotrebljavaju za preradu hrane za životinje ili hrane te svi primjenjivi postupci prerade, kao što je dimljenje, moraju biti u skladu s načelima dobre proizvodne prakse.

▼ B*Članak 27.***Korištenje određenih proizvoda i tvari u preradi hrane**

1. ►**M7** U svrhu članka 19. stavka 2. točke (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u preradi ekološke hrane smiju se primjenjivati samo sljedeće tvari, uz izuzetak proizvoda iz sektora vina, na koje se primjenjuju odredbe poglavlja 3.a: ◀

- (a) tvari navedene u Prilogu VIII. ovoj Uredbi;
- (b) pripravci mikroorganizama i enzima koji se redovno koriste u preradi hrane; ►**M1** međutim, enzimi koji se rabe kao prehrambeni aditivi moraju biti navedeni u Prilogu VIII. odjeljku A; ◀
- (c) tvari i proizvodi iz članka 1. stavka 2. točke (b) podtočke i. i članka 1. stavka 2. točke (c) Direktive Vijeća 88/388/EEZ ⁽¹⁾ označeni kao prirodni začini ili pripravci od prirodnih začina, prema članku 9. stavku 1. točki (d) i članku 9. stavku 2. te Direktive;
- (d) boje za žigove na mesu i kora jaja u skladu s člankom 2. stavkom 8. odnosno člankom 2. stavkom 9. Direktive Europskog parlamenta i Vijeća 94/36/EZ ⁽²⁾;
- (e) voda za piće i sol (s natrijevim kloridom ili kalijevim kloridom kao temeljnim sastojcima) koji se općenito primjenjuju u preradi hrane;

▼ M20

- (f) minerali (uključujući elemente u tragovima), vitamini, aminokiseline i mikronutrijenti, pod uvjetom:
- i. da se njihova upotreba u hrani za uobičajenu konzumaciju „izravno zakonski zahtijeva”, u smislu da se izravno zahtijeva odredbama prava Unije ili odredbama nacionalnog prava koje su u skladu s pravom Unije, a posljedica toga je da se hranu uopće ne može staviti na tržište kao hranu za uobičajenu konzumaciju ako ti minerali, vitamini, aminokiseline ili mikronutrijenti nisu dodani; ili

⁽¹⁾ SL L 184, 15.7.1988., str. 61.

⁽²⁾ SL L 237, 10.9.1994., str. 13.

▼ M20

ii. u pogledu hrane koja se stavlja na tržište kao hrana s određenim značajkama ili učincima u vezi sa zdravljem ili prehranom ili u vezi s potrebama specifičnih skupina potrošača:

- u proizvodima iz članka 1. stavka 1. točaka (a) i (b) Uredbe (EU) br. 609/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, da je njihova upotreba odobrena tom uredbom i aktima donesenima na temelju članka 11. stavka 1. te uredbe za predmetne proizvode,
- u proizvodima koji su regulirani Direktivom Komisije 2006/125/EZ ⁽²⁾, da je njihova upotreba odobrena tom direktivom, ili
- u proizvodima koji su regulirani Direktivom Komisije 2006/141/EZ ⁽³⁾, da je njihova upotreba odobrena tom direktivom.

▼ B

2. Za potrebe izračuna iz članka 23. stavka 4. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007,

- (a) aditivi hrani navedeni u Prilogu VIII. i označeni zvjezdicom u stupcu s oznakom aditiva izračunavaju se kao sastojci poljoprivrednog podrijetla;
- (b) pripravci i tvari iz stavka 1. točaka (b),(c),(d),(e) i (f) ovog članka i tvari koje nisu označene zvjezdicom u stupcu s oznakom aditiva ne ulaze u izračun sastojaka poljoprivrednog podrijetla;

▼ M1

(c) kvasac i proizvodi od kvasca se od 31. prosinca 2013. računaju kao sastojci poljoprivrednog podrijetla.

▼ B

3. Korištenje sljedećih tvari navedenih u Prilogu VIII. mora se preispitati prije 31. prosinca 2010.:

- (a) natrijev nitrit i kalijev nitrat u odjeljku A s ciljem povlačenja spomenutih aditiva;
- (b) sumporni dioksid i kalijev metabisulfit u odjeljku A;
- (c) klorovodična kiselina u odjeljku B za preradu sireva Gouda, Edam i Maasdammer, te Boerenkaas, Friese i Leidse Nagelkaas.

U preispitivanju iz točke (a) uzimaju se u obzir naponi koje su učinile države članice za iznalaženje sigurnih alternativa za nitrite/nitrate i u utvrđivanju obrazovnih programa u postupcima alternativne prerade i higijene za prerađivače/proizvođače mesa od stoke iz ekološkog uzgoja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 609/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o hrani za dojenčad i malu djecu, hrani za posebne medicinske potrebe i zamjeni za cjelodnevnu prehranu pri redukcijskoj dijeti te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 92/52/EEZ, direktiva Komisije 96/8/EZ, 1999/21/EZ, 2006/125/EZ i 2006/141/EZ, Direktive 2009/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 41/2009 i (EZ) br. 953/2009 (SL L 181, 29.6.2013., str. 35.).

⁽²⁾ Direktiva Komisije 2006/125/EZ od 5. prosinca 2006. o prerađenoj hrani na bazi žitarica i hrani za dojenčad i malu djecu (SL L 339, 6.12.2006., str. 16.).

⁽³⁾ Direktiva Komisije 2006/141/EZ od 22. prosinca 2006. o početnoj i prijelaznoj hrani za dojenčad i izmjeni Direktive 1999/21/EZ (SL L 401, 30.12.2006., str. 1.).

▼ M1

4. Za potrebe tradicionalnog dekorativnog bojenja ljuske kuhanog jajeta proizvedenog s namjerom stavljanja na tržište tijekom određenog razdoblja u godini, nadležna tijela mogu, za gore navedeno razdoblje, odobriti uporabu prirodnih boja i prirodnih tvari za premaze. Odobrenje može uključivati sintetičke oblike željeznog oksida i željeznog dioksida do 31. prosinca 2013. Komisija i države članice obavješćuju se o odobrenjima.

Članak 27.a

Za potrebe primjene članka 20. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007, sljedeće se tvari smiju rabiti u proizvodnji, pripravcima od kvasca i formulaciji kvasca:

- (a) tvari navedene u Prilogu VIII. odjeljku C ove Uredbe;
- (b) proizvodi i tvari iz članka 27. stavka 1. točaka (b) i (e) ove Uredbe.

▼ B*Članak 28.***Korištenje određenih neekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla u preradi hrane**

Za potrebe članka 19. stavka 2. točke (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u preradi ekološke hrane mogu se koristiti neekološki poljoprivredni sastojci navedeni u Prilogu IX. ovoj Uredbi.

*Članak 29.***Odobrenje za neekološke sastojke hrane poljoprivrednog podrijetla koje daje država članica**

1. Ako sastojak poljoprivrednog podrijetla nije obuhvaćen u Prilogu IX. ovoj Uredbi, takav se sastojak može koristiti podložno sljedećim uvjetima:

- (a) subjekt je obavijestio nadležno tijelo države članice o svim potrebnim dokazima koji ukazuju da se dotični sastojak ne proizvodi u dostatnoj količini u Zajednici u skladu s pravilima ekološke proizvodnje ili se ne može uvesti iz trećih zemalja;
- (b) nadležno tijelo države članice privremeno je odobrilo uporabu u razdoblju od najviše 12 mjeseci nakon što je verificiralo da je subjekt uspostavio sve potrebne kontakte s dobavljačima u Zajednici kako bi se uvjerio o nedostupnosti dotičnih sastojaka koji udovoljavaju traženim zahtjevima u pogledu kakvoće;
- (c) nije donesena odluka u skladu s odredbama stavka 3. ili 4. da se postojeće odobrenje u pogledu dotičnog sastojaka povlači.

Država članica može produžiti odobrenje iz točke (b) najviše tri puta, svaki put po 12 mjeseci.

2. Kada je izdano odobrenje iz stavka 1., država članica odmah obavješćuje druge države članice i Komisiju o sljedećem:

- (a) datumu odobrenja i u slučaju produženog odobrenja, datum prvog izdavanja odobrenja;

▼ B

- (b) imenu, adresi, telefonskom broju, i, prema potrebi, broju telefaksa i elektroničkoj pošti nositelja odobrenja; imenu i adresi kontaktne točke tijela koje je izdalo odobrenje;
- (c) imenu i, prema potrebi, preciznom opisu i zahtjevima u pogledu kvalitete dotičnog sastojka poljoprivrednog podrijetla;
- (d) vrsti proizvoda za čije je pripravljanje potreban traženi sastojak;
- (e) količinama koje su potrebne uz obrazloženje za takve količine;
- (f) razlozima za i očekivano razdoblje nestašice;
- (g) datumu kada država članica upućuje ovu obavijest drugim državama članicama i Komisiji. Komisija i/ili države članice mogu ovu informaciju staviti na raspolaganje javnosti.

3. Ako država članica Komisiji i državi članici koja je izdala odobrenje dostavi primjedbe iz kojih je vidljivo da su količine tijekom trajanja nestašice dostupne, država članica razmatra povlačenje odobrenja ili smanjenje predviđenog razdoblja valjanosti i mora obavijestiti Komisiju i druge države članice o mjerama koje je poduzela ili će poduzeti u roku od 15 radnih dana od primitka informacije.

4. Na zahtjev države članice ili na inicijativu Komisije, predmet se upućuje na razmatranje Odboru osnovanom u skladu s člankom 37. Uredbe (EZ) br. 834/2007. Može se donijeti odluka, u postupku utvrđenom u stavku 2. toga članka, da se prethodno izdano odobrenje može povući ili njegov rok valjanosti izmijeniti ili, prema potrebi, da se dotični sastojak uvrsti u Prilog IX. ovoj Uredbi.

5. Ako dođe do produženja iz stavka 1. drugog podstavka, primjenjuju se postupci iz stavaka 2. i 3.

▼ M2*Članak 29.a***Posebne odredbe za morske alge**

1. Ako je konačan proizvod svježa morska alga, ispiranje izvađene morske alge obavlja se morskom vodom.

Ako je konačan proizvod dehidrirana morska alga, za ispiranje se može koristiti i pitka voda. Sol se može rabiti za uklanjanje vlage.

2. Zabranjuje se uporaba izravnog plamena koji dolazi u izravni doticaj s morskim algama radi sušenja. Ako se za postupak sušenja koriste konopi ili druga oprema, oni trebaju biti slobodni od protuobraštajnih premaza te slobodni od tvari kojima se obavlja čišćenje ili dezinfekcija, osim u slučajevima ako je proizvod za tu uporabu naveden u Prilogu VII.

▼ **M7***POGLAVLJE 3.a***Posebna pravila za proizvodnju vina***Članak 29.b***Područje primjene**

1. Ovim se poglavljem utvrđuju posebna pravila za ekološku proizvodnju proizvoda iz sektora vina prema članku 1. stavku 1. točki (1) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾.
2. Uredbe Komisije (EZ) br. 606/2009 ⁽²⁾ i (EZ) br. 607/2009 ⁽³⁾; primjenjuju se, osim ako u ovom poglavlju nije drukčije predviđeno.

*Članak 29.c***Primjena određenih proizvoda i tvari**

1. U svrhu članka 19. stavka 2. točke (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007, proizvodi iz sektora vina proizvode se od ekoloških sirovina.
2. U svrhu članka 19. stavka 2. točke (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007, samo proizvodi i tvari navedeni na popisu u Prilogu VIII.a ovoj Uredbi smiju se primjenjivati za proizvodnju proizvoda iz sektora vina, uključujući tijekom procesa i enoloških postupaka, ovisno o uvjetima i ograničenjima utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 1234/2007 i Uredbi (EZ) br. 606/2009 a posebno u Prilogu I.A toj Uredbi.
3. Proizvodi i tvari navedeni na popisu u Prilogu VIII.a ovoj Uredbi i označeni zvjezdicom, dobiveni iz ekoloških sirovina, upotrebljavaju se ako su na raspolaganju.

*Članak 29.d***Enološki postupci i ograničenja**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 29.c i određene zabrane i ograničenja predviđena u stavcima 2. do 5. toga članka, dopušteni su samo enološki postupci, procesi i obrade, uključujući ograničenja predviđena u članku 120.c i 120.d Uredbe (EZ) br. 1234/2007 i u člancima 3., 5. do 9. i 11. do 14. Uredbe (EZ) br. 606/2009 i u njihovim priložima, koji su se primjenjivali prije 1. kolovoza 2010.
2. Zabranjena je primjena sljedećih enoloških postupaka, procesa i obrada:
  - (a) djelomično koncentriranje hlađenjem na temelju točke (c) odjeljka B.1 Priloga XV.a Uredbi (EZ) br. 1234/2007;
  - (b) eliminacija sumpornog dioksida fizičkim procesom na temelju točke 8. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009;
  - (c) obrada elektrodijalizom za tartarno stabiliziranje vina na temelju točke 36. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009;

⁽¹⁾ SL L 299, 16.11.2007., str. 1.

⁽²⁾ SL L 193, 24.7.2009., str. 1.

⁽³⁾ SL L 193, 24.7.2009., str. 60.

▼M7

(d) djelomično dealkoholiziranje vina na temelju točke 40. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009;

(e) obrada kationskim izmjenjivačima za tartarno stabiliziranje vina na temelju točke 43. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009.

3. Dopuštena je primjena sljedećih enoloških postupaka, procesa i obrada pod sljedećim uvjetima:

(a) za termalne obrade na temelju točke 2. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009 temperatura ne smije prijeći 70 °C;

(b) za centrifugiranje i filtriranje sa ili bez inertnih agenata filtriranja na temelju točke 3. Priloga I. A Uredbi (EZ) br. 606/2009, veličina otvora ne smije biti manja od 0,2 mikrometra.

4. Komisija prije ►**M16** 1. kolovoza 2018. ◀ preispituje primjenu sljedećih enoloških postupaka, procesa i obrada s obzirom na postupno dokidanje ili daljnje ograničenje tih postupaka:

(a) termalne obrade, kako je navedeno u točki 2. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009;

(b) primjenu smola za izmjenu iona, kako je navedeno u točki 20. Priloga I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009;

(c) reverznu osmozu na temelju točke (b) odjeljka B.a Priloga XV.a Uredbi (EZ) br. 1234/2007.

5. Izmjene uvedene nakon 1. kolovoza 2010. vezano uz enološke postupke, procese i obrade predviđene u Uredbi (EZ) br. 1234/2007 ili Uredbi (EZ) br. 606/2009, smiju se primjenjivati u ekološkoj proizvodnji vina samo nakon usvajanja mjera potrebnih za provedbu pravila za proizvodnju predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i, prema potrebi, procjene procesa prema članku 21. te Uredbe.

▼B*POGLAVLJE 4.****Prikupljanje, pakiranje, prijevoz i skladištenje proizvoda****Članak 30.***Prikupljanje proizvoda i prijevoz u jedinice za pripremu**

Subjekti mogu obavljati istodobno prikupljanje ekoloških i neekoloških proizvoda samo ako se poduzmu odgovarajuće mjere za sprečavanje svakog mogućeg miješanja ili zamjene s neekološkim proizvodima i za osiguravanje identifikacije ekoloških proizvoda. Informacije koje se odnose na dane, sate i opseg prikupljanja, te datum i vrijeme primitka proizvoda subjekt drži dostupnima kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.

*Članak 31.***Pakiranje i prijevoz proizvoda drugim subjektima ili jedinicama**

1. Subjeki moraju osigurati da se ekološki proizvodi prevoze u druge jedinice, uključujući trgovce na veliko i malo, samo u primjerenoj ambalaži, kontejnerima ili zatvorenim vozilima tako da se zamjena sadržaja ne može izvršiti bez krivotvorenja ili oštećenja žiga i s oznakom na kojoj, ne dovodeći u pitanje sve druge oznake određene zakonom, piše:

- (a) ime i adresa subjekta i, ako je različita, vlasnika ili prodavatelja proizvoda;
- (b) ime proizvoda ili opis krmne smjese zajedno s upućivanjem na metodu ekološke proizvodnje;
- (c) ime i/ili kodni broj kontrolnog tijela ili nadležnog tijela kojima subjekt podliježe; i
- (d) prema potrebi, identifikacijska oznaka serije prema sustavu označivanja koji je ili odobren na državnoj razini ili dogovoren s kontrolnim tijelom ili nadležnim tijelom i koji omogućava povezivanje serije s izvješćima iz članka 66.

Podaci iz prvog podstavka točaka (a) do (d) također se mogu podnijeti na pratećem dokumentu ako se takav dokument može nesporno povezati s ambalažom, kontejnerom ili prijevoznim sredstvom u kojem se proizvod prevozi. Taj prateći dokument sadrži informacije o dobavljaču i/ili prijevozniku.

2. Zatvaranje ambalaže, kontejnera ili vozila nije potrebno:

- (a) ako je prijevoz između subjekta i drugog subjekta u kojem obojica podliježu sustavu ekološke kontrole izravan; te
- (b) ako su proizvodi popraćeni dokumentom koji pruža informacije prema stavku 1.; i
- (c) ako i subjekti pošiljatelji i subjekti primatelji o takvom prijevozu vode pisanu evidenciju koja je na raspolaganju kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi takvih prijevoznih operacija.

*Članak 32.***Posebna pravila za prijevoz hrane za životinje u druge jedinice za proizvodnju/preradu ili skladišne prostore**

Osim odredaba članka 31., prilikom prijevoza hrane za životinje u druge jedinice za proizvodnju ili preradu ili u skladišne prostore, subjekti moraju osigurati da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) tijekom prijevoza, ekološki uzgojena hrana za životinje, hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja i neekološka hrana za životinje stvarno je fizički odvojena;

▼ B

- (b) vozila i/ili kontejneri koji su prevezli neekološke proizvode koriste se za prijevoz ekoloških proizvoda pod uvjetom da:
- i. su prije početka prijevoza ekoloških proizvoda obavljene odgovarajuće provjereno učinkovite mjere čišćenja; subjekti evidentiraju takve radnje;
  - ii. su provedene sve primjerene mjere ovisno o opasnostima procijenjenim u skladu s člankom 88. stavkom 3. i, prema potrebi, subjekti jamče da se neekološki proizvodi ne mogu staviti u promet s oznakom koja se odnosi na ekološki uzgoj;
  - iii. subjekt o takvim operacijama prijevoza vodi pisanu evidenciju koja je na raspolaganju kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi;
- (c) prijevoz gotove ekološke hrane za životinje fizički je ili vremenski odvojen od prijevoza drugih gotovih proizvoda;
- (d) tijekom prijevoza evidentira se početna količina proizvoda i svaka pojedinačna isporučena količina tijekom kruga isporuke.

▼ M2*Članak 32.a***Prijevoz žive ribe**

1. Živa se riba prevozi u prikladnim bazenima s čistom vodom koja udovoljava njihovim fiziološkim potrebama u pogledu temperature i otopljenog kisika.
2. Prije prijevoza ekološki uzgojene ribe i proizvoda od ribe, bazeni se temeljito čiste, dezinficiraju i ispiru.
3. Treba poduzeti mjere predostrožnosti radi izbjegavanja stresa. Tijekom prijevoza gustoća ne smije dosizati razinu koja šteti ribi.
4. Za stavke 1. do 3. potrebno je voditi evidenciju.

▼ B*Članak 33.***Prihvata proizvoda od drugih jedinica i drugih subjekata**

Po primitku ekološkog proizvoda, subjekt provjerava zatvorenost ambalaže ili kontejnera ako se to zahtijeva i postojanje oznaka iz članka 31.

Subjekt unakrsno provjerava podatke na oznaci iz članka 31. u odnosu na podatke na pratećim dokumentima. Rezultat tih provjera izričito se navodi u pisanim izvješćima iz članka 66.

▼B*Članak 34.***Posebna pravila za prihvata proizvoda iz treće zemlje**

Ekološki proizvodi uvoze se iz treće zemlje u odgovarajućoj ambalaži ili kontejnerima, zatvorenim tako da se spriječi zamjena sadržaja i koji nose identifikaciju izvoznika i sve druge oznake i brojeve koji služe za identifikaciju serije, i s potvrdom o kontrolnom pregledu za uvoz iz trećih zemalja, prema potrebi.

Po primitku ekološkog proizvoda uvezenog iz treće zemlje, prvi primatelj mora provjeriti zatvorenost ambalaže ili kontejnera i, kod proizvoda uvezanih u skladu s člankom 33. Uredbe (EZ) br. 834/2007, provjerava da se potvrda iz spomenutog članka odnosi na tip proizvoda sadržanog u pošiljci. Rezultat te verifikacije izričito se navodi u pisanim izvješćima iz članka 66. ove Uredbe.

*Članak 35.***Skladištenje proizvoda**

1. Prostorima za skladištenje proizvoda upravlja se tako da se osigura identifikacija serija i izbjegne svako miješanje ili onečišćenje s proizvodima i/ili tvarima koji nisu sukladni pravilima ekološke proizvodnje. Ekološki proizvodi moraju u svakom trenutku biti jasno prepoznatljivi.

▼M2

2. U slučaju uzgojnih jedinica za ekološki uzgojeno bilje, morske alge, stoku i životinje iz akvakulture, zabranjuje se pohrana unesenih proizvoda u uzgojnoj jedinici osim onih koji su odobreni na temelju ove Uredbe.

3. Skladištenje alopatskih veterinarsko-medicinskih proizvoda i antibiotika na objektima se dopušta pod uvjetom da ih je propisao veterinar u odnosu na terapiju kako se spominje u članku 14. stavku 1. točki (e) ii. i članku 15. stavku 1. točki (f) ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007, da su pohranjeni na mjestu koje se nadzire i da su upisani u evidenciji za stoku iz članka 76. ove Uredbe ili, kako je primjereno, u evidenciji za uzgoj akvakulture iz članka 79.b ove Uredbe.

▼B

4. Kada subjekti rukuju i neekološkim i ekološkim proizvodima, a potonji su uskladišteni u skladišne objekte u kojima su smješteni i drugi poljoprivredni proizvodi:

- (a) ekološki proizvodi drže se odvojeno od drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili hrane;
- (b) poduzimanju se sve mjere kako bi se osigurala identifikacija pošiljaka i izbjeglo miješanje ili zamjena s neekološkim proizvodima;

▼B

- (c) prije skladištenja ekoloških proizvoda obavljaju se učinkovito provjerene primjerene mjere čišćenja; subjekti te operacije evidentiraju.

*POGLAVLJE 5.***Pravila za prijelaz***Članak 36.***Bilje i biljni proizvodi**

1. Da bi se biljke i biljni proizvodi smatrali ekološkim, pravila proizvodnje iz članaka 9., 10., 11. i 12. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i poglavlja 1. ove Uredbe i, ako je primjereno, izvanredna pravila proizvodnje iz poglavlja 6. ove Uredbe morala su biti primijenjena na česticama tijekom prijelaznog razdoblja od najmanje dvije godine prije sjetve ili, kod travnjaka ili krmnih trajnica, najmanje dvije godine prije njihovog korištenja kao hrane za životinje iz ekološkog uzgoja ili, kod trajnih kultura koje nisu krma, najmanje tri godine prije prve žetve ekoloških proizvoda.

2. Nadležno tijelo može donijeti odluku da retroaktivno prizna kao dio prijelaznog razdoblja svako prethodno razdoblje u kojem:

- (a) su čestice zemlje bile podvrgnute mjerama definiranim u programu provedenom na temelju Uredaba (EZ) br. 1257/99, (EZ) br. 1698/2005 ili u drugom službenom programu, pod uvjetom da dotične mjere osiguravaju da na takvim česticama nisu korišteni proizvodi koji nisu odobreni za ekološki uzgoj; ili
- (b) su čestice bile prirodne površine ili poljoprivredne površine koje nisu bile tretirane proizvodima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju.

Razdoblje iz točke (b) prvog podstavka može se razmotriti retroaktivno samo ako je nadležnom tijelu dostavljen zadovoljavajući dokaz na temelju kojega se može utvrditi da su uvjeti bili ispunjeni u razdoblju od najmanje tri godine.

3. Nadležno tijelo može donijeti odluku, u određenim slučajevima kada je zemljište kontaminirano proizvodima koji nisu odobreni za ekološko poljodjelstvo, da prijelazno razdoblje produži preko onog iz stavka 1.

4. Kod čestica kod kojih je prijelaz na ekološko poljodjelstvo već obavljen ili je prijelazno razdoblje bilo u tijeku, a koje su tretirane sredstvom koje nije odobreno za ekološki uzgoj, država članica može skratiti prijelazno razdoblje iz stavka 1. u sljedeća dva slučaja:

- (a) čestice su tretirane proizvodom koji nije odobren za ekološki uzgoj kao dio obvezne mjere suzbijanja bolesti ili štetočinja koju uvodi nadležno tijelo države članice;

▼ B

- (b) čestice su tretirane proizvodom koji nije odobren za ekološku uzgoj kao dio znanstvenih ispitivanja odobrenih od strane nadležnog tijela države članice.

U slučajevima iz točaka (a) i (b) prvog podstavka, trajanje prijelaznog razdoblja utvrđuje se uzimajući u obzir sljedeće čimbenike:

- (a) postupak razgradnje dotičnog proizvoda jamči, na kraju prijelaznog razdoblja, neznatnu razinu ostataka u tlu i, kod trajnih kultura, u biljci;
- (b) nakon tretiranja žetva se ne smije prodavati pozivajući se na metode ekološke proizvodnje.

Dotična država članica obavješćuje druge države članice i Komisiju o svojoj odluci da zahtijeva obvezujuće mjere.

▼ M2*Članak 36.a***Morske alge**

1. Prijelazno razdoblje za mjesto vađenja morskih algi je šest mjeseci.
2. Prijelazno razdoblje za jedinicu uzgoja morskih algi je dulje od šest mjeseci ili jedan puni proizvodni ciklus.

▼ B*Članak 37.***Posebna pravila za prijelaz iz neekološke u ekološku proizvodnju koja se odnose na zemljište povezano s ekološkim uzgojem stoke**

1. Pravila o prijelaznom razdoblju iz članka 36. ove Uredbe vrijede za cijelo proizvodno područje na kojem se uzgaja hrana za životinje.
2. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1., trajanje prijelaznog razdoblja može se smanjiti na godinu dana za pašnjake i druge otvorene prostore koje koriste životinjske vrste koje nisu biljojedi. Ovo se razdoblje može smanjiti na šest mjeseci ako dotično zemljište tijekom posljednje godine nije bilo tretirano proizvodima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju.

▼B*Članak 38.***Stoka i stočni proizvodi**

1. Ako je stoka iz neekološkog uzgoja dovedena na gospodarstvo u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i člankom 9. i/ili člankom 42. ove Uredbe i ako stočne proizvode treba prodati kao ekološke proizvode, pravila uzgoja iz članka 9., 10., 11. i 14. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i glave II. poglavlja 2. i, prema potrebi, članka 42. ove Uredbe morala su se primjenjivati najmanje:

- (a) 12 mjeseci kod kopitara i goveda, uključujući bivole i bizone, za proizvodnju mesa, a u svakom slučaju najmanje tri četvrtine trajanja njihovog vijeka;
- (b) šest mjeseci u slučaju malih glodavaca i svinja i životinja za mljekarstvo;
- (c) 10 tjedana za perad za proizvodnju mesa, dovedenu prije dostizanja starosti od tri dana;
- (d) šest tjedana kod peradi za dobivanje jaja.

2. Kada na početku prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (a) podtočkom iii. Uredbe (EZ) br. 834/2007 na gospodarstvu ima životinja iz neekološkog uzgoja, njihovi proizvodi mogu se smatrati ekološkima ako postoji istovremeni prijelaz cjelokupne proizvodne jedinice uključujući stoku, pašnjak i/ili svako zemljište koje se koristi za hranu za životinje. Ukupno trajanje kombiniranog prijelaznog razdoblja, kako za postojeće životinje tako i njihove potomke, pašnjak i/ili svako zemljište koje se koristi za hranu za životinju, može se smanjiti na 24 mjeseci ako se životinje uglavnom hrane proizvodima iz proizvodne jedinice.

3. Proizvodi pčelarstva mogu se prodavati upućivanjem na metodu ekološke proizvodnje samo ako su se pravila ekološkog uzgoja poštovala u trajanju od najmanje godine dana.

4. Prijelazno razdoblje za pčelinjake ne vrijedi kod primjene članka 9. stavka 5. ove Uredbe.

5. Tijekom prijelaznog razdoblja, vosak se mora zamijeniti voskom koji potječe iz ekološkog pčelarstva.

▼M2*Članak 38.a***Uzgoj životinja u akvakulturi**

1. Sljedeća prijelazna razdoblja za jedinice uzgoja akvakulture primjenjuju se za sljedeće vrste objekata akvakulture, uključujući postojeće životinje iz akvakulture:

- (a) za objekte koji se ne mogu isušiti, očistiti i dezinficirati, prijelazno razdoblje od 24 mjeseca;
- (b) za objekte koji su isušeni ili ostavljeni za odmor objekta, prijelazno razdoblje od 12 mjeseci;

▼M2

- (c) za objekte koji su isušeni, očišćeni i dezinficirani, prijelazno razdoblje od šest mjeseci;
- (d) za objekte na otvorenim vodama poput onih koji uzgajaju školjkaše, prijelazno razdoblje od tri mjeseca.

2. Nadležno tijelo može retroaktivno priznati kao dio prijelaznog razdoblja bilo koje prethodno dokumentirano razdoblje u kojem objekti nisu bili ničim tretirani niti izloženi proizvodima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju.

▼B*POGLAVLJE 6****Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima***

Odjeljak 1.

Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima koja se odnose na klimatska, geografska ili strukturna ograničenja u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007

*Članak 39.***Sapinjanje životinja**

Ako vrijede uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007, nadležna tijela mogu odobriti da se stoka na malim gospodarstvima sapinje ako stoku nije moguće čuvati u skupinama primjerenima njihovim etološkim potrebama, pod uvjetom da pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše imaju prema članku 14. stavku 2., a kada ispaša nije moguća, najmanje dvaput tjedno pristup površinama na otvorenom prostoru.

*Članak 40.***Paralelni uzgoj**

1. Ako vrijede uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007, uzgajivač može na istoj površini upravljati jedinicama ekološkog i neekološkog uzgoja:

- (a) kod proizvodnje trajnih kultura koje zahtijevaju razdoblje uzgoja od najmanje tri godine, ako se sorte mogu lako razlikovati, a zadovoljeni su sljedeći uvjeti:
  - i. predmetni uzgoj čini sastavni dio plana prijelaza u odnosu na koji se uzgajivač strogo obvezao i koji omogućava početak prijelaza posljednjeg dijela dotične površine na ekološki uzgoj u najkraćem mogućem razdoblju koje ni u kojem slučaju ne smije biti dulje od pet godina;

▼B

- ii. poduzete su odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo stalno odvajanje proizvoda dobivenih od svake dotične jedinice;
  - iii. kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova najmanje 48 sati unaprijed obaviješteno je o žetvi svakog od dotičnih proizvoda;
  - iv. po dovršetku žetve, uzgajivač obavješćuje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o točnim pobranim količinama na dotičnim jedinicama i o mjerama koje su primijenjene za odvajanje proizvoda;
  - v. plan prijelaza i mjere kontrole iz poglavlja 1. i 2. glave IV. odobrava nadležno tijelo; to se odobrenje potvrđuje svake godine nakon početka plana prijelaza;
- (b) kod površina namijenjenih poljoprivrednim istraživanjima ili formalnom obrazovanju koje su dogovorila nadležna tijela država članica i ako su ispunjeni uvjeti iz točke (a) podtočaka ii., iii. i iv. i relevantnog dijela podtočke v.;
  - (c) kod uzgoja sjemenja, vegetativnog reprodukcijskog materijala i sadnica za presađivanje i ako su ispunjeni uvjeti iz točke (a) podtočaka ii., iii. i iv. i relevantnog dijela točke v.;
  - (d) kod travnjaka koji se koristi isključivo za ispašu.

2. Nadležno tijelo može gospodarstvima koja obavljaju poljoprivredna istraživanja ili formalno obrazovanje odobriti da stoku istih vrsta uzgajaju u ekološkom i neekološkom uzgoju ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) poduzete su primjerene mjere o kojima je kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova bila unaprijed obaviještena kako bi se zajamčila stalna odvojenost stoke, stočnih proizvoda, gnoja i hrane za životinje svake od jedinica;
- (b) uzgajivač unaprijed obavijesti kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o svakoj isporuci ili prodaji stoke ili stočnih proizvoda;
- (c) subjekt obavijesti kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o točno proizvedenim količinama u jedinicama zajedno sa svim karakteristikama koje omogućavaju identifikaciju proizvoda i potvrdi da su poduzete mjere kako bi se proizvodi odvojili.

*Članak 41.***Vodenje pčelarskih jedinica za potrebe oprašivanja**

Ako vrijede uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007, za potrebe aktivnosti oprašivanja, subjekt može na istom gospodarstvu voditi jedinice ekološkog i neekološkog pčelarstva ako su ispunjeni svi uvjeti ekološkog uzgoja, s izuzetkom odredaba za smještaj pčelinjaka. U tom se slučaju proizvod ne može prodavati kao ekološki.

▼B

Operator čuva pisane dokaze o primjeni ove odredbe.

Odjeljak 2.

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na nedostupnost sirovina s ekoloških poljoprivrednih gospodarstava u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007

Članak 42.

Upotreba neekološki uzgojenih životinja

Ako vrijede uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007 te uz prethodno odobrenje nadležnog tijela,

- (a) kada se stado osniva po prvi put, obnavlja ili ponovo osniva i ekološki uzgojena perad nije raspoloživa u dostatnim količinama, neekološki uzgojena perad može se dovesti na jedinicu ekološkog uzgoja peradi pod uvjetom da su mlade kokoši za dobivanje jaja i perad za dobivanje mesa stari manje od tri dana;
- (b) neekološki uzgojene mlade kokoši za dobivanje jaja, starosti od najviše 18 tjedana mogu se dovesti u jedinicu za ekološki uzgojene životinje do ► **M20** 31. prosinca 2020. ◀ ako ekološki uzgojene mlade kokoši nisu raspoložive i pod uvjetom da su ispunjene relevantne odredbe utvrđene u poglavlju 2 odjeljcima 3. i 4.

▼M8

Članak 43.

Korištenje neekoloških proteinskih krmiva biljnog i životinjskog podrijetla kod uzgoja stoke

Kad se primjenjuju odredbe utvrđene u članku 22. stavku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007 i kad farmeri ne mogu nabaviti proteinska krmiva isključivo iz ekološke proizvodnje, dopušteno je korištenje ograničene količine neekoloških proteinskih krmiva za svinje i perad.

▼M20

Najveći postotak neekološkog proteinskog krmiva odobrenog za razdoblje od 12 mjeseci za te vrste iznosi 5 % za kalendarske godine 2018., 2019. i 2020.

▼M8

Količina se izračunava na godišnjoj razini kao postotak suhe tvari hrane za životinje poljoprivrednog podrijetla.

Subjekt je dužan voditi evidenciju o primjeni ove odredbe.

▼B*Članak 44.***Korištenje neekološki dobivenog pčelinjeg voska**

Kod novih pogona ili tijekom trajanja prijelaza, neekološki dobiven pčelinji vosak može se koristiti samo

- (a) ako pčelinji vosak iz ekoloških pčelinjaka nije dostupan na tržištu;
- (b) ako dokazano nije onečišćen tvarima koje nisu odobrene u ekološkom uzgoju; i
- (c) ako potječe iz čahure.

*Članak 45.***Korištenje sjemena ili vegetativnog reproduksijskog materijala iz ekološke proizvodnje**

1. Ako nisu primjenjivi uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007,

- (a) može se koristiti sjeme i vegetativni reproduksijski materijal iz jedinice za uzgoj koja prelazi na ekološki uzgoj;
- (b) ako nije primjenjiva točka (a), države članice mogu odobriti korištenje neekološkog sjemena ili vegetativnog reproduksijskog materijala ako isti nije dostupan iz ekološkog uzgoja. Međutim, za korištenje neekološkog sjemena i sjemenskog krumpira vrijede stavci 2. do 9. u nastavku.

2. Neekološko sjeme i sjemenski krumpir može se koristiti pod uvjetom da sjeme ili sjemenski krumpir nisu tretirani sredstvima za zaštitu bilja osim onih odobrenih za tretiranje sjemena u skladu s člankom 5. stavkom 1., osim ako je nadležno tijelo države članice za fitosanitarne potrebe propisalo kemijsko tretiranje u skladu s Direktivom Vijeća 2000/29/EC ⁽¹⁾ za sve sorte određene vrste u području u kojem će se sjeme ili sjemenski krumpir koristiti.

3. Vrste za koje je utvrđeno da ekološki uzgojeno sjeme ili sjemenski krumpir postoje u svim dijelovima Zajednice u dostatnim količinama za znatan broj sorti utvrđene su u Prilogu X.

Vrste navedene u Prilogu X. ne smiju podlijegati odobravanju prema stavku 1. točki (b), osim ako je to opravdano jednim od razloga iz stavka 5. točke (d).

4. Države članice mogu prenijeti odgovornost za izdavanje odobrenja iz stavka 1. točke (b) na drugu javnu upravu pod svojim nadzorom ili na kontrolna tijela ili kontrolne ustanove iz članka 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

⁽¹⁾ SL L 169, 10.7.2000., str. 1.

▼B

5. Odobrenje za korištenje sjemena ili sjemenskog krumpira koji nisu iz ekološke proizvodnje može se izdati u sljedećim slučajevima:

- (a) ako sorta vrste koju korisnik želi dobiti nije upisana u bazu podataka iz članka 48.;
- (b) ako ni jedan dobavljač, što znači subjekt koji prodaje sjeme ili sjemenski krumpiri drugim subjektima, nije u mogućnosti isporučiti sjeme ili sjemenski krumpir prije sjetve ili sadnje u situacijama kada je korisnik naručio sjeme ili sjemenski krumpir u razumnom roku;
- (c) ako sorta koju korisnik želi dobiti nije upisana u bazu podataka iz članka 48., a korisnik može dokazati da ni jedna od upisanih inačica iste vrste nije primjerena i da je stoga odobrenje bitno za njezin uzgoj;
- (d) ako je to opravdano za korištenje u istraživanju, ispitivanju u malim terenskim pokusima ili za potrebe očuvanja sorte koje su odobrila nadležna tijela države članice.

6. Odobrenje se izdaje prije sjetve kulture.

7. Odobrenje se izdaje samo korisnicima pojedincima za jednu sezonu, a nadležno tijelo ili tijelo odgovorno za odobrenja upisuju odobrene količine sjemena ili sjemenskog krumpira.

8. Odstupajući od stavka 7., nadležno tijelo države članice može svim korisnicima izdati opće odobrenje:

- (a) za određenu vrstu kada i ako je ispunjen uvjet utvrđen u stavku 5. točki (a);
- (b) za određenu sortu kada i ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 5. točki (c).

Odobrenja iz prvog podstavka jasno se navode u bazi podataka iz članka 48.

9. Odobrenje se može izdati samo tijekom razdoblja za koja je baza podataka ažurirana u skladu s člankom 49. stavkom 3.

Odjeljak 3

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na posebne teškoće čuvanja ekološki uzgojene stoke u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 834/2007

Članak 46.

Posebne teškoće čuvanja ekološki uzgojene stoke

Konačna faza tova odraslih goveda za dobivanje mesa može se odvijati u zatvorenom prostoru, pod uvjetom da spomenuto razdoblje u zatvorenom ne prelazi jednu petinu njihovog životnog vijeka, a u svakom slučaju ne dulje od tri mjeseca.

▼M1

Odjeljak 3.a

Izvanredna pravila o proizvodnji u vezi s uporabom posebnih proizvoda i tvari u preradi u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EZ) br. 834/2007*Članak 46.a***Dodatak ekstrakta konvencionalnog kvasca**

U slučaju kada se primjenjuju uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (e) Uredbe (EZ) br. 834/2007, dodatak od maksimalno 5 % ekstrakta konvencionalnog kvasca ili autolizata supstratu (izračunatog u suhoj tvari) dopušten je u proizvodnji konvencionalnog kvasca u slučaju kada subjekti nisu u mogućnosti pribaviti ekstrakt kvasca ili autolizata dobivenog ekološkom proizvodnjom.

Dostupnost ekstrakta ekološkog kvasca ponovno se preispituje do 31. prosinca 2013. u svrhu povlačenja ove odredbe.

▼B

Odjeljak 4.

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koja se odnose na okolnosti katastrofe u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (f) Uredbe (EZ) br. 834/2007*Članak 47.***Okolnosti katastrofe**

Nadležno tijelo može privremeno odobriti:

▼M16

(a) kod visoke smrtnosti životinja uzrokovane zdravstvenim uvjetima ili okolnostima katastrofe, obnavljanje ili ponovnu uspostavu krda ili stada s neekološki uzgojenim životinjama, kada ekološki uzgojenih životinja nema, pod uvjetom da se za životinje iz neekološkog uzgoja primjenjuje odgovarajući prijelazni rok;

▼B

(b) kod visoke smrtnosti pčela uzrokovanih zdravstvenim uvjetima ili okolnostima katastrofe, ponovnu uspostavu pčelinjaka neekološki uzgojenim pčelama, kada nema ekoloških pčelinjaka;

(c) korištenje neekološke hrane za životinje u ograničenom razdoblju i u odnosu na posebno područje od strane pojedinačnih subjekta, kada dođe do gubitka u uzgoju hrane za životinje ili se uvedu ograničenja, posebno kao posljedice izvanrednih meteoroloških uvjeta, izbijanja zaraznih bolesti, onečišćenja otrovnim tvarima, ili kao posljedice požara;

(d) ishranu pčela ekološkim medom, ekološkim šećerom ili ekološkim šećernim sirupom kod dugotrajnih izvanrednih vremenskih uvjeta ili okolnosti katastrofe, koji otežavaju dobivanje nektara ili medljike;

▼ M7

- (e) primjena sumpornog dioksida do maksimalne količine koja se utvrđuje u skladu s Prilogom I. B Uredbi (EZ) br. 606/2009 ako je zbog iznimnih klimatskih uvjeta pojedine žetvene godine pogoršan sanitarni status ekološkoga grožđa u pojedinim zemljopisnim područjima jakim napadom bakterija ili gljivica, zbog kojeg vinari moraju upotrijebiti više sumpornog dioksida nego prethodnih godina kako bi dobili usporediv konačni proizvod;

▼ M16

- (f) kod visoke smrtnosti životinja akvakulture uzrokovane okolnostima navedenima u članku 57. stavku 1. točkama (a) do (d) Uredbe (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, obnavljanje ili ponovnu uspostavu stokova akvakulture s neekološki uzgojenim životinjama akvakulture, kada ekološki uzgojenih životinja nema, pod uvjetom da se barem posljednje dvije trećine trajanja proizvodnog ciklusa odvijaju pod ekološkim upravljanjem.

▼ M7

Nakon odobrenja nadležnih tijela, pojedini vinogradari vode evidenciju o upotrebi gore navedenih izuzeća. Države članice obavješćuju jedna drugu i Komisiju o izuzećima koja su odobrile prema točkama (c) i (e) prvog stavka.

▼ B*POGLAVLJE 7.****Baza podataka o sjemenu****Članak 48.***Baza podataka**

1. Svaka država članica osigurava uvođenje informatizirane baze podataka za popisivanje sorata za koje na njezinom državnom području postoji sjeme ili sjemenski krumpir iz ekološke proizvodnje.
2. Bazu podataka mora voditi bilo nadležno tijelo države članice ili nadležno tijelo koje država članica odredi u tu svrhu (u nastavku „voditelj baze podataka“). Države članice također mogu imenovati javno tijelo ili privatno tijelo u drugoj zemlji.
3. Svaka država članica obavješćuje Komisiju i druge države članice o tijelu ili privatnom tijelu imenovanom za vođenje baze podataka.

*Članak 49.***Upis**

1. Sorte za koje postoji sjeme ili sjemenski krumpir iz ekološke proizvodnje upisuju se u bazu podataka iz članka 48. na zahtjev dobavljača.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 2328/2003, (EZ) br. 861/2006, (EZ) br. 1198/2006, (EZ) br. 791/2007 i Uredbe (EU) br. 1255/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 20.5.2014., str. 1.).

▼B

2. Svaka sorta koja nije upisana u bazu podataka smatra se nedostupnom u smislu članka 45. stavka 5.
3. Svaka država članica odlučuje u kojem razdoblju godine treba redovito ažurirati bazu podataka za svaku vrstu ili skupinu vrsta koja se uzgaja na njezinom državnom području. Baza podataka sadržava podatke u pogledu spomenute odluke.

*Članak 50.***Uvjeti za unos**

1. Za potrebe upisa, dobavljač:
  - (a) dokazuje da je on ili posljednji subjekt, u slučajevima kada dobavljač radi samo s prethodno pakiranim sjemenom ili sjemenskim krumpirom, podlijegao sustavu kontrole iz članka 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
  - (b) dokazuje da sjeme ili sjemenski krumpir koji se stavlja na tržište zadovoljava opće zahtjeve koji vrijede za sjeme i sjemenski krumpir;
  - (c) stavlja na raspolaganje sve podatke prema članku 51. ove Uredbe i obvezan je podatke ažurirati na zahtjev voditelja baze podataka ili kada je to potrebno kako bi se osiguralo da takav podatak bude pouzdan.
2. Voditelj baze podataka može, uz odobrenje nadležne vlasti države članice, odbiti zahtjev dobavljača za unos ili izbrisati prethodno prihvaćen unos ako dobavljač ne udovoljava zahtjevima utvrđenima u stavku 1.

*Članak 51.***Upisani podaci**

1. Za svaku upisanu sortu i za svakog dobavljača, baza podataka iz članka 48. sadržava najmanje sljedeće podatke:
  - (a) znanstveni naziv vrste i naziv sorte;
  - (b) ime i kontakt detalje dobavljača ili njegovog predstavnika;
  - (c) područje na kojem dobavljač može korisniku isporučiti sjeme ili sjemenski krumpir u redovnom roku koji je potreban za isporuku;
  - (d) zemlja ili regija u kojoj se sorta ispituje i odobrava za potrebe zajedničkih kataloga sorata vrsta poljoprivrednih proizvoda i vrsta povrća određenih Direktivama Vijeća 2002/53/EZ o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta⁽¹⁾ i 2002/55/EZ o stavljanju na tržište sjemena povrća⁽²⁾;
  - (e) datum od kada će sjeme ili sjemenski krumpir biti dostupan;
  - (f) ime i/ili kodni broj kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove zaduženog za kontrolu subjekta iz članka 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

⁽¹⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 1.

⁽²⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 33.

▼B

2. Dobavljač odmah obavješćuje voditelja baze podataka ako određena upisana sorta više ne postoji. U bazi podataka bilježe se izmjene.

3. Uz podatke navedene u stavku 1. baza podataka sadržava i popis vrsta navedenih u Prilogu X.

*Članak 52.***Pristup informacijama**

1. Za korisnike sjemena ili sjemenskog krumpira i javnost, informacija u bazi podataka iz članka 48. besplatno je dostupna na Internetu. Države članice mogu donijeti odluku da korisnik koji je svoju djelatnost prijavio u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007 može na zahtjev od voditelja baze podataka dobiti izvadak podataka u vezi s jednom ili više skupina vrsta.

2. Države članice osiguravaju da svi korisnici iz stavka 1. budu najmanje jednom godišnje obaviješteni o sustavu i kako mogu dobiti podatke iz baze podataka.

*Članak 53.***Naknada za upis**

Za svaki se upis može obračunati naknada koja predstavlja trošak unošenja i održavanja podataka u bazi podataka iz članka 48. Nadležno tijelo države članice odobrava iznos naknade koju naplaćuje voditelj baze podataka.

*Članak 54.***Godišnje izvješće**

1. Javna tijela ili tijela imenovana za izdavanje odobrenja u skladu s člankom 45., sva odobrenja upisuju, a ove podatke stavljaju na raspolaganje u izvješću za nadležno tijelo države članice i za voditelja baze podataka.

Izvješće sadržava, za svaku vrstu na koju se odnosi odobrenje prema članku 45. stavku 5., sljedeće podatke:

- (a) znanstveni naziv vrste i ime sorte;
- (b) obrazloženje za odobrenje navedeno upućivanjem na članak 45. stavak 5. točke (a), (b), (c) ili (d);
- (c) ukupan broj odobrenja;
- (d) ukupna količina odnosno sjemena ili sjemenskog krumpira;
- (e) kemijsko tretiranje u fitosanitarne svrhe, prema članku 45. stavku 2.

2. Za odobrenja prema članku 45. stavku 8., izvješće sadržava podatke iz ovog članka stavka 1. drugog podstavka točke (a) i razdoblje u kojem su odobrenja bila na snazi.

▼B*Članak 55.***Zbirno izvješće**

Nadležno tijelo države članice mora prije 31. ožujka svake godine prikupiti izvješća i poslati Komisiji i drugim državama članicama zbirno izvješće koje obuhvaća sva odobrenja države članice iz prethodne kalendarske godine. Izvješće obuhvaća podatke navedene u članku 54. Izvješće se objavljuje u bazi podataka iz članka 48. Nadležno tijelo može zadaću prikupljanja izvješća prenijeti na voditelja baze podataka.

*Članak 56.***Podaci na zahtjev**

Na zahtjev države članice ili Komisije, drugim članicama ili Komisiji se mogu staviti na raspolaganje detaljni podaci o odobrenjima izdanima u pojedinačnim slučajevima.

GLAVA III.

OZNAČIVANJE*POGLAVLJE 1.***▼M3*****Znak ekološke proizvodnje Europske unije****Članak 57.***Ekološki znak EU-a**

U skladu s člankom 25. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007, znak ekološke proizvodnje Europske unije (dalje u tekstu „Ekološki znak EU-a”) predstavlja se prema modelu iz Priloga XI. dijela A ove Uredbe.

▼M4

U svrhu označivanja, ekoznak EU-a koristi se samo ako je dotični proizvod proizveden u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EZ) br. 834/2007, Uredbe Komisije (EZ) br. 1235/2008 ⁽¹⁾ i ove Uredbe, i to od subjekata koji ispunjavaju zahtjeve sustava kontrole iz članaka 27., 28., 29., 32. i 33. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

▼B*Članak 58.***Uvjeti za korištenje kodnog broja i mjesta podrijetla**

1. Navođenje kodnog broja kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove iz članka 24. stavka 1. točke (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007:

- (a) započinje s kraticom koja označava državu članicu ili treću zemlju, prema međunarodnom standardu za dvoznamenkaste oznake države prema ISO 3166 (Oznake za iskazivanje imena država i njihovih potpodjela);

⁽¹⁾ SL L 334, 12.12.2008., str. 25.

▼ M3

- (b) sadrži izraz koji uspostavlja poveznicu s postupkom ekološke proizvodnje kako je navedeno u članku 23. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 u skladu s Prilogom XI. dijelom B točkom 2. ove Uredbe;
- (c) sadrži referentni broj koji određuje Komisija ili nadležno tijelo države članice u skladu s Prilogom XI. dijelom B točkom 3. ovoj Uredbi; i
- (d) kada se ekološki znak EU-a koristi na deklaraciji, mora se nalaziti u istom vidnom polju kao i ekološki znak EU-a.

▼ B

- 2. Navođenje naziva mjesta gdje su uzgojene poljoprivredne sirovine iz kojih se sastoje proizvodi, prema članku 24. stavku 1. točki (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007, nalazi se odmah ispod šifre iz stavka 1.

*POGLAVLJE 2.**Posebni zahtjevi za označivanje hrane za životinje***▼ M8***Članak 59.***Područje primjene, primjena zaštitnih znakova i prodajni opisi**

Ovo se poglavlje ne primjenjuje na hranu za kućne ljubimce i hranu za životinje za krznaše.

Zaštitni znakovi i prodajni opisi na kojima je oznaka navedena u članku 23. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 smije se koristiti samo ako svi sastojci biljnog ili životinjskog podrijetla potječu iz ekološke metode proizvodnje i najmanje 95 % suhe tvari proizvoda se sastoji od takvih sastojaka.

*Članak 60.***Oznake na prerađenoj hrani za životinje**

1. Pojmovi navedeni u članku 23. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i ekološki logotip EU-a smiju se koristiti na prerađenoj hrani za životinje pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- (a) prerađena hrana za životinje ispunjava odredbe Uredbe (EZ) br. 834/2007, a posebno članka 14. stavka 1. točke (d) podtočaka iv. i v. za uzgojne životinje ili članka 15. stavka 1. točke (d) za životinje akvakulture te njezinoga članka 18.;
- (b) prerađena hrana za životinje ispunjava odredbe ove Uredbe, a posebno članak 22. i članak 26.;
- (c) svi sastojci biljnog i životinjskoga podrijetla koje sadrži prerađena hrana za životinje potječu iz ekološke metode proizvodnje;
- (d) najmanje 95 % suhe tvari proizvoda sastoji se od ekoloških poljoprivrednih proizvoda.

▼M8

2. Ovisno o odredbama utvrđenim u točkama (a) i (b) stavka 1., sljedeća oznaka je dopuštena za proizvode koji se sastoje od različitih količina krmiva iz ekološke metode proizvodnje i/ili krmiva od proizvoda iz pretvorbe na ekološki uzgoj i/ili proizvoda navedenih u članku 22. ove Uredbe:

„može se primjenjivati u ekološkoj proizvodnji u skladu s uredbama (EZ) br. 834/2007 i (EZ) br. 889/2008”.

▼B*Članak 61.***Uvjeti za korištenje oznaka na prerađenoj hrani za životinje**

1. Oznaka iz članka 60.:
  - (a) odvojena je od teksta iz članka 5. Direktive Vijeća 79/373/EEZ ⁽¹⁾ ili članka 5. stavka 1. Direktive Vijeća 96/25/EZ ⁽²⁾;
  - (b) iskazana je bojom, oblikom ili fontom slova koji na nju ne privlače više pažnje nego na naziv hrane za životinje iz članka 5. stavka 1. točke (a) Direktive 79/373/EEZ odnosno iz članka 5. stavka 1. točke (b) Direktive 96/25/EZ;
  - (c) popraćena je, u istom vidnom polju, oznakom mase suhe tvari koja se odnosi:
    - i. na postotak sirovina za hranu za životinje dobivenih metodom ekološke proizvodnje;
    - ii. na postotak materijala hrane za životinje dobivenih od proizvoda iz razdoblja prijelaza na ekološki proizvodnju;
    - iii. na postotak sirovina za hranu za životinje koji nije obuhvaćen točkama i. i ii.;
    - iv. na ukupan postotak hrane za životinje poljoprivrednog podrijetla;
  - (d) popraćena je popisom naziva sirovina za hranu za životinje dobivenih metodom ekološke proizvodnje;
  - (e) popraćena je popisom naziva sirovina za hranu za životinje dobivenih od proizvoda iz razdoblja prijelaza na ekološku proizvodnju.
2. Oznaku predviđenu u članku 60. može isto tako pratiti i uputa na zahtjev da se hrana za životinje upotrebljava u skladu s člancima 21. i 22.

⁽¹⁾ SL L 86, 6.4.1979., str. 30.

⁽²⁾ SL L 125, 23.5.1996., str. 35.

▼B

POGLAVLJE 3.

Ostali posebni zahtjevi za označivanje

Članak 62.

Proizvodi biljnog podrijetla iz prijelaznog razdoblja

Proizvodi biljnog podrijetla iz prijelaznog razdoblja mogu nositi oznaku „proizvod iz razdoblja prijelaza na ekološki uzgoj” ako:

- (a) je zadovoljen rok za prijelaz od najmanje 12 mjeseci prije žetve;
- (b) je oznaka u boji, veličini i s oblikom slova koji nisu uočljiviji od trgovačkog naziva proizvoda, a cijela oznaka mora imati istu veličinu slova;
- (c) proizvod sadrži samo jednu kulturu-sastojak poljoprivrednog podrijetla;
- (d) je oznaka povezana s kodnim brojem kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove iz članka 27. stavka 10. Uredbe 834/2007.

GLAVA IV.

KONTROLE

POGLAVLJE 1.

Minimalni zahtjevi kod kontrole

Članak 63.

Programi kontrole i preuzimanje obveze od strane subjekta

1. Kada se programi kontrole primjenjuju po prvi put, subjekt sastavlja i potom održava:

- (a) puni opis jedinice i/ili radnog prostora i/ili aktivnosti;
- (b) sve praktične mjere koje treba poduzeti na razini jedinice i/ili radnih prostora i/ili aktivnosti kako bi se osigurala sukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje;
- (c) mjere predostrožnosti koje treba poduzeti kako bi se smanjila opasnost od kontaminacije neodobrenim proizvodima ili tvarima i mjere čišćenja koje treba poduzeti na mjestima skladištenja i kroz proizvodni lanac subjekta;

▼M6

- (d) posebne karakteristike korištene metode proizvodnje, ako subjekt namjerava tražiti dokumentirane dokaze u skladu s člankom 68. stavkom 2.

▼B

Prema potrebi, opis mjera iz prvog podstavka može predstavljati dio sustava kvalitete kako ga je subjekt uspostavio.

▼ B

2. Opis mjera iz stavka 1. mora biti sadržan u izjavi koju potpisuje odgovorni subjekt. Osim toga, ta izjava uključuje preuzimanje obveze od strane subjekta:

- (a) da će operacije izvršavati u skladu s pravilima ekološke proizvodnje;
- (b) da prihvaća, u slučaju povreda ili nepravilnosti, provedbu mjera iz pravila o ekološkoj proizvodnji;
- (c) da je obavezan pisanim putem obavijestiti kupce proizvoda kako bi osigurao da se oznake koje upućuju na metodu ekološke proizvodnje budu uklonjen iz te proizvodnje;

▼ M9

- (d) da prihvaća, u slučajevima kada subjekt i/ili podugovaratelje tog subjekta provjeravaju različita kontrolna tijela ili kontrolne ustanove u skladu sa sustavom kontrole utvrđenim u predmetnoj državi članici, razmjenu informacija između tih tijela ili ustanova;
- (e) da prihvaća, u slučajevima kada subjekt i/ili podugovaratelji tog subjekta mijenjaju svoje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu, prijenos njihovih kontrolnih dokumenata idućem kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi;
- (f) da prihvaća, u slučajevima kada se subjekt povuče iz sustava kontrole, bez odlaganja obavješćivati odgovarajuće nadležno tijelo i kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu;
- (g) da prihvaća, u slučajevima kada se subjekt povuče iz sustava kontrole, da se kontrolni dokument čuva kroz razdoblje od najmanje pet godina;
- (h) da prihvaća bez odlaganja obavješćivati odgovarajuće kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu ili ustanove o svim nepravilnostima i povredama koje utječu na ekološki status njihovog proizvoda uključujući ekološke proizvode koje dobivaju od drugih subjekata.

▼ B

Izjavu predviđenu u prvom podstavku treba provjeriti kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova koje izdaje izvješće, kako bi se utvrdili mogući nedostaci i nesukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje. Subjekt supotpisuje to izvješće i poduzima potrebne korektivne mjere.

3. Za primjenu članka 28. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 subjekt dostavlja nadležnom tijelu sljedeće informacije:

- (a) ime i adresu subjekta;
- (b) lokaciju poslovnih prostora i, prema potrebi, zemljišta (podaci iz zemljišne knjige) na kojima se obavljaju operacije;
- (c) narav operacija i proizvoda;
- (d) preuzimanje obveze od strane subjekta da operaciju izvrši u skladu s odredbama utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 834/2007 i ovoj Uredbi;
- (e) kod poljoprivrednog gospodarstva, datum kada je poljoprivrednik prestao primjenjivati proizvode koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju na dotičnim parcelama;
- (f) ime ovlaštenog tijela kojemu je subjekt povjerio kontrolu nad tim, ako je država članica provela sustav kontrole tako što je ovlastila takva tijela.

▼ B*Članak 64.***Izmjena programa kontrole**

Odgovoran subjekt svaku promjenu naziva ili mjera iz članka 63. i programa početne kontrole iz članaka 70., 74., 80., 82., 86 i 88. pravovremeno prijavljuje kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.

*Članak 65.***Kontrolni posjeti**

1. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova najmanje jednom godišnje obavlja fizički pregled svih subjekta.

▼ M9

2. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova uzimaju i analiziraju uzorke za otkrivanje proizvoda koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju, za provjeru proizvodnih postupaka koji nisu u skladu s pravilima ekološke proizvodnje ili otkrivanja moguće kontaminacije proizvodima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju. Broj uzoraka koji uzima i analizira kontrolno tijelo ili ustanova svake godine odgovara najmanje 5 % broja subjekata pod njegovom kontrolom. Odabir subjekata kod kojih se uzimaju uzorci temelji se na općoj procjeni rizika od nesukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje. Ova opća procjena uzima u obzir sve faze proizvodnje, pripreme i distribucije.

Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova uzimaju i analiziraju uzorke u svakom slučaju kada se sumnja na uporabu proizvoda i postupaka koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju. U tim slučajevima ne treba se primjenjivati najmanji broj uzoraka.

Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova također može uzeti i analizirati uzorke u svakom drugom slučaju za otkrivanje proizvoda koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju, za provjeru proizvodnih postupaka koji nisu u skladu s pravilima ekološke proizvodnje ili otkrivanja moguće kontaminacije proizvodima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju.

▼ B

3. Izvješće o kontroli sastavlja se nakon svake provedene kontrole, a supotpisuje ga subjekt jedinice ili njegovo predstavnik.

4. Nadalje, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova nasumično dolaze u kontrolne posjete, prvenstveno nenajavljeni, na temelju opće ocjene rizika nesukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje, uzimajući u obzir najmanje rezultate prethodnih kontrola, količinu predmetnih proizvoda i rizik zamjene proizvoda.

*Članak 66.***Pisana izvješća**

1. U jedinici ili poslovnim prostorima vode se robne i financijske evidencije koje su takve da omogućuju subjektu da utvrdi, a kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi da provjeri:

(a) dobavljača i, ako je različit, prodavača ili izvoznika proizvoda;

▼ B

- (b) narav i količine ekoloških proizvoda koji se isporučuju jedinici i, prema potrebi, svih kupljenih sirovina i korištenje takvih sirovina i, ako je relevantno, sastav svih kupljenih sirovina i primjenu takvih sirovina te, ako je relevantno, sastav krmne smjese;
- (c) narav i količine ekoloških proizvoda koji se drže na skladištu u radnim prostorima;
- (d) narav, količine i primatelje i, ako su različiti, kupce koji nisu krajnji potrošači, svih proizvoda koji su napustili jedinicu ili prostorije prvih primatelja ili objekata za skladištenje;
- (e) kod subjekta koji ne čuvaju niti fizički rukuju s takvim ekološkim proizvodima, narav i količine ekoloških proizvoda koji se kupuju i prodaju te dobavljače i, ako su različiti, prodavatelje ili izvoznike i kupce te, ako su različiti, pošiljatelje.

2. Pisana izvješća sadrže rezultate provjere prilikom primitka ekoloških proizvoda i sve druge informacije koje kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova traži za potrebe ispravnog kontrole. Podaci u izvješćima dokumentiraju se odgovarajućim dokumentima koji ih potvrđuju. U izvješćima se dokazuje usklađenost između ulaza i izlaza.

3. Ako subjekt vodi više proizvodnih jedinica u istom području, jedinice za neekološke proizvode, zajedno s prostorima za skladištenje ulaznih sirovina također podliježu minimalnim zahtjevima za kontrolu.

*Članak 67.***Pristup objektima**

1. Subjekt:
  - (a) za potrebe kontrole kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi omogućuje pristup svim dijelovima jedinice i svim radnim prostorima, te svim izvješćima i predmetnim dokaznim dokumentima;
  - (b) dostavlja kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi sve podatke koji mogu biti potrebni za potrebe kontrole;
  - (c) na zahtjev kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove dostavlja rezultate vlastitih programa osiguranja kvalitete.
2. Osim zahtjeva utvrđenih u stavku 1. uvoznici i prvi primatelji dostavljaju i podatke o uvezenim pošiljkama iz članka 84.

▼ M6*Članak 68.***Dokumentirani dokazi**

1. U smislu primjene članka 29. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 kontrolna tijela i provoditelji stručne kontrole moraju koristiti obrazac za dokumentirani dokaz određen u Prilogu XII. ovoj Uredbi.

▼ M9

U slučaju certificiranja elektroničkim putem iz članka 29. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007, ne zahtijeva se potpis u polju 8. pismenog dokaza ako je autentičnost pisanog dokaza potvrđena elektroničkom metodom zaštićenom od neovlaštene uporabe.

▼M6

2. Ako subjekt nad kojim kontrolna tijela i provoditelji stručne kontrole rade stručnu kontrolu iz stavka 1. u vremenskom roku kojeg isti odrede zahtijeva dopunske dokaze, kontrolna tijela i provoditelji stručne kontrole će ispostaviti dopunske dokumentirane dokaze koji potvrđuju posebne karakteristike korištene metode proizvodnje koristeći obrazac iz Priloga XII.a.

Zahtjevi za dopunske dokumentirane dokaze moraju sadržavati u polju 2. obrasca iz Priloga XII.a relevantni unos naveden u Prilogu XII.b.

▼B*Članak 69.***Izjava prodavatelja**

Za potrebe primjene članka 9. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007 za izjavu prodavatelja da dobavljeni proizvodi nisu dobiveni od ili putem genetski modificiranih organizama može se koristiti obrazac utvrđen u Prilogu XIII. ovoj Uredbi.

*POGLAVLJE 2.****Posebni zahtjevi za kontrolu za biljke i biljne proizvode iz poljoprivredne proizvodnje ili berbe****Članak 70.***Programi kontrole**

1. Potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a):
  - (a) sastavlja se čak i kada subjekt ograniči svoju aktivnost na berbu samoniklog bilja;
  - (b) uključuje skladišne i proizvodne prostore i zemljišne parcele i/ili prostore prikupljanja i, prema potrebi radne prostore u kojima se odvijaju određene operacije prerade i/ili pakiranja; i
  - (c) sadrži datum posljednje primjene proizvoda na predmetnim česticama i/ili prostorima branja čije korištenje nije u skladu s pravilima ekološke proizvodnje.
2. Kod branja samoniklog bilja, praktične mjere iz članka 63. stavka 1. točke (b) obuhvaćaju sva jamstva trećih strana koja subjekt može dati kako bi osigurao da se odredbe članka 12. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007 poštuju.

*Članak 71.***Obavijesti**

Svake godine, prije datuma koji naznači kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova, subjekt obavješćuje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o svojem rasporedu proizvodnje biljnih proizvoda, navodeći raščlambu po zemljišnim česticama.

▼ B*Članak 72.***Evidencija o proizvodnji bilja**

Evidencija o proizvodnji bilja sastavlja se u obliku upisnika i drži u radnim prostorima gospodarstva stalno dostupna nadležnim ili kontrolnim tijelima. Osim članka 71., ta evidencija osigurava barem sljedeće informacije:

- (a) u pogledu korištenja umjetnoga gnojiva: datum primjene, vrsta i količina umjetnoga gnojiva, odnosno zemljišne čestice;
- (b) u pogledu korištenja sredstava za zaštitu bilja: razlog i datum obrade, vrstu proizvoda, postupak obrade;
- (c) u pogledu kupnje poljoprivrednih proizvoda: datum, vrsta i količina kupljenog proizvoda;
- (d) u pogledu žetve: datum, vrsta i količina proizvodnje ekološke kulture ili kulture iz prijelaznog razdoblja.

*Članak 73.***Više proizvodnih jedinica koje vodi isti subjekt**

Ako subjekt vodi više proizvodnih jedinica u istom području, jedinice koje proizvode neekološke kulture, zajedno sa skladišnim prostorima za poljoprivredne sirovine, isto tako podliježu općim i posebnim zahtjevima kontrole utvrđenima u poglavlju 1. i u ovom poglavlju ove glave.

▼ M2*POGLAVLJE 2.a****Posebni zahtjevi u pogledu kontrole za morske alge****Članak 73.a***Postupci kontrole za morske alge**

Pri prvoj provedbi sustava kontrole koji se primjenjuje izričito na morske alge, potpuni opis lokaliteta kako se spominje u članku 63. stavku 1. točki (a) uključuje:

- (a) potpuni opis postrojenja i opreme na kopnu i na moru;
- (b) procjenu utjecaja na okoliš kako je navedeno u članku 6.b stavku 3. kada je to primjenjivo;
- (c) plan održivog upravljanja kako je navedeno u članku 6.b stavku 4. kada je to primjenjivo;
- (d) za divlje morske alge potpuni opis i sastavljanje zemljovida obale i mora na kojima se obavlja vađenje algi te kopnenih područja u kojima se odvijaju radnje nakon vađenja.

*Članak 73.b***Evidencija o uzgoju morskih algi**

1. Evidenciju o uzgoju morskih algi subjekt sakuplja u obliku registra i ona na objektu mora biti stalno dostupna kontrolnim tijelima ili nadzornim tijelima. Ona sadrži barem sljedeće podatke:

- (a) popis vrsta, datum i izvadene količine;

▼ M2

- (b) datum primjene, vrstu i količinu gnojiva.
2. Zapisi za vađenje divljih morskih algi sadrže i:
- (a) povijest djelatnosti vađenja algi za svaku vrstu u naznačenim staništima;
  - (b) procjenu volumena izvađenih algi po sezoni;
  - (c) izvore mogućeg onečišćenja za staništa koja se eksploatiraju;
  - (d) održivi godišnji prinos za svako stanište.

▼ B*POGLAVLJE 3.****Zahtjevi za kontrolu za stoku i stočne proizvode koji se dobivaju u uzgoju stoke****Članak 74.***Programi kontrole**

1. Prilikom prve primjene sustava kontrole koji se posebno odnosi na uzgoj stoke, potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) sadrži:
- (a) potpuni opis objekata za stoku, pašnjaka, površina na otvorenom itd. te, ako je primjereno, prostora za skladištenje, pakiranje i preradu stoke, stočnih proizvoda, sirovina i poljoprivrednih sirovina;
  - (b) potpuni opis pogona za skladištenje stajskoga gnoja.
2. Praktične mjere iz članka 63. stavka 1. točke (b) sadrži:
- (a) program gnojidbe koji je dogovoren s nadležnim ili kontrolnim tijelom, zajedno s potpunim opisom područja namijenjenih proizvodnji kulture;
  - (b) prema potrebi u pogledu gnojidbe, sporazume u pisanom obliku s drugim gospodarstvima iz članka 3. stavka 3. koja zadovoljavaju odredbe pravila o ekološkoj proizvodnji;
  - (c) plan upravljanja za jedinicu ekološkog uzgoja stoke.

*Članak 75.***Označivanje stoke**

Stoka se mora trajno označiti primjenom metoda koje su prilagođene svakoj vrsti, pojedinačno kod velikih sisavaca, a pojedinačno ili skupno kod peradi i malih sisavaca.

▼ B*Članak 76.***Evidencija stoke**

Evidencija stoke sastavlja se u obliku upisnika i drži u radnim prostorima gospodarstva stalno dostupna nadležnim ili kontrolnim tijelima. Ta evidencija osigurava potpuni opis sustava upravljanja krdom ili stadom uključujući najmanje sljedeće informacije:

- (a) u pogledu životinja koje dolaze na gospodarstvo: podrijetlo i datum dolaska, trajanje preusmjeravanja, identifikacijska oznaka i veterinarska isprava;
- (b) u pogledu stoke koja odlazi s gospodarstva: dob, broj grla, težina pri klanju, identifikacijska oznaka i odredište;
- (c) pojedinosti o svim životinjama koje su izgubljene i razlozi za to;
- (d) u pogledu hrane za životinje: vrsta, uključujući dodatke hrani za životinje, udjele različitih sastojaka porcija i trajanje pristupa prostorima za slobodno kretanje, trajanje transhumance ako vrijede ograničenja;
- (e) u pogledu sprečavanja bolesti i liječenja i veterinarske njege: datum liječenja, detalji o dijagnozi, pozologija; vrsta lijeka, naznaka aktivnih farmakoloških tvari, primijenjena metoda liječenja i veterinarski recept za veterinarsku njegu s razlozima i karencama koje vrijede prije nego se stočni proizvodi mogu staviti na tržište kao ekološki.

*Članak 77.***Mjere kontrole veterinarskih lijekova za stoku**

Kada se koriste veterinarski lijekovi, potrebno je podatke iz članka 76. točka (e) prijaviti kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi prije nego se stoka ili stočni proizvodi stave na tržište kao ekološki. Liječena stoka jasno je označena, pojedinačno kod velikih životinja; pojedinačno ili skupno ili po košnici kod peradi, malih životinja i pčela.

*Članak 78.***Posebne mjera kontrole u pčelarstvu**

1. Pčelar kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi dostavlja zemljovid u odgovarajućem mjerilu u kojem je navedena lokacija košnica. Ako nisu naznačena područja u skladu s člankom 13. stavkom 2., pčelar kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi predočuje odgovarajuću dokumentaciju i dokaze, uključujući prema potrebi odgovarajuće analize da područja koja su dostupna njegovim kolonijama zadovoljavaju uvjete koje propisuje ova Uredba.

2. U upisnik pčelinjaka upisuju se sljedeći podaci u pogledu korištenja hrane: vrsta proizvoda, datumi, količine i košnice u kojima se koristi.

▼ B

3. Kada se koriste veterinarski lijekovi, prije nego se proizvodi stave na tržište kao ekološki, jasno se evidentiraju, a nadležno tijelo ili kontrolno tijelo obavješćuje se o vrsti proizvoda, uključujući naznaku aktivne farmakološke tvari, zajedno s detaljima o dijagnozi, pozologiji, postupku davanja lijeka, trajanju liječenja i zakonom propisanoj karenici.

4. Zajedno s identifikacijom košnice upisuje se zona u kojoj se nalazi pčelinjak. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova obavješćuju se o premostanju pčelinjaka u roku koji je dogovoren s nadležnim tijelom ili kontrolnim tijelom.

5. Pozornost treba obratiti posebno na to da se osiguraju primjereno vrcanje, prerada i čuvanje pčelarskih proizvoda. Evidentiraju se sve mjere kojima se postiže ispunjenje ovog zahtjeva.

6. U upisniku pčelinjaka bilježi se odstranjivanje dijelova košnica u kojima je med i postupci vrcanja meda.

*Članak 79.***Više proizvodnih jedinica koje vodi isti subjekt**

Ako subjekt upravlja s više proizvodnih jedinica, kako je predviđeno u članku 17. stavku 1., člancima 40. i 41., jedinice koje proizvode neekološki uzgojenu stoku ili neekološke stočne proizvode također podliježu sustavu kontrole utvrđenom u poglavlju 1. i u ovom poglavlju ove glave.

▼ M2*POGLAVLJE 3.a****Posebni zahtjevi u pogledu kontrole za uzgoj životinja iz akvakulture****Članak 79.a***Postupci kontrole za uzgoj životinja iz akvakulture**

Pri prvoj provedbi sustava kontrole koji se primjenjuje izričito na uzgoj životinja iz akvakulture, potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) uključuje:

- (a) potpuni opis postrojenja i opreme na kopnu i na moru;
- (b) procjenu utjecaja na okoliš kako je navedeno u članku 6.b stavku 3. kada je to primjenjivo;
- (c) plan održivog upravljanja kako je navedeno u članku 6.b stavku 4. kada je to primjenjivo;
- (d) za mekušce sažetak posebnog poglavlja o održivom planu upravljanja kako je propisano člankom 25.q stavkom 2.

*Članak 79.b***Evidencija o uzgoju životinja iz akvakulture**

Subjekt u obliku zapisa sakuplja sljedeće podatke koji na objektu trebaju stalno biti ažurirani i dostupni kontrolnim tijelima ili nadzornim tijelima:

▼ M2

- (a) podrijetlo, datum dolaska i prijelazno razdoblje za životinje koje dolaze na objekt;
- (b) broj serija, dob, težina i odredište životinja koje napuštaju objekt;
- (c) zapisi o bijegu riba;
- (d) za ribe vrsta i količina hrane, a u slučaju šarana i srodnih vrsta, zapis o uporabi dopunske hrane;
- (e) veterinarsko liječenje s pojedinostima o svrsi, datumu primjene, načinu primjene, vrsti proizvoda i karenci;
- (f) mjere za sprečavanje bolesti s pojedinostima o odmoru objekta, čišćenju i tretiranju vode.

*Članak 79.c***Specifični kontrolni obilasci za školjkaše**

Za uzgoj školjkaša inspekcijski obilasci odvijaju se prije i tijekom najveće proizvodnje biomase.

*Članak 79.d***Nekoliko proizvodnih jedinica koje vodi isti subjekt**

Kada subjekt upravlja s nekoliko proizvodnih jedinica kako je predviđeno člankom 25.c, jedinice koje proizvode životinje iz konvencionalne akvakulture isto će biti podvrgnute kontrolnom sustavu kako je određeno u poglavlju 1. i u ovom poglavlju.

▼ B*POGLAVLJE 4.*

► M2 Zahtjevi u pogledu kontrole za jedinice za pripravu proizvoda od bilja, morskih algi, stoke i životinja iz akvakulture i prehrambenih proizvoda koji su od njih sastavljeni ◀

*Članak 80.***Zahtjevi u pogledu kontrole**

Ako se radi o jedinici koja je uključena u pripravljanje za vlastiti račun ili za račun treće strane, uključujući posebno jedinice uključene u pakiranje i/ili ponovno pakiranje takvih proizvoda ili jedinice koje sudjeluju u označivanju i/ili ponovnom označivanju takvih proizvoda, u potpunom opisu jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) prikazuju se objekti koji se koriste za prihvata, preradu, pakiranje, označivanje i skladištenje poljoprivrednih proizvoda prije i nakon operacija koje se na njih odnose, kao i postupke za prijevoz proizvoda.

▼ B*POGLAVLJE 5.***► M2 *Zahtjevi u pogledu kontrole za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja* ◀***Članak 81.***Područje primjene**

Ovo se poglavlje primjenjuje na svakog subjekta koji kao uvoznik i/ili prvi primatelj sudjeluje u uvozu i/ili prihvatu ekoloških proizvoda za vlastiti račun ili za račun drugog subjekta.

*Članak 82.***Programi kontrole**

1. Kod uvoznika, potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) obuhvaća poslovne prostore i njegove operacije uvoza, s naznakom mjesta ulaska proizvoda u Zajednicu i sve druge objekte koje uvoznik namjerava koristiti za skladištenje uvoznih proizvoda do njihove isporuke prvom primatelju.

Osim toga, izjava iz članka 63. stavka 2. obuhvaća preuzimanje obveze uvoznika da osigura da svaki objekt koji će uvoznik koristiti za skladištenje bude podvrgnut kontroli koji će provesti ili kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova ili, ako se ovi objekti za skladištenje nalaze u drugoj državi članici ili regiji, kontrolno tijelo ili nadležno tijelo ovlašteno za kontrolu u spomenutoj državi članici ili regiji.

2. Kod prvog primatelja, u punom opisu jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) navode se objekti koji se koriste za prihvati i skladištenje.

3. Ako su uvoznik i prvi primatelj ista pravna osoba i posluju u istoj jedinici, izvješća iz drugog podstavka članka 63. stavka 2. mogu biti sadržana u istom izvješću.

*Članak 83.***Pisana izvješća**

Uvoznik i prvi primatelj moraju voditi odvojene evidencije stoke i financijske evidencije, osim ako posluju u istoj jedinici.

Na zahtjev kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove pružaju se sve pojedinosti o prijevozu od izvoznika u trećoj zemlji do prvog primatelja i od prostorija prvog primatelja ili skladišnih objekata do primatelja u Zajednici.

*Članak 84.***Informacije o uvezenim pošiljkama**

Uvoznik pravovremeno obavješćuje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o svakoj pošiljci koja se uvozi u Zajednicu, uz navođenje:

(a) imena i adrese prvog primatelja;

▼B

- (b) svih detalja potrebnih nadležnom tijelu ili kontrolnom tijelu;
- i. kod proizvoda koji se uvoze u skladu s člankom 32. Uredbe (EZ) br. 834/2007, pisani dokaz iz spomenutog članka;
  - ii. kod proizvoda koji se uvoze u skladu s člankom 33. Uredbe (EZ) br. 834/2007, preslika potvrde o inspekciji iz spomenutog članka.

Na zahtjev kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove uvoznika, potonji proslijeđuje podatke iz prvog stavka kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi prvog primatelja.

▼M17

Uvoznik je dužan prenijeti informacije iz prvog i drugog stavka koristeći se elektroničkim sustavom TRACES uspostavljenim Odlukom Komisije 2003/24/EZ ⁽¹⁾.

▼B*Članak 85.***Kontrolni posjeti**

Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova provjerava pisana izvješća iz članka 83. ove Uredbe i potvrdu iz članka 33. stavka 1. točke (d) Uredbe (EZ) br. 834/2007 ili pisani dokaz iz članka 32. stavka 1. točke (c) potonje Uredbe.

Ako uvoznik obavlja radnje uvoza različitim jedinicama ili prostorima, na zahtjev stavlja na raspolaganje izvješća iz drugog podstavka članka 63. stavka 2. ove Uredbe za svaki od spomenutih objekata.

POGLAVLJE 6.

Zahjevi u pogledu kontrole za jedinice uključene u proizvodnju, pripremu ili uvoz ekoloških proizvoda, koje su predmetne poslove djelomično ili u cijelosti prenijele na treće strane

*Članak 86.***Programi kontrole**

U pogledu poslova koji su preneseni na treće strane, potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) obuhvaća sljedeće:

- (a) popis podugovaratelja s opisom njihovih aktivnosti i navođenje nadležnih tijela ili kontrolnih tijela koji nad njima provode kontrolu;
- (b) pisana suglasnost podugovaratelja da će njihovo gospodarstvo podlijegati programu kontrole iz glave V. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
- (c) sve praktične mjere, uključujući između ostalog odgovarajući sustav pisanih izvješća, koje treba poduzeti na razini jedinice kako bi se osiguralo da se proizvode koje subjekt plasira na tržište može slijediti do njihovih dobavljača, prodavatelja, primatelja i kupaca.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2003/24/EZ od 30. prosinca 2002. o razvoju integriranog računalnog veterinarskog sustava (SL L 8, 14.1.2003., str. 44.).

*POGLAVLJE 7.***Zahtjevi za kontrolu jedinica koje pripremaju hranu za životinje***Članak 87.***Područje primjene**

Ovo poglavlje vrijedi za bilo koju jedinicu uključenu u pripremanje proizvoda iz članka 1. stavka 2. točke (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007 za vlastiti račun ili u ime treće strane.

*Članak 88.***Programi kontrole**

1. Potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) sadrži:
  - (a) objekte koji se koriste za prihvatanje, pripremanje i skladištenje proizvoda namijenjenih za hranu za životinje prije i nakon operacija koje se na njih odnose;
  - (b) objekte koji se koriste za skladištenje drugih proizvoda koji se koriste za pripremu hrane za životinje;
  - (c) objekte koji se koriste za skladištenje proizvoda za čišćenje i dezinfekciju;
  - (d) prema potrebi, opis krmne smjese koju subjekt namjerava proizvesti, u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Direktive 79/373/EEC, te vrste ili razreda stoke za koji je namijenjena;
  - (e) prema potrebi, naziv sirovina za hranu za životinje koje subjekt namjerava pripremiti.
2. Mjere koje subjekti iz članka 63. stavka 1. točke (b) poduzimaju kako bi se zajamčila sukladnost s pravilima ekološke proizvodnje sadržavaju i određivanje mjera iz članka 26.
3. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova te mjere primjenjuje kako bi provelo opću procjenu rizika povezanu sa svakom jedinicom za pripremanje i sastavilo plan kontrole. Taj plan kontrole osigurava minimalan broj nasumičnih uzoraka ovisno o mogućim rizicima.

*Članak 89.***Pisana izvješća**

Za potrebe pravilne kontrole poslova, pisana izvješća iz članka 66. moraju obuhvaćati podatke o podrijetlu, naravi i količinama sirovina za hranu za životinje, aditivima, prodaji i gotovim proizvodima.

*Članak 90.***Kontrolni posjeti**

Kontrolni posjet iz članka 65. obuhvaća potpuni fizički pregled svih poslovnih prostora. Nadalje, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova dolazi ciljano na temelju opće procjene mogućih rizika nesukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje.

▼B

Kontrolno tijelo ili ustanova posebnu pozornost obraća kontrolnim točkama koje su za subjekta istaknute kao kritične, s ciljem utvrđivanja jesu li radnje nadzora i provjere ispravno provedene.

Svi prostori koje subjekt koristi za izvođenje svojih aktivnosti mogu se pregledavati onoliko često koliko to zahtijevaju odnosni rizici.

*POGLAVLJE 8.****Povrede i razmjena informacija****Članak 91.***Mjere u slučaju sumnje na povrede i nepravilnosti**

1. Ako subjekt smatra ili sumnja da proizvod koji je proizveo, pripremio, uvezao ili koji je dobio od drugog subjekta nije u sukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje, pokreće postupke bilo za povlačenje s takvog proizvoda svako upućivanje na metodu ekološke proizvodnje ili da odvoji i označi proizvod. Može ga staviti u preradu ili ambalažu ili na tržište nakon otklanjanja sumnje, osim ako se plasira na tržište bez oznake koja upućuje na metodu ekološke proizvodnje. Ako postoji takva sumnja, subjekt odmah obavješćuje kontrolno tijelo ili nadležno tijelo. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova može zahtijevati da se proizvod ne smije plasirati na tržište s oznakama koje upućuju na metodu ekološke proizvodnje dok se ne uvjeri, putem informacije koju primi od subjekta ili iz drugih izvora, da je sumnja otklonjena.

2. Ako kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova s razlogom sumnjaju da subjekt nastoji staviti na tržište proizvod koji nije sukladan s pravilima ekološke proizvodnje, a nosi oznaku koja upućuje na metodu ekološke proizvodnje, to kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova može zahtijevati da subjekt privremeno ne smije plasirati proizvod s takvim upućivanjem u trajanju koje utvrđuje nadležno tijelo ili kontrolno tijelo. Prije donošenja takve odluke, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova subjektu omogućuju da se očituje. Ta se odluka dopunjuje obvezom povlačenja svakog upućivanja na metodu ekološke proizvodnje s tog proizvoda ako je kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova sigurna da proizvod ne ispunjava zahtjeve ekološke proizvodnje.

Međutim, ako u spomenutom roku sumnja nije potvrđena, odluka iz prvog podstavka ukida se najkasnije istekom tog roka. Operator mora u potpunosti surađivati s kontrolnim tijelom ili kontrolnom ustanovom u razrješavanju sumnje.

3. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere i sankcije kako bi se spriječila zlouporaba oznaka iz glave IV. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i glave III. i/ili Priloga XI. ovoj Uredbi.

▼ **M9***Članak 92.***Razmjena informacija između kontrolnih tijela, kontrolnih ustanova i nadležnih tijela**

1. Kada subjekt i/ili podugovaratelje tog subjekta provjeravaju različita kontrolna tijela ili kontrolne ustanove, kontrolna tijela ili kontrolne ustanove razmjenjuju odgovarajuće informacije o radnjama koje su pod njihovom kontrolom.

2. Kada subjekt i/ili podugovaratelji tog subjekta mijenjaju svoje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu, predmetna kontrolna tijela ili kontrolne ustanove bez odlaganja obavješćuju nadležno tijelo o toj promjeni.

Prethodno kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova predaje odgovarajuće elemente kontrolnog dokumenta predmetnog subjekta i izvješća iz drugog podstavka članka 63. stavka 2. narednom kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.

Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova osiguravaju da je subjekt riješio ili rješava nesukladnosti navedene u izvješću prethodnog kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove.

3. Kada se subjekt i/ili podugovaratelji tog subjekta povuku iz sustava kontrole, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova tog subjekta bez odlaganja obavješćuje nadležno tijelo o toj promjeni.

4. Kada kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova pronade nepravilnosti ili povrede koji utječu na ekološki status proizvoda, ono bez odlaganja obavješćuje nadležno tijelo države članice koje ga je ovlastilo ili odobrilo u skladu s člankom 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

To nadležno tijelo može na vlastitu inicijativu također zahtijevati druge informacije o nepravilnostima ili povredama.

U slučaju nepravilnosti ili povreda pronađenih u pogledu proizvoda pod kontrolom drugih kontrolnih tijela ili kontrolnih ustanova, također bez odlaganja obavješćuje ta tijela ili ustanove.

5. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere i uspostavljaju dokumentirane postupke kako bi omogućile razmjenu informacija između svih kontrolnih tijela koja su ovlastile i/ili kontrolnih ustanova koje su odobrile u skladu s člankom 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007, uključujući postupke za razmjenu informacija za svrhe provjere pisanog dokaza iz članka 29. stavka 1. te Uredbe.

6. Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se informacije o rezultatima inspekcija i posjeta iz članka 65. navedene Uredbe prenesu agencijama za plaćanja u skladu s potrebama agencije za plaćanje utvrđenim u članku 33. stavku 1. Uredbe Komisije (EU) br. 65/2011 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ SL L 25, 28.1.2011., str. 8.

▼ M9*Članak 92.a***Razmjena informacija između država članica i Komisije**

1. Kada država članica ustanovi nepravilnosti ili povrede vezane uz primjenu ove Uredbe u pogledu proizvoda koji dolazi iz druge države članice i koji nosi oznake iz glave IV. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i glave III. i/ili Priloga XI. navedenoj Uredbi, bez odlaganja obavješćuje državu članicu koja je ovlastila kontrolno tijelo ili odobrila kontrolnu ustanovu, druge države članice i Komisiju pomoću sustava iz članka 94. stavka 1. ove Uredbe.

▼ M20

1.a Ako država članica ustanovi nepravilnosti ili povrede povezane s primjenom ove Uredbe u pogledu proizvoda koji dolazi iz te države članice i koji nosi oznake iz glave IV. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i glave III. ove Uredbe ili Priloga XI. ovoj Uredbi te ako te nepravilnosti ili povrede utječu na jednu ili više drugih država članica, bez odlaganja obavješćuje predmetnu državu članicu ili predmetne države članice, ostale države članice i Komisiju putem sustava iz članka 94. stavka 1. ove Uredbe.

▼ M9

2. Kada država članica ustanovi nepravilnosti ili povrede vezane uz sukladnost proizvoda uvezenih u skladu s člankom 33. stavcima 2. i 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007 sa zahtjevima utvrđenim u navedenoj Uredbi ili Uredbi (EZ) br. 1235/2008, bez odlaganja obavješćuje druge države članice i Komisiju pomoću sustava iz članka 94. stavka 1. ove Uredbe.

3. Kada država članica ustanovi nepravilnosti ili povrede vezane uz sukladnost proizvoda uvezenih u skladu s člankom 19. Uredbe (EZ) br. 1235/2008 sa zahtjevima utvrđenim u toj Uredbi i Uredbi (EZ) br. 834/2007, bez odlaganja obavješćuje državu članicu koja je izdala odobrenje, druge države članice i Komisiju pomoću sustava iz članka 94. stavka 1. ove Uredbe. Obavijest se šalje drugim državama članicama i Komisiji u slučaju nepravilnosti ili povreda ustanovljenih u pogledu proizvoda za koje je sama država članica izdala odobrenje iz članka 19. Uredbe (EZ) br. 1235/2008.

4. Država članica koja primi obavijest vezanu uz neuskладene proizvode u skladu sa stavcima 1. i 3. ili država članica koja je izdala odobrenje iz članka 19. Uredbe (EZ) br. 1235/2008 za proizvod za koji je ustanovljena nepravilnost ili povreda, ispituje podrijetlo nepravilnosti ili povreda. Ona odmah poduzima odgovarajuće mjere.

Ona obavješćuje državu članicu koja je poslala obavijest, druge države članice i Komisiju o rezultatima istrage i poduzetoj mjeri odgovorom na izvornu obavijest putem sustava iz članka 94. stavka 1. ove Uredbe. Odgovor se dostavlja u roku 30 kalendarskih dana od dana izvorne obavijesti.

▼ **M9**

5. Država članica koja je poslala izvornu obavijest može prema potrebi tražiti dodatne informacije od države članice koja odgovara. U svakom slučaju, nakon primitka odgovora ili dodatnih informacija od obaviještene države članice, država članica koja je poslala izvornu obavijest provodi neophodne unose i ažuriranja u sustavu iz članka 94. stavka 1.

*Članak 92.b***Objava informacija**

Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti, na odgovarajući način uključujući objavu na Internetu, ažurirani popis iz članka 28. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 834/2007 koji sadržava ažurirani pisani dokaz vezano uz svaki subjekt, kako je utvrđeno u članku 29. stavku 1. te Uredbe i koristi model utvrđen u Prilogu XII. ovoj Uredbi. Države članice poštuju zahtjeve vezane uz zaštitu osobnih podataka utvrđene u Direktivi 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

*POGLAVLJE 9.***Nadzor nadležnih tijela***Članak 92.c***Nadzorne aktivnosti vezane uz kontrolna tijela**

1. Nadzorne aktivnosti nadležnih tijela koja prenose kontrolne zadatke na kontrolne ustanove u skladu s člankom 27. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007 usmjerene su na procjenu operativne učinkovitosti tih kontrolnih ustanova, vodeći računa o rezultatima rada nacionalnih akreditacijskih tijela iz članka 2. stavka 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

Te nadzorne aktivnosti uključuju ocjenu unutarnjih postupaka kontrolnih tijela za kontrolu, upravljanje i ispitivanje kontrolnih dokumenta u svjetlu obveza utvrđenih Uredbom (EZ) br. 834/2007 i provjerom obrade neusklađenosti i obrade žalba i pritužbi.

2. Nadležna tijela zahtijevaju kontrolne ustanove da podnesu dokumentacije o svojim postupcima analize rizika.

Analize rizika moraju biti osmišljene na takav način da:

- (a) rezultat analize rizika osigura temelj za utvrđivanje učestalosti nenajavljenih i najavljenih godišnjih inspeksijskih pregleda i posjeta;
- (b) se provedu dodatni nasumični kontrolni posjeti izvedeni u skladu s člankom 65. stavkom 4. kod najmanje 10 % subjekata sa sklopljenim ugovorom u skladu s kategorijom rizika;
- (c) je najmanje 10 % svih inspeksijskih pregleda i posjeta koje se provode u skladu s člankom 65. stavcima 1. i 4. nenajavljeno;

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

⁽²⁾ SL L 218, 13.8.2008., str. 30.

▼ **M9**

(d) se izbor subjekata koji se podvrgavaju nenajavljenim inspekcijskim pregledima i posjetima utvrđuje na temelju analize rizika te da se isti planiraju u skladu sa stupnjem rizika.

3. Nadležna tijela koje prenose kontrolne zadaće na kontrolne ustanove provjeravaju da osoblje kontrolnih ustanova ima dovoljno znanje, uključujući znanje o elementima rizika koji utječu na ekološki status proizvoda, kvalifikacije, obuku i iskustvo u pogledu ekološke proizvodnje općenito i o odgovarajućim pravilima Unije posebno te da su na snazi odgovarajuća pravila o izmjeni inspektora.

4. Nadležna tijela imaju dokumentirane postupke za prenošenje zadaća na kontrolne ustanove u skladu s člankom 27. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i za nadzor u skladu s ovim člankom, koji detaljno navode podatke koje podnose kontrolne ustanove.

*Članak 92.d***Katalog mjera u slučaju nepravilnosti i prekršaja**

Nadležna tijela donose i obavješćuju kontrolna tijela na koja su prenijela kontrolne zadaće o katalogu koji navodi najmanje nepravilnosti i prekršaje koji utječu na ekološki status proizvoda i odgovarajuće mjere koje primjenjuju kontrolne ustanove u slučaju nepravilnosti i prekršaja od strane subjekata pod njihovom kontrolom koji su uključeni u ekološku proizvodnju.

Nadležna tijela mogu uključiti druge odgovarajuće podatke u katalog na svoju inicijativu.

*Članak 92.e***Godišnja inspekcija kontrolnih ustanova**

Nadležna tijela organiziraju godišnje inspekcije kontrolnih ustanova na koja su prenijela kontrolne zadaće u skladu s člankom 27. stavkom 4. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007. Za namjene godišnje inspekcije, nadležno tijelo uvažava rezultate nacionalnog akreditacijskog tijela, kako je predviđeno člankom 2. stavkom 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008. Tijekom godišnje inspekcije, nadležno tijelo, posebno provjerava:

- (a) usklađenost sa standardnim postupkom kontrolne ustanove, koji je kontrolna ustanova podnijela nadležnom tijelu u skladu s člankom 27. stavkom 6. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007;
- (b) da kontrolna ustanova ima dovoljan broj prikladno osposobljenog i iskusnog osoblja u skladu s člankom 27. stavkom 5. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007 i da je provedena obuka o rizicima koji utječu na ekološki status proizvoda;
- (c) da kontrolna ustanova ima i provodi dokumentirane postupke i predloške za:
  - i. godišnju analizu rizika u skladu s člankom 27. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
  - ii. pripremu strategije za uzorkovanje na temelju rizika, provođenje uzorkovanja i laboratorijske analize;

▼ M9

- iii. razmjenu informacija s drugim kontrolnim ustanovama i nadležnim tijelima;
- iv. početne i naknadne kontrole subjekata pod njihovom kontrolom;
- v. provedbu i daljnje praćenje kataloga mjera koje se primjenjuju u slučaju nepravilnosti ili povreda;
- vi. ispunjavanje zahtjeva u pogledu zaštite osobnih podataka za subjekte koji su pod njihovom kontrolom, kako su utvrdile države članice u kojima navedena kontrolna ustanova djeluje i u skladu s Direktivom 95/46/EZ.

*Članak 92.f***Ekološki podaci u višegodišnjem nacionalnom kontrolnom planu i u godišnjem izvješću**

Države članice osiguravaju da njihovi višegodišnji nacionalni kontrolni planovi iz članka 41. Uredbe (EZ) br. 882/2004 obuhvaćaju nadzor kontrola provedenih u ekološkoj proizvodnji u skladu s ovom Uredbom i da godišnje izvješće iz članka 44. Uredbe (EZ) br. 882/2004 sadržava posebne podatke o navedenom nadzoru, dalje u tekstu „ekološki podaci”. Ekološki podaci obuhvaćaju teme navedene u Prilogu XIII.b ovoj Uredbi.

Ekološki podaci temelje se na podacima o kontrolama koje su provela kontrolna tijela i/ili kontrolne ustanove i revizijama koje su provela nadležna tijela.

Podaci se prikazuju u skladu s obrascima utvrđenima u Prilogu XIII.c ovoj Uredbi od 2015. za godinu 2014.

Države članice mogu unijeti ekološke podatke kao ekološko poglavlje u svojem nacionalnom kontrolnom planu i u godišnjem izvješću.

▼ B

GLAVA V.

DOSTAVLJANJE INFORMACIJA KOMISIJI, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE*POGLAVLJE 1.**Dostavljanje informacija Komisiji**Članak 93.***Statistički podaci**

1. Države članice prije 1. srpnja svake godine Komisiji dostavljaju godišnje statističke podatke o ekološkoj proizvodnji iz članka 36. Uredbe (EZ) br. 834/2007 putem računalnog sustava koji omogućava elektroničku razmjenu dokumenata i podataka koje Komisija (Eurostat) stavlja na raspolaganje.

▼ B

2. Statistički podaci iz stavka 1. sadrže posebno sljedeće podatke:

- (a) broj ekoloških uzgajivača, prerađivača, uvoznika i izvoznika;
- (b) količinu ekološki proizvedene kulture kao i obrađene površine u prijelaznom razdoblju i u režimu ekološkog uzgoja;
- (c) broj ekološki uzgojene stoke i proizvoda ekološkog uzgoja životinja;
- (d) podatke o ekološkom industrijskom uzgoju prema vrsti aktivnosti;

▼ M2

- (e) broj jedinica životinja uzgojenih u ekološkoj akvakulturi;
- (f) količina uzgojenih životinja iz ekološke akvakulture;
- (g) izborno, broj jedinica ekološki uzgojenih morskih algi i količina ekološki uzgojenih morskih algi.

▼ B

3. Za prijenos statističkih podataka iz stavaka 1. i 2., države članice koriste jedinstvenu točku ulaza koju osigurava Komisija (Eurostat).

4. Odredbe koje se odnose na karakteristike statističkih podataka i metapodataka određuju se u okviru Statističkog programa Zajednice na temelju obrazaca ili upitnika koji su dostupni putem sustava iz stavka 1.

*Članak 94.***Ostali podaci**

1. Države članice dostavljaju Komisiji sljedeće podatke putem računalnog sustava koji omogućava elektroničku razmjenu dokumenata i podataka koje Komisija (Opća uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj) stavlja na raspolaganje za informiranje, osim u statističke svrhe:

▼ M17

- (a) do 30. lipnja 2017., informacije iz članka 35. točke (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007, uključujući adresu elektroničke pošte i internetsku adresu, a potom svaku njihovu izmjenu;
- (b) do 30. lipnja 2017., informacije iz članka 35. točke (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007, uključujući adresu, adresu elektroničke pošte i internetsku adresu, a potom svaku njihovu izmjenu;

▼ B

- (c) prije 1. srpnja svake godine, sve druge podatke koji se traže ili su potrebni u skladu s ovom Uredbom;

▼ M7

- (d) u roku od jednog mjeseca nakon njihovog odobrenja, izuzeća odobrena od strane država članica prema točkama (c) i (e) prvog stavka članka 47;

▼M17

- (e) do 30. lipnja 2017., naziv, adresu, adresu elektroničke pošte i internetsku adresu relevantnih nadležnih tijela države članice kako je definirano u članku 2. točki 6. Uredbe (EZ) br. 1235/2008, a potom svaku njihovu izmjenu.

▼B

2. Podatke dostavlja, upisuje i ažurira u sustavu iz stavka 1. za koji je odgovorno nadležno tijelo iz stavka 35. Uredbe (EZ) br. 834/2007, to nadležno tijelo samo ili kontrolno tijelo na koju je takva funkcija prenesena.

3. Odredbe koje se odnose na karakteristike podataka i metapodataka utvrđuju se na temelju obrazaca ili upitnika koji su dostupni putem sustava iz stavka 1.

*POGLAVLJE 2.****Prijelazne i završne odredbe****Članak 95.***Prijelazne mjere**

1. U prijelaznom razdoblju koje ističe 31. prosinca 2010. stoka se može sapinjati u građevinama koje su postojale prije 24. kolovoza 2000., pod uvjetom da joj se osigurava redovno kretanje i uzgoj u skladu sa zahtjevima za dobrobit životinja s udobno nastrijetim površinama kao i pojedinačno čuvanje i pod uvjetom da je nadležno tijelo odobrilo tu mjeru. Nadležno tijelo može i dalje odobravati ovu mjeru na zahtjev pojedinih subjekata da se njezina primjena nastavi, u ograničenom razdoblju koje završava prije 31. prosinca 2013., uz dodatni uvjet da se kontrolni posjeti iz članka 65. stavka 1. obavljaju najmanje dvaput godišnje.

2. Nadležno tijelo može u prijelaznom razdoblju koje ističe 31. prosinca 2010. odobriti odstupanja u vezi s uvjetima smještaja i gustoće stoke za gospodarstva koja uzgajaju stoku na temelju odstupanja iz Priloga I. dijela B stavka 8.5.1. Uredbi (EEZ) br. 2092/91. Subjekti koji budu koristili ovo produljenje kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi predaju plan koji sadrži opis programa namijenjenih osiguravanju sukladnosti s odredbama pravila o ekološkoj proizvodnji do kraja prijelaznog razdoblja. Nadležno tijelo može i dalje odobravati ovu mjeru na zahtjev pojedinih subjekata da se njezina primjena nastavi u ograničenom razdoblju koje završava do 31. prosinca 2013., uz dodatni uvjet da se kontrolni posjet iz članka 65. stavka 1. obavlja najmanje dvaput godišnje.

3. U prijelaznom razdoblju koje ističe 31. prosinca 2010. konačna faza tovljenja ovaca i svinja za proizvodnju mesa kako je utvrđeno u Prilogu I.B točki 8.3.4. Uredbi (EEZ) br. 2092/91 se može odvijati u zatvorenom prostoru pod uvjetom da se kontrolni posjet iz članka 65. stavka 1. obavlja najmanje dvaput godišnje.

4. Kastracija odojaka može se obavljati bez korištenja anestezije i/ili analgezije tijekom prijelaznog razdoblja koje ističe 31. prosinca 2011.

▼ B

5. Do uključivanja detaljnih pravila za uzgoj za kućne ljubimce, primjenjuju se nacionalna pravila ili ako takvih nema, privatni standardi koje države članice prihvaćaju ili priznaju.

▼ M2

6. Za potrebe članka 12. stavka 1. točke (j) Uredbe (EZ) br. 834/2007 i do uključivanja posebnih tvari na temelju članka 16. stavka 1. točke (f) iste Uredbe, mogu se koristiti samo proizvodi koje je odobrilo nadležno tijelo.

▼ B

7. Za odobrenja za neekološke sastojke poljoprivrednog podrijetla koja izdaju države članice prema Uredbi (EEZ) br. 207/93 može se smatrati da su izdana prema ovoj Uredbi. Međutim, odobrenja izdana u skladu s člankom 3. stavkom 6. prethodne Uredbe ističu 31. prosinca 2009.

8. U prijelaznom razdoblju koje ističe 1. srpnja 2010. subjekti mogu kod označivanja i dalje primjenjivati odredbe utvrđene u Uredbi (EEZ) br. 2092/91 za:

- i. sustav za izračun postotka ekoloških sastojaka hrane;
- ii. kodni broj i/ili ime kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove.

▼ M3

9. Zalihe proizvoda proizvedene, pakirane i označene prije 1. srpnja 2010. u skladu s Uredbom (EEZ) br. 2092/91 ili Uredbom (EZ) br. 834/2007 mogu se i dalje stavljati na tržište s natpisima koji se odnose na ekološku proizvodnju do iscrpljenja zaliha.

10. Ambalažni materijal koji je u skladu s Uredbom (EEZ) br. 2092/91 ili Uredbom (EZ) br. 834/2007 može se i dalje koristiti za proizvode koji se stavljaju na tržište s natpisima koji se odnose na ekološku proizvodnju do 1. srpnja 2012., ako je proizvod inače u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 834/2007.

▼ M7

10.a Za proizvode sektora vina prijelazno razdoblje prema stavku 8. istječe 31. srpnja 2012.

Zalihe vina proizvedene do 31. srpnja 2012. u skladu s Uredbom (EEZ) br. 2092/91, odnosno s Uredbom (EZ) br. 834/2007 mogu se i dalje stavljati na tržište sve dok se ne iscrpe zalihe, prema sljedećim uvjetima označivanja:

- (a) znak ekološke proizvodnje Zajednice, kako je navedeno u članku 25. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007, koja se od 1. srpnja 2010. naziva „Ekoznak EU-a”, smije se koristiti pod uvjetom da je proces pripreme vina u skladu s poglavljem 3.a glave II. ove Uredbe;
- (b) vinari koji koriste „Ekoznak EU-a” vode evidenciju za razdoblje od najmanje pet godina nakon što stave na tržište vino koje je dobiveno od ekološkoga grožđa, uključujući i odgovarajuće količine vina u litrama po kategoriji vina i po godini;

▼ M7

- (c) ako nije dostupna evidencija navedena u točki (b) ovog stavka, takvo se vino smije označiti kao „vino od ekološkoga grožđa”, pod uvjetom da ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe osim onih predviđenih u njezinom poglavlju 3.a glavi II.;
- (d) vino označeno kao „vino od ekološkoga grožđa” ne smije imati na sebi znak „Ekoznak EU-a”.

▼ M2

11. Nadležno tijelo može na razdoblje koje istječe ► **M11** 1. siječnja 2015. ◀ odobriti one proizvodne jedinice za životinje iz akvakulture i morske alge koje su već prije stupanja na snagu ove Uredbe uspostavljene i koje uzgajaju pod nacionalno prihvaćenim ekološkim pravilima, da bi zadržale svoj ekološki status istodobno se prilagođavajući pravilima ove Uredbe, pod uvjetom da ne postoji nikakvo nepotrebno onečišćenje voda tvarima koje nisu dopuštene u ekološkom uzgoju. Subjekti koji imaju koristi od te mjere, dotične objekte, ribnjake, kaveze ili područja morskih algi trebaju prijaviti nadležnom tijelu.

▼ B*Članak 96.***Stavljanje izvan snage**

Uredbe (EEZ) br. 207/93, (EZ) br. 223/2003 i (EZ) br. 1452/2003 stavljaju se izvan snage.

Upućivanja na uredbe stavljene izvan snage i na Uredbu (EEZ) br. 2092/91 smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu XIV.

*Članak 97.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu sedmog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2009.

Međutim, članak 27. stavak 2. točka (a) i članak 58. primjenjuju se od 1. srpnja 2010.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

▼ **M21***PRILOG I.***Gnojiva, poboljšivači tla i nutrijenti iz članka 3. stavka 1. i članka 6.d stavka 2.***Napomena:*

A: odobreno na temelju Uredbe (EEZ) br. 2092/91 i preneseno člankom 16. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007

B: odobreno na temelju Uredbe (EZ) br. 834/2007

Odobrenje	Naziv Složeni proizvodi ili proizvodi koji sadržavaju samo materijale navedene u nastavku:	Opis, zahtjevi u pogledu sastava, uvjeti upotrebe
A	Stajski gnoj	Proizvod koji sadržava mješavinu životinjskog izmeta i biljne tvari (stelja za životinje) Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja
A	Osušeni stajski gnoj i dehidrirani gnoj peradi	Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja
A	Kompostirani životinjski izmet, uključujući gnoj peradi i kompostirani stajski gnoj	Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja
A	Tekući životinjski izmet	Primjena nakon kontrolirane fermentacije i/ili odgovarajućeg razrjeđivanja Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja
B	Kompostirana ili fermentirana mješavina kućnog otpada	Proizvod dobiven iz kućnog otpada odvojenog na izvoru, a koji je podvrgnut kompostiranju ili anaerobnoj fermentaciji za dobivanje bioplina Samo biljni i životinjski kućni otpad Samo kada se proizvodi u zatvorenom i nadziranom sustavu prikupljanja koji prihvaća država članica Najviše koncentracije u mg/kg suhe tvari: kadmij: 0,7; bakar: 70; nikal: 25; olovo: 45; cink: 200; živa: 0,4; krom (ukupno): 70; krom (VI): ne može se utvrditi
A	Treset	Primjena ograničena na vrtlarstvo (povrtlarstvo, uzgoj cvijeća, uzgoj drveća, uzgoj sadnica)
A	Otpad od uzgoja gljiva	Početni sastav supstrata ograničava se na proizvode iz ovog Priloga
A	Izmet glista (vermikompost) i insekata	
A	Guano	
A	Kompostirana ili fermentirana mješavina biljne tvari	Proizvod koji se dobiva od mješavine biljne tvari koja je podvrgnuta kompostiranju ili anaerobnoj fermentaciji za dobivanje bioplina

▼ M21

Odobrenje	Naziv Složeni proizvodi ili proizvodi koji sadržavaju samo materijale navedene u nastavku:	Opis, zahtjevi u pogledu sastava, uvjeti upotrebe
B	Digestat bioplina koji sadržava životinjske nusproizvode nad kojima je provedena kodigestija sa sirovinama biljnog ili životinjskog podrijetla, kako je navedeno u ovom Prilogu	Životinjski nusproizvodi (uključujući nusproizvode divljih životinja) kategorije 3. i sadržaj probavnog trakta kategorije 2. (kategorije 2. i 3., kako su definirane Uredbom (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾) ne smiju potjecati iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja. Postupci moraju biti u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 142/2011. Ne smiju se primjenjivati na jestive dijelove biljke
B	Proizvodi ili nusproizvodi životinjskog podrijetla navedeni u nastavku: krvno brašno brašno od papaka brašno od rogova koštano brašno ili deželatinirano koštano brašno riblje brašno mesno brašno brašno od perja, dlake i „chiquette” vuna krzno (1) dlaka mliječni proizvodi hidrolizirane bjelančevine (2)	(1) Najviša koncentracija kroma (VI) u mg/kg suhe tvari: ne može se utvrditi (2) Ne smiju se primjenjivati na jestive dijelove biljke
A	Proizvodi i nusproizvodi biljnog podrijetla za gnojiva	Primjeri: brašno iz pogače uljnih sjemenki, ljuske kaka, ostaci kod dobivanja slada
B	Hidrolizirane bjelančevine biljnog podrijetla	
A	Morske alge i proizvodi iz morskih algi	Ako se dobivaju izravno: i. fizičkim postupcima koji uključuju dehidraciju, zamrzavanje i mljevenje ii. ekstrakcijom vodom ili vodenom otopinom kiseline i/ili alkalnom otopinom iii. fermentacijom
A	Piljevina i iver	Drvo koje nije kemijski tretirano nakon sječe
A	Kompostirana kora drveća	Drvo koje nije kemijski tretirano nakon sječe
A	Drveni pepeo	Od drva koje nije kemijski tretirano nakon sječe

▼ M21

Odobrenje	Naziv Složeni proizvodi ili proizvodi koji sadržavaju samo materijale navedene u nastavku:	Opis, zahtjevi u pogledu sastava, uvjeti upotrebe
A	Meki mljeveni sirovi fosfat	Proizvod naveden u točki 7. Priloga I.A.2. Uredbi (EZ) br. 2003/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ . Sadržaj kadmija od najviše 90 mg/kg P205
A	Aluminij kalcijev fosfat	Proizvod naveden u točki 6. Priloga I.A.2. Uredbi (EZ) br. 2003/2003 Sadržaj kadmija od najviše 90 mg/kg P205 Primjena ograničena na bazična tla (pH > 7,5).
A	Bazična šljaka	Proizvodi navedeni u točki 1. Priloga I.A.2. Uredbi (EZ) br. 2003/2003
A	Sirova kalijeva sol ili kainit	Proizvodi navedeni u točki 1. Priloga I.A.3. Uredbi (EZ) br. 2003/2003
A	Kalijev sulfat, koji može sadržavati magnezijevu sol	Proizvod dobiven od sirove kalijeve soli postupkom fizičke ekstrakcije, koji može sadržavati magnezijeve soli
A	Ostaci žitarica u proizvodnji alkohola i ekstrakt takvih ostataka	Ostaci žitarica u proizvodnji alkohola s amonijakom isključeni su
A	Kalcijev karbonat, na primjer: kreda, lapor, mljeveni vapnenac, bretonski ameliorant (maerl), fosfatna kreda	Samo prirodnog podrijetla
B	Otpad od mekušaca	Samo kao proizvod održivog ribarstva, kako je definirano u članku 4. stavku 1. podstavku 7. Uredbe (EU) br. 1380/2013, ili proizvod ekološke akvakulture
B	Ljuske od jaja	Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljo- privrednog uzgoja
A	Magnezij i kalcijev karbonat	Samo prirodnog podrijetla npr. magnezijeva kreda, mljeveni magnezij, vapnenac
A	Magnezijev sulfat (kiezerit)	Samo prirodnog podrijetla
A	Otopina kalcijeva klorida	Tretiranje listova stabla jabuke, nakon utvrđivanja nedostatka kalcija
A	Kalcijev sulfat (gips)	Proizvodi navedeni u točki 1. Priloga I.D Uredbi (EZ) br. 2003/2003 Samo prirodnog podrijetla
A, B	Industrijsko vapno iz proizvodnje šećera	Nusproizvod proizvodnje šećera od šećerne repe i šećerne trske
A	Industrijsko vapno od proizvodnje soli u vakuumu	Nusproizvod proizvodnje soli u vakuumu od rasola iz planina

▼ M21

Odobrenje	Naziv Složeni proizvodi ili proizvodi koji sadržavaju samo materijale navedene u nastavku:	Opis, zahtjevi u pogledu sastava, uvjeti upotrebe
A	Elementarni sumpor	Proizvodi navedeni u Prilogu I.D.3. Uredbi (EZ) br. 2003/2003
A	Elementi u tragovima	Neekološki mikronutrijenti navedeni u dijelu E Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2003/2003
A	Natrijev klorid	
A	Kameno brašno i gline	
B	Leonardit (sirovi organski sediment s visokim udjelom huminskih kiselina)	Samo ako je dobiven kao nusproizvod rudarskih aktivnosti
B	Huminske i fulvinske kiseline	Samo ako su dobivene primjenom anorganskih soli/otopina, isključujući amonijeve soli, ili ako su dobivene pročišćivanjem vode za piće
B	Ksilit	Samo ako je dobiven kao nusproizvod rudarskih aktivnosti (npr. nusproizvod vadenja mrkog ugljena)
B	Hitin (polisaharid dobiven od ljuske rakova)	Samo ako je dobiven kao proizvod održivog ribarstva, kako je definirano u članku 4. stavku 1. podstavku 7. Uredbe (EU) br. 1380/2013, ili ekološke akvakulture
B	Organski bogati sediment podrijetlom iz slatkih voda nastao u uvjetima bez prisutnosti kisika (npr. sapropel)	Samo organski sedimenti koji su nusproizvodi upravljanja slatkim vodama ili koji su ekstrahirani iz područja na kojima se prethodno nalazila slatka voda. Ekstrakcija bi se, prema potrebi, trebala provoditi na način da prouzroči najmanji mogući učinak na vodni sustav Samo sedimenti koji potječu iz izvora koji nisu zagađeni pesticidima, postojećim organskim onečišćujućim tvarima i tvarima sličnima benzinu Najviše koncentracije u mg/kg suhe tvari: kadmij: 0,7; bakar: 70; nikal: 25; olovo: 45; cink: 200; živa: 0,4; krom (ukupno): 70; krom (VI): ne može se utvrditi
B	Biougļjen – proizvod koji se dobiva pirolizom od širokog spektra organskih materijala biljnog podrijetla i upotrebljava se kao poboljšivač tla	Samo od materijala biljnog podrijetla, netretiranih ili tretiranih proizvodima navedenima u Prilogu II. Najviše 4 mg policikličkih aromatskih ugljikovodika po kilogramu suhe stvari. Ta se vrijednost preispituje svake druge godine, uzimajući u obzir rizik od akumulacije do koje bi došlo jer je proizvod upotrijebljen više puta

(¹) Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL L 54, 26.2.2011., str. 1.).

(²) Uredba (EZ) br. 2003/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o gnojivima (SL L 304, 21.11.2003., str. 1.).

▼ **M21***PRILOG II.***Pesticidi – sredstva za zaštitu bilja iz članka 5. stavka 1.**

Sve tvari navedene u ovom prilogu moraju biti u skladu barem s uvjetima upotrebe navedenima u Prilogu Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) br. 540/2011 ⁽¹⁾. Stroži uvjeti upotrebe za ekološku proizvodnju navedeni su u drugom stupcu svake tablice.

1. Tvari biljnog ili životinjskog podrijetla

Naziv	Opis, zahtjevi u pogledu sastava, uvjeti upotrebe
<i>Allium sativum</i> (ekstrakt češnjaka)	
Azadirahthin izlučen iz <i>Azadirachta indica</i> (stablo nim)	
Pčelinji vosak	Samo kao sredstvo za obrezivanje/zaštitno sredstvo za rane
COS-OGA	
Hidrolizirane bjelančevine osim želatine	
Laminarin	Kelp se mora uzgajati ekološki u skladu s člankom 6.d ili brati na održiv način u skladu s člankom 6.c
Maltodekstrin	
Feromoni	Samo u klopama i raspršivačima.
Biljna ulja	Sve upotrebe odobrene, osim kao herbicid.
Piretrini	Samo biljnog podrijetla
Kvasija izlučena od <i>Quassia amara</i>	Samo kao insekticid, repelent
Repelenti životinjskog ili biljnog podrijetla koji odbijaju mirisom/ovčja mast	Samo na nejestivim dijelovima biljaka i ako biljne sirovine nisu namijenjene prehrani ovaca ili koza
<i>Salix</i> spp. Cortex (odnosno ekstrakt kore vrbe)	
Terpeni (eugenol, geraniol i timol)	

⁽¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 540/2011 od 25. svibnja 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa odobrenih aktivnih tvari (SL L 153, 11.6.2011., str. 1.).

▼ **M21****2. Osnovne tvari**

Osnovne tvari koje se temelje na prehranbenim proizvodima (uključujući lecitine, saharozu, fruktozu, ocat, sirutku, hitozan hidroklorid ⁽¹⁾ , <i>Equisetum arvense</i> itd.)	Samo one osnovne tvari kako su definirane u članku 23. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 ⁽²⁾ koje su hrana kako je definirana u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002 i biljnog su ili životinjskog podrijetla Te tvari ne smiju se upotrebljavati kao herbicidi
---	---

⁽¹⁾ Dobiven kao proizvod održivog ribarstva ili ekološke akvakulture.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

3. Mikroorganizmi, tvari koje proizvode mikroorganizmi ili tvari koje su dobivene od mikroorganizama

Naziv	Opis, zahtjevi u pogledu sastava, uvjeti upotrebe
Mikroorganizmi	Ne potječu od GMO-a
Spinosad	
Cerevisan	

4. Tvari koje nisu spomenute u odjeljcima 1., 2. i 3.

Naziv	Opis, zahtjevi u pogledu sastava, uvjeti ili ograničenja upotrebe
Aluminijev silikat (kaolin)	
Kalcijev hidroksid	Kada se upotrebljava kao fungicid, samo za stabla voćki, uključujući rasadnike, za suzbijanje <i>Nectria galligena</i> .
Ugljikov dioksid	
Spojevi bakra u obliku bakrenog hidroksida, bakrenog oksiklorida, bakrenog oksida, bordoške juhe i trivalentnog bakrenog sulfata	
Diamonijev fosfat	Samo kao atraktant u klopama
Etilen	
Masne kiseline	Sve upotrebe odobrene, osim kao herbicid.
Željezov fosfat (željezov(III) orto-fosfat)	Pripravci koji se razmazuju po površini između uzgojenih biljaka
Vodikov peroksid	
Kieselgur (diatomejska zemlja)	
Sumporno vapno (kalcijev polisulfid)	

▼ M21

Naziv	Opis, zahtjevi u pogledu sastava, uvjeti ili ograničenja upotrebe
Parafinsko ulje	
Kalijev i natrijev hidrogen karbonat (odnosno kalijev/natrijev bikarbonat)	
Piretroidi (samo deltametrin ili lambda-cihalotrin)	Samo u klopkama s posebnim atraktantima; samo protiv <i>Bactrocera oleae</i> i <i>Ceratitis capitata</i> Wied
Kvarcni pijesak	
Natrijev klorid	Sve upotrebe odobrene, osim kao herbicid.
Sumpor	

▼ B

PRILOG III.

Najmanje dopuštene površine u zatvorenom prostoru i otvorenom prostoru i druge karakteristike smještaja kod različitih vrsta životinja i vrsta uzgoja iz članka 10. stavka 4.

1. Goveda, kopitari, ovce, koze i svinje

	Unutarnja površina (neto površina namijenjena životinjama)		Vanjska površina (površina za kretanje, bez pašnjaka)
	minimalno žive vage (kg)	m ² po glavi	m ² po glavi
Goveda i kopitari za rasplod i tov	do 100	1,5	1,1
	do 200	2,5	1,9
	do 350	4,0	3
	više od 350	5 s najmanje 1 m ² / 100 kg	3,7 s najmanje 0,75 m ² / 100 kg
Krave muzare		6	4,5
Bikovi za rasplod		10	30
Ovce i koze		1,5 po ovci/kozi	2,5
		0,35 po janjetu/koliću	0,5
Krmače koje su se oprasile s odojcima starim do 40 dana		7,5 po krmači	2,5
Svinje za tov	do 50	0,8	0,6
	do 85	1,1	0,8
	do 110	1,3	1
	Preko 110 kg	1,5	1,2
Odojci	starost preko 40 dana i do 30 kg	0,6	0,4
Svinje za rasplod		2,5 po ženki	1,9
		6 po mužjaku ako se obori koriste za prirodni pripust: 10 m ² /nerastu	8,0

▼ M2▼ B

▼ **B**2. **Perad**

	Unutarnja površina (neto površina namijenjena za životinje)			Vanjska površina (m ² površine raspoložive u plodoredu/glavi)
	broj životinja po m ²	cm motke/životinji	gnijezdo	
Kokoši nesilice	6	18	7 kokoši nesilica po gnijezdu ili kod zajed- ničkoga gnijezda 120 cm ² /ptici	4, pod uvjetom da nije prekoračena granica od 170 kg N/ha/godišnje
Perad za tov (u fiksnim objektima)	10 s najviše 21 kg žive vage po m ²	20 (samo za perlinke)		4 pilića i perlinke 4,5 patke 10 purana 15 gusaka Ni kod jedne od gore navedenih vrsta ne prelazi se granica od 170 kg N/ha/godišnje
Perad za tov u pomičnim objektima	16 ⁽¹⁾ u pokretnim peradarskim objektima s najviše 30 kg žive vage/m ²			2,5 pod uvjetom da se ne prijeđe granica od 170 kg N/ha/godišnje

⁽¹⁾ Samo kod pokretnih nastambi koje ne prelaze 150 m² tlocrtne površine.

PRILOG IV.

Najveći broj životinja po hektaru iz članka 15. stavka 2.

Razred ili vrsta	Najveći mogući broj životinja po hektaru ekvivalent količini 170 kg N/ha/godišnje
Kopitari stariji od šest mjeseci	2
Telad za tov	5
Ostala goveda ispod godine dana starosti	5
Mužjaci goveda od jedne do manje od dvije godine starosti	3,3
Ženke goveda od jedne do manje od dvije godine starosti	3,3
Mužjaci goveda starosti dvije godine ili više	2
Junice za rasplod	2,5
Junice za tov	2,5
Krave muzare	2
Krave muzare izdvojene za klanje	2
Ostale krave	2,5
Ženke rasplodnih kunića	100
Ženke ovaca	13,3
Koze	13,3
Odojci	74
Krmače za rasplod	6,5
Prasci za tov	14
Ostale svine	14
Pilići za klanje	580
Kokoši nesilice	230

▼ **M8**

PRILOG V.

Krmiva prema članku 22. točki (d), članku 24. stavku 2. i članku 25.m stavak 1.

▼ **M13**

1. HRANA ZA ŽIVOTINJE MINERALNOG PODRIJETLA

A	Vapnenačke morske školjke	
A	Maerl	
A	Litotamnij	
A	Kalcijev glukonat	
A	Kalcijev karbonat	
A	Defluorirani monokalcijev fosfat	
A	Defluorirani dikalcijev fosfat	
A	Magnezijev oksid (anhidrirani magnezij)	
A	Magnezijev sulfat	
A	Magnezijev klorid	
A	Magnezijev karbonat	
A	Kalcijev magnezijev fosfat	
A	Magnezijev fosfat	
A	Mononatrijev fosfat	
A	Kalcijev natrijev fosfat	
A	Natrijev klorid	
A	Natrijev bikarbonat	
A	Natrijev karbonat	
A	Natrijev sulfat	
A	Kalijev klorid	

▼ **M8**

2. OSTALA KRMIVA

Proizvodi/nusproizvodi iz fermentacije mikroorganizama čije su stanice inaktivirane ili ubijene:

A	Saccharomyces cerevisiae	
A	Saccharomyces carlsbergiensis	

▼ **M21***PRILOG VI.***Aditivi u hrani za životinje koji se koriste u hranidbi životinja prema članku 22. točki (g), članku 24. stavku 2. i članku 25.m stavku 2.**

Aditivi u hrani za životinje navedeni u ovom Prilogu moraju biti odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća.

1. TEHNIČKI ADITIVI

(a) *Konzervansi*

Identifikacijski brojevi ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
E 200	Sorbinska kiselina	
E 236	Mravlja kiselina	
E 237	Natrijev formijat	
E 260	Octena kiselina	
E 270	Mliječna kiselina	
E 280	Propionska kiselina	
E 330	Limunska kiselina	

(b) *Antioksidansi*

Identifikacijski broj ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
1b306(i)	Ekstrakti tokoferola iz biljnih ulja	
1b306(ii)	Ekstrakti bogati tokoferolom iz biljnih ulja (bogati delta-tokoferolom)	

(c) *Emulgatori, stabilizatori, zgušnjivači i tvari za želiranje*

Identifikacijski brojevi ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
1c322	Lecitini	Samo ako su dobiveni iz ekoloških sirovina.
		Upotreba ograničena na hranu za životinje akvakulture.

▼ **M21**(d) *Veživa i tvari za sprečavanje zgrudnjavanja*

Identifikacijski broj ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
E 412	Guar guma	
E 535	Natrijev ferocijanid	Najveća stalna doza: 20 mg/kg NaCl izračunano kao ferocijanidni anion.
E 551b	Koloidalni kremen	
E 551c	Kieselgur (dijatomejska zemlja, očišćena)	
1m558i	Bentonit	
E 559	Kaolinske gline, bez azbesta	
E 560	Prirodne mješavine steatitâ i klorita	
E 561	Vermikulit	
E 562	Sepiolit	
E 566	Natrolit-fonolit	
1g568	Klinoptilolit sedimentnog podrijetla	
E 599	Perlit	

(e) *Aditivi za silažu*

Identifikacijski broj ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
1k 1k236	Enzimi, mikroorganizmi Mravlja kiselina	Upotreba je ograničena na proizvodnju silaže kad vremenski uvjeti ne omogućuju odgovarajuću fermentaciju.
1k237	Natrijev formijat	Upotreba mravlje i propionske kiseline te njihovih natrijevih soli u proizvodnji silaže dopuštena je samo kad vremenski uvjeti onemogućuju odgovarajuću fermentaciju
1k280	Propionska kiselina	
1k281	Natrijev propionat	

2. OSJETILNI ADITIVI

Identifikacijski broj ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
2b	Aromatske tvari	Samo ekstrakti iz poljoprivrednih proizvoda.
	<i>Castanea sativa</i> Mill.: ekstrakt kestena	

▼ **M21**

3. PREHRAMBENI ADITIVI

(a) *Vitamini, provitamini i kemijski točno definirane tvari sličnog učinka*

Identifikacijski broj ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
3a	Vitamini i provitamini	Dobiveni iz poljoprivrednih proizvoda. Ako su dobiveni sintetički, samo oni vitamini koji su istovjetni vitaminima dobivenima iz poljoprivrednih proizvoda smiju se upotrebljavati za monogastrične životinje i životinje akvakulture. Ako su dobiveni sintetički, samo vitamini A, D i E istovjetni vitaminima dobivenima iz poljoprivrednih proizvoda smiju se upotrebljavati za preživače; upotreba podliježe prethodnom odobrenju država članica na temelju procjene mogućnosti da preživači iz ekološkog uzgoja dobiju potrebne količine navedenih vitamina u svojim krmnim obrocima.
3a920	Betain, anhidrid	Samo za monogastrične životinje Samo prirodnog podrijetla i, ako je moguće, ekološkog podrijetla

(b) *Spojevi elemenata u tragovima*

Identifikacijski broj ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
E1 Željezo		
3b101	Željezov(II) karbonat (siderit)	
3b103	Željezov(II) sulfat monohidrat	
3b104	Željezov(II) sulfat heptahidrat	
3b201	Kalijev jodid	
3b202	Kalcijev jodat, anhidrid	
3b203	Obloženi granulirani kalcijev jodat, anhidrid	
3b301	Kobaltov(II) acetat tetrahidrat	
3b302	Kobaltov(II) karbonat	
3b303	Kobaltov(II) karbonat hidroksid (2:3) monohidrat	
3b304	Obloženi granulirani kobaltov(II) karbonat hidroksid (2:3) monohidrat	

▼ **M21**

	Identifikacijski broj ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
	3b305	Kobaltov(II) sulfat heptahidrat	
	3b402	Bakrov(II) karbonat dihidroksi monohidrat	
	3b404	Bakrov(II) oksid	
	3b405	Bakrov(II) sulfat pentahidrat	
	3b409	Dibakrov klorid trihidroksid (TBCC)	
	3b502	Manganov(II) oksid	
	3b503	Manganov sulfat, monohidrat	
	3b603	Cinkov oksid	
	3b604	Cinkov sulfat heptahidrat	
	3b605	Cinkov sulfat monohidrat	
	3b609	Cink klorid hidroksi monohidrat (TBZC)	
	3b701	Natrijev molibdat dihidrat	
	3b801	Natrijev selenit	
	3b810, 3b811, 3b812, 3b813 i 3b817	Selenizirani inaktivirani kvasac	

4. ZOOTEHNIČKI ADITIVI

Identifikacijski broj ili funkcionalne skupine	Tvar	Opis, uvjeti upotrebe
4a, 4b, 4c i 4d	Enzimi i mikroorganizmi u kategoriji Zootehničkih aditiva	

▼ **M2***PRILOG VII.***Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju**

1. Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju zgrada, opreme i oruđa za uzgoj stoke iz članka 23. stavka 4.:
  - kalijev i natrijev sapun,
  - voda i vodena para,
  - tekuće vapno,
  - gašeno vapno,
  - živo vapno,
  - natrijev hipoklorit (npr. kao tekući izbjeljivač),
  - kaustična soda,
  - kaustična potaša,
  - vodikov peroksid,
  - prirodne esencije biljaka,
  - limunska, peroctena kiselina, mravlja, mliječna, oksalna i octena kiselina,
  - alkohol,
  - dušična kiselina (oprema u mljekarstvu),
  - fosforna kiselina (oprema u mljekarstvu),
  - formaldehid,
  - proizvodi za čišćenje i dezinfekciju vimena i naprava za mužnju,
  - natrijev karbonat.

▼ **M15**

2. Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju za uzgoj životinja akvakulture i morskih algi iz članka 6.e stavka 2., članka 25.s stavka 2. i članka 29.a.
- 2.1. U skladu s relevantnim nacionalnim odredbama i odredbama Unije iz članka 16. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007, a posebno s Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾, proizvodi koji se upotrebljavaju za čišćenje i dezinfekciju opreme i objekata, kada u njima nema životinja akvakulture, mogu sadržavati sljedeće aktivne tvari:
  - ozon,
  - natrijev hipoklorit,
  - kalcijev hipoklorit,
  - kalcijev hidroksid,
  - kalcijev oksid,
  - kaustičnu sodu,
  - alkohol,
  - bakreni sulfat: samo do 31. prosinca 2015.,
  - kalijev permanganat,
  - smjesu sjemenki čaja pripremljenu od prirodnih sjemenki kamelije (uporaba ograničena na uzgoj kozica),
  - smjese kalijevog peroksimonosulfata i natrijevog klorida za proizvodnju hipoklorne kiseline.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

▼ M15

2.2. U skladu s relevantnim nacionalnim odredbama i odredbama Unije iz članka 16. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007, a posebno s Uredbom (EU) br. 528/2012 i Direktivom 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, proizvodi koji se upotrebljavaju za čišćenje i dezinfekciju opreme i objekata, u prisutnosti životinja akvakulture ili bez njih, mogu sadržavati sljedeće aktivne tvari:

- vapnenac (kalcijev karbonat) za kontrolu pH-a,
- dolomit za korekciju pH-a (uporaba ograničena na uzgoj kozica),
- natrijev klorid,
- vodikov peroksid,
- natrijev perkarbonat,
- organske kiseline (octena kiselina, mliječna kiselina, limunska kiselina),
- huminsku kiselinu,
- peroksiocetene kiseline,
- peroctene i peroktanoične kiseline,
- jodofore (samo u prisutnosti jaja).

⁽¹⁾ Direktiva 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o veterinarsko-medicinskim proizvodima (SL L 311, 28.11.2001., str. 1.).

▼ M21

PRILOG VIII.

Određeni proizvodi i tvari za primjenu u proizvodnji prerađene ekološke hrane, kvasca i proizvoda od kvasca iz članka 27. stavka 1. točke (a) i članka 27.a točke (a)

ODJELJAK A — PREHRAMBENI ADITIVI, UKLJUČUJUĆI NOSAČE

Za potrebe izračuna iz članka 23. stavka 4. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007, prehrambeni aditivi označeni zvjezdicom u stupcu oznake računaju se kao sastojci poljoprivrednog podrijetla.

Oznaka	Naziv	Priprema prehrambenih proizvoda		Posebni uvjeti i ograničenja uz one iz Uredbe (EZ) br. 1333/2008
		biljnog podrijetla	Životinjskog podrijetla	
E 153	Biljni ugljen		X	Pepeljasti kozji sir <i>Sir morbier</i>
E 160b*	Annatto, Bixin, Norbixin		X	Crveni sir Gloucester Sir Double Gloucester Sir Cheddar Sir Mimolette
E 170	Kalcijev karbonat	X	X	Ne koristi se za bojenje ni za obogaćivanje proizvoda kalcijem
E 220	Sumporni dioksid	X	X (Samo za medovinu)	U voćnim vinima (vino od voća osim grožđa, uključujući jabučno vino i pjenušavi kruškovac) i medovini s dodanim šećerom ili bez njega: 100 mg/l (najviše moguće razine dostupne iz svih izvora, izražene kao SO ₂ u mg/l)
E 223	Natrijev metabisulfit		X	Rakovi
E 224	Kalijev metabisulfit	X	X (Samo za medovinu)	U voćnim vinima (vino od voća osim grožđa, uključujući jabučno vino i pjenušavi kruškovac) i medovini s dodanim šećerom ili bez njega: 100 mg/l (najviše moguće razine dostupne iz svih izvora, izražene kao SO ₂ u mg/l)
E250	Natrijev nitrit		X	Za mesne proizvode. Može se upotrebljavati samo ako je nadležnom tijelu dokazano da ne postoji tehnološka alternativa koja pruža ista jamstva i/ili koja omogućava zadržavanje posebnih karakteristika proizvoda. Ne u kombinaciji s E252. Okvirna ulazna količina izražena kao NaNO ₂ : 80 mg/kg; najviša ulazna količina izražena kao NaNO ₂ : 50 mg/kg

▼ **M21**

Oznaka	Naziv	Priprema prehrambenih proizvoda		Posebni uvjeti i ograničenja uz one iz Uredbe (EZ) br. 1333/2008
		biljnog podrijetla	Životinjskog podrijetla	
E252	Kalijev nitrat		X	Za mesne proizvode. Može se upotrebljavati samo ako je nadležnom tijelu dokazano da ne postoji tehnološka alternativa koja pruža ista jamstva i/ili koja omogućava zadržavanje posebnih karakteristika proizvoda. Ne u kombinaciji s E250. Okvirna ulazna količina izražena kao NaNO ₃ : 80 mg/kg; najviša ulazna količina izražena kao NaNO ₃ : 50 mg/kg
E 270	Mliječna kiselina	X	X	
E 290	Ugljikov dioksid	X	X	
E 296	Jabučna kiselina	X		
E 300	Askorbinska kiselina	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: mesni proizvodi
E 301	Natrijev askorbat		X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: mesni proizvodi u vezi s nitratima i nitritima
E 306(*)	Ekstrakt s visokim sadržajem tokoferola	X	X	Antioksidans
E 322(*)	Lecitini	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: mliječni proizvodi. Samo ako su dobiveni iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022. Do tog datuma, samo ako su dobiveni iz ekoloških sirovina.
E 325	Natrijev laktat		X	Proizvodi na bazi mlijeka i mesni proizvodi
E 330	Limunska kiselina	X	X	
E 331	Natrijevi citrati	X	X	
E 333	Kalcijevi citrati	X		
E 334	Vinska kiselina (L(+)-)	X	X (Samo za medovinu)	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: medovina.
E 335	Natrijevi tartarati	X		
E 336	Kalijeve tartarati	X		
E 341 (i)	Monokalcijev fosfat	X		Sredstvo za dizanje u brašnu za brzo dizanje
E 392*	Ekstrakti ružmarina	X	X	Samo ako su dobiveni iz ekološke proizvodnje

▼ M21

Oznaka	Naziv	Priprema prehrambenih proizvoda		Posebni uvjeti i ograničenja uz one iz Uredbe (EZ) br. 1333/2008
		biljnog podrijetla	Životinjskog podrijetla	
E 400	Alginska kiselina	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodi na bazi mlijeka
E 401	Natrijev alginat	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodi na bazi mlijeka
E 402	Kalijev alginat	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodi na bazi mlijeka
E 406	Agar	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodi na bazi mlijeka i mesni proizvodi
E 407	Karagenan	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodi na bazi mlijeka
E 410*	Karuba guma	X	X	Samo ako je dobivena iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.
E 412*	Guar guma	X	X	Samo ako je dobivena iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.
E 414*	Arapska guma	X	X	Samo ako je dobivena iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.
E 415	Ksantan guma	X	X	
E 417	Tara guma u prahu	X	X	Zgušnjivač Samo ako je dobivena iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.
E 418	Gellan guma	X	X	Samo oblik s visokim udjelom acila Samo ako je dobivena iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.
E 422	Glicerol	X	X	Samo biljnog podrijetla Samo ako je dobiven iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022. Za biljne ekstrakte i arome te kao ovlaživač u gel-kapsulama i površinski premaz u tabletama
E 440 (i)*	Pektin	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodi na bazi mlijeka
E 464	Hidroksipropil metilceluloza	X	X	Materijal za enkapsuliranje
E 500	Natrijevi karbonati	X	X	
E 501	Kalijeve karbonati	X		

▼ M21

Oznaka	Naziv	Priprema prehrambenih proizvoda		Posebni uvjeti i ograničenja uz one iz Uredbe (EZ) br. 1333/2008
		biljnog podrijetla	Životinjskog podrijetla	
E 503	Amonijevi karbonati	X		
E 504	Magnezijevi karbonati	X		
E 509	Kalcijev klorid		X	Koagulacija mlijeka
E 516	Kalcijev sulfat	X		Nositelj
E 524	Natrijev hidroksid	X		Površinska obrada bavarskog peciva „Laugengebäck“ i regulacija kiselosti u ekološkim aromama
E 551	Silicijev dioksid	X	X	Za začinsko bilje i začine u suhom praškastom obliku, arome i propolis
E 553b	Talk	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: površinska obrada kobasica
E 901	Pčelinji vosak	X		Kao sredstvo za glaziranje samo za slastice Pčelinji vosak iz ekološke proizvodnje
E 903	Karnauba vosak	X		Kao sredstvo za glaziranje za slastice Kao metoda ublažavanja za obvezno tretiranje voća velikom hladnoćom kao karantenskom mjerom protiv štetnih organizama (Provedbena direktiva Komisije (EU) 2017/1279) ⁽¹⁾ Samo ako je dobiven iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022. Do tog datuma, samo ako je dobiven iz ekoloških sirovina
E 938	Argon	X	X	
E 939	Helij	X	X	
E 941	Dušik	X	X	
E 948	Kisik	X	X	
E 968	Eritritol	X	X	Samo ako je dobiven iz ekološke proizvodnje bez upotrebe tehnologije razmjene iona

⁽¹⁾ Provedbena direktiva Komisije (EU) 2017/1279 od 14. srpnja 2017. o izmjeni priloga I. do V. Direktivi Vijeća 2000/29/EZ o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihova širenja unutar Zajednice (SL L 184, 15.7.2017., str. 33.).

▼ M21

ODJELJAK B — POMOĆNE TVARI ZA PRERADU I DRUGI PROIZVODI KOJI SE MOGU KORISTITI ZA PRERADU SASTOJAKA POLJOPRIVREDNOG PODRIJETLA IZ EKOLOŠKE PROIZVODNJE

Naziv	Priprema svih prehrambenih proizvoda biljnog podrijetla	Priprema svih prehrambenih proizvoda životinjskog podrijetla	Posebni uvjeti i ograničenja uz one iz Uredbe (EZ) br. 1333/2008
Voda	X	X	Pitka voda u smislu Direktive Vijeća 98/83/EZ
Kalcijev klorid	X		Koagulant
Kalcijev karbonat	X		
Kalcijev hidroksid	X		
Kalcijev sulfat	X		Koagulant
Magnezijev klorid (ili nigari)	X		Koagulant
Kalijev karbonat	X		Kad je riječ o prehrambenim proizvodima biljnog podrijetla: sušenje grožđa
Natrijev karbonat	X	X	
Mliječna kiselina		X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: za regulaciju pH vrijednosti slane kupke u proizvodnji sira
L(+) mliječna kiselina dobivena fermentacijom	X		Kad je riječ o prehrambenim proizvodima biljnog podrijetla: za pripremu ekstrakta biljnih bjelančevina
Limunska kiselina	X	X	
Natrijev hidroksid	X		Kad je riječ o prehrambenim proizvodima biljnog podrijetla: za proizvodnju šećera; za proizvodnju ulja osim proizvodnje maslinova ulja; za pripremu ekstrakta biljnih bjelančevina
Sumporna kiselina	X	X	Proizvodnja želatine Proizvodnja šećera
Ekstrakt ječma	X		Kad je riječ o prehrambenim proizvodima biljnog podrijetla: samo za antimikrobne namjene u proizvodnji šećera. Ako je moguće, iz ekološke proizvodnje
Ekstrakt kolofonija	X		Kad je riječ o prehrambenim proizvodima biljnog podrijetla: samo za antimikrobne namjene u proizvodnji šećera. Ako je moguće, iz ekološke proizvodnje
Solna kiselina		X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodnja želatine; za regulaciju pH vrijednosti slane kupke u preradi sireva Gouda, Edam, Maasdammer, Boerenkaas, Friese i Leidse Nagelkaas

▼ M21

Naziv	Priprema svih prehrambenih proizvoda biljnog podrijetla	Priprema svih prehrambenih proizvoda životinjskog podrijetla	Posebni uvjeti i ograničenja uz one iz Uredbe (EZ) br. 1333/2008
Amonijev hidroksid		X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodnja želatine
Vodikov peroksid		X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: proizvodnja želatine
Ugljikov dioksid	X	X	
Dušik	X	X	
Etanol	X	X	Otapalo
Taninska kiselina	X		Filtracijsko sredstvo
Albumin iz bjelanjka	X		
Kazein	X		
Želatina	X		
Želatina iz ribljih mjehura (isinglas)	X		
Biljna ulja	X	X	Maziva, odvajajući ili tvari protiv pjenjenja. Samo ako su dobivena iz ekološke proizvodnje
Silicijev dioksid u obliku gela ili koloidne otopine	X		
Aktivni ugljen	X		
Talk	X		U skladu s posebnim kriterijima za čistoću prehrambenog aditiva E 553b
Bentonit	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: kao sredstvo za zgušnjavanje medovine
Celuloza	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: Proizvodnja želatine
Dijatomejska zemlja	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: Proizvodnja želatine
Perlit	X	X	Kad je riječ o prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla: Proizvodnja želatine
Ljuske lješnjaka	X		
Rižino brašno	X		
Pčelinji vosak	X		Odvajač. Pčelinji vosak iz ekološke proizvodnje

▼ **M21**

Naziv	Priprema svih prehrambenih proizvoda biljnog podrijetla	Priprema svih prehrambenih proizvoda životinjskog podrijetla	Posebni uvjeti i ograničenja uz one iz Uredbe (EZ) br. 1333/2008
Karnauba vosak	X		Odvajač. Samo ako je dobiven iz ekološke proizvodnje. Primjenjuje se od 1. siječnja 2022. Do tog datuma, samo ako je dobiven iz ekoloških sirovina.
Octena kiselina/ocat		X	Samo ako je dobivena iz ekološke proizvodnje. Samo za preradu ribe. Dobivena prirodnom fermentacijom, ne smije je proizvesti GMO i ne smije biti proizvedena od njega
Tiamin hidroklorid	X	X	Samo za upotrebu u preradi voćnih vina, uključujući jabučno vino, pjenušavi kruškovac i medovinu
Diamonijev fosfat	X	X	Samo za upotrebu u preradi voćnih vina, uključujući jabučno vino, pjenušavi kruškovac i medovinu
Drvena vlakna	X	X	Izvor drvene sirovine trebao bi se ograničiti na odobreno drvo koje je posječeno na održiv način. Upotrijebljeno drvo ne smije sadržavati toksične komponente (obrada nakon sječe, prirodni toksini ili toksini iz mikroorganizama)

▼ **M21**

ODJELJAK C — POMOĆNE TVARI ZA PRERADU KOJE SE UPOTREBLJAVAJU U PROIZVODNJI KVASCA I PROIZVODA OD KVASCA

Naziv	Primarni kvasac	Pripravci/formulacije od kvasca	Posebni uvjeti
Kalcijev klorid	X		
Ugljikov dioksid	X	X	
Limunska kiselina	X		Za regulaciju pH vrijednosti u proizvodnji kvasca
Mliječna kiselina	X		Za regulaciju pH vrijednosti u proizvodnji kvasca
Dušik	X	X	
Kisik	X	X	
Krumpirov škrob	X	X	Za filtriranje Samo ako je dobiven iz ekološke proizvodnje
Natrijev karbonat	X	X	Za regulaciju pH vrijednosti
Biljna ulja	X	X	Maziva, odvajači ili tvari protiv pjenjenja Samo ako su dobivena iz ekološke proizvodnje

▼ M21

PRILOG VIII.a

Proizvodi i tvari odobreni za upotrebu u ekološkim proizvodima ili dodavanje u ekološke proizvode u sektoru vina iz članka 29.c

Vrsta obrade u skladu s Prilogom I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009	Naziv proizvoda ili tvari	Posebni uvjeti, restrikcije u okviru ograničenja i uvjeti navedeni u Uredbi (EZ) br. 1234/2007 i Uredbi (EZ) br. 606/2009
Točka 1.: Upotreba za prozračivanje ili dodavanje kisika	— Zrak — Plinoviti kisik	
Točka 3.: Centrifugiranje i filtracija	— Perlit — Celuloza — Dijatomejska zemlja	Upotreba samo kao inertni agens filtracije
Točka 4.: Upotreba radi stvaranja inertne atmosfere i obrade proizvoda bez pristupa zraka	— Dušik — Ugljikov dioksid — Argon	
Točke 5., 15. i 21.: Upotreba	— Kvasci ⁽¹⁾ , stanične stijenke kvasca	
Točka 6.: Upotreba	— Diamonijev fosfat — Tiamin hidroklorid — Autolizati kvasca	
Točka 7.: Upotreba	— Sumporni dioksid — Kalijev bisulfit ili kalijev metabisulfit	(a) Maksimalni sadržaj sumpornog dioksida ne smije premašiti 100 miligrama po litri za crna vina, kako je navedeno u dijelu A točki 1. podtočki (a) Priloga I.B Uredbi (EZ) br. 606/2009, uz sadržaj neprevrelog šećera niži od 2 grama po litri. (b) Maksimalni sadržaj sumpornog dioksida ne smije premašiti 150 miligrama po litri za bijela i <i>rosé</i> vina, kako je navedeno u dijelu A točki 1. podtočki (b) Priloga I.B Uredbi (EZ) br. 606/2009, uz sadržaj neprevrelog šećera niži od 2 grama po litri. (c) Za sva ostala vina maksimalni sadržaj sumpornog dioksida koji se 1. kolovoza 2010. primjenjuje u skladu s Prilogom I.B Uredbi (EZ) br. 606/2009 smanjuje se za 30 miligrama po litri.
Točka 9.: Upotreba	— Ugljen za enološku upotrebu	
Točka 10.: Bistrenje	— Jestiva želatina ⁽²⁾ — Biljne bjelančevine iz pšenice ili graška ⁽²⁾ — Želatina iz ribljih mjehura (isinglas) ⁽²⁾ — Albumin iz bjelanjka ⁽²⁾ — Tanini ⁽²⁾ — Krumpirove bjelančevine ⁽²⁾	

▼ **M21**

Vrsta obrade u skladu s Prilogom I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009	Naziv proizvoda ili tvari	Posebni uvjeti, restrikcije u okviru ograničenja i uvjeti navedeni u Uredbi (EZ) br. 1234/2007 i Uredbi (EZ) br. 606/2009
	<ul style="list-style-type: none"> — Ekstrakti bjelančevina kvasca ⁽²⁾ — Kazein — Hitozan dobiven iz gljive <i>Aspergillus niger</i> — Kalijev kazeinat — Silicijev dioksid — Bentonit — Pektolitski enzimi 	
Točka 12.: Upotreba za dokiseljavanje	<ul style="list-style-type: none"> — Mliječna kiselina — L(+) vinska kiselina 	
Točka 13.: Upotreba za otkiseljavanje	<ul style="list-style-type: none"> — L(+) vinska kiselina — Kalcijev karbonat — Neutralni kalijev tartarat — Kalijev bikarbonat 	
Točka 14.: Dodavanje	<ul style="list-style-type: none"> — Smola alepskog bora 	
Točka 17.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Mliječne bakterije 	
Točka 19.: Dodavanje	<ul style="list-style-type: none"> — L-askorbinska kiselina 	
Točka 22.: Upotreba za prozračivanje	<ul style="list-style-type: none"> — Dušik 	
Točka 23.: Dodavanje	<ul style="list-style-type: none"> — Ugljični dioksid 	
Točka 24.: Dodavanje za stabilizaciju vina	<ul style="list-style-type: none"> — Limunska kiselina 	
Točka 25.: Dodavanje	<ul style="list-style-type: none"> — Tanini ⁽²⁾ 	
Točka 27.: Dodavanje	<ul style="list-style-type: none"> — Metavinska kiselina 	
Točka 28.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Akacijina guma ⁽²⁾ (gumiarabika) 	
Točka 30.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Kalijev bitartarat 	
Točka 31.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Bakreni citrat 	
Točka 35.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Manoproteini kvasca 	
Točka 38.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Hrastove strugotine 	
Točka 39.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Kalijev alginat 	
Točka 44.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Hitozan dobiven iz gljive <i>Aspergillus niger</i> 	
Točka 51.: Upotreba	<ul style="list-style-type: none"> — Inaktivirani kvasci 	

▼ **M21**

Vrsta obrade u skladu s Prilogom I.A Uredbi (EZ) br. 606/2009	Naziv proizvoda ili tvari	Posebni uvjeti, restrikcije u okviru ograničenja i uvjeti navedeni u Uredbi (EZ) br. 1234/2007 i Uredbi (EZ) br. 606/2009
Vrsta obrade u skladu s dijelom A točkom 2. podtočkom (b) Priloga III. Uredbi (EZ) br. 606/2009	— Kalcijev sulfat	Samo za „vino generoso” ili „vino generoso de licor“

(¹) Za pojedine sojeve kvasca: ako je moguće, dobiveni iz ekoloških sirovina.

(²) Ako je moguće, dobiveni iz ekoloških sirovina.

▼ B*PRILOG IX.***Sastojci poljoprivrednog podrijetla koji nisu ekološki proizvedeni, iz članka 28.****1. NEPRERAĐENI BILJNI PROIZVODI I PROIZVODI KOJI SU POSTUPCIMA DOBIVENI IZ NJIH****1.1. Jestivo voće, orašasto voće i sjemenja:**

— žirovi	<i>Quercus</i> spp.
— orasi kola	<i>Cola acuminata</i>
— ogrozdi	<i>Ribes uva-crispa</i>
— marakuja (pasionka)	<i>Passiflora edulis</i>
— maline (sušene)	<i>Rubus idaeus</i>
— crveni ribiz (sušen)	<i>Ribes rubrum</i>

1.2. Jestivi začini i zeljasto bilje:

— papar (peruanski)	<i>Schinus molle</i> L.
— sjemenje hrena	<i>Armoracia rusticana</i>
— langvas	<i>Alpinia officinarum</i>
— cvijeće šafranike	<i>Carthamus tinctorius</i>
— potočarka	<i>Nasturtium officinale</i>

1.3. Razno:

Alge, uključujući morske alge, koje su dopuštene u pripravljanju neekološke hrane.

2. PROIZVODI BILJNOG PODRIJETLA**2.1. Masti i ulja, rafinirana ili ne, ali koja nisu kemijski modificirana, koja potječu od biljaka osim sljedećih:**

— kakaovac	<i>Theobroma cacao</i>
— kokos	<i>Cocos nucifera</i>
— maslina	<i>Olea europaea</i>
— suncokret	<i>Helianthus annuus</i>
— palma	<i>Elaeis guineensis</i>
— repa	<i>Brassica napus, rapa</i>
— šafranika	<i>Carthamus tinctorius</i>
— sezam	<i>Sesamum indicum</i>
— soja	<i>Glycine max</i>

2.2. Sljedeći šećeri, škrob i ostali proizvodi od žitarica i gomoljika:

- fruktoza,
- rižino valjano tijesto,
- lisnato tijesto bez kvasca,
- škrob od riže i voštanog kukuruza, koji nije kemijski modificiran.

▼ B

2.3. **Razno:**

- bjelančevina iz graška *Pisum* spp.,
- rum, dobiven samo iz soka šećera od trske,
- kirsch pripremljen na bazi voća i aroma iz članka 27. stavka 1. točke (c).

3. **PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA**

Vodeni organizmi koje ne potječu iz akvakulture, a dopušteni su u pripremljanju neekološke hrane:

- želatina,
- sirutka u prahu „*herasuola*”,
- crijeva.

▼B

PRILOG X.

Vrste za koje su ekološki proizvedeno sjeme ili sjemenski krumpir iz članka 45. stavka 3. dostupni za znatan broj vrsta u dostatnim količinama i u svim dijelovima Zajednice

▼ **M3***PRILOG XI.***A. Ekološki znak EU-a iz članka 57.**

1. Ekološki znak EU-a mora biti u skladu s dolje navedenim modelom:

2. Referentna boja u bojama Pantone je Pantone zelena br. 376 i zelena (50 % cijan + 100 % žuta) kada se koristi četverobojni tisak.
3. Ekološki znak EU-a može se također koristiti u crno bijeloj varijanti kako je prikazano, samo kada uporaba obojenog znaka nije praktično izvediva.

4. Ako je boja pozadine na ambalaži ili deklaraciji tamna, znakovi se mogu uporabiti u negativu koristeći boju pozadine na ambalaži ili deklaraciji.
5. Ako se koristi znak u boji na obojenoj pozadini, zbog čega je teško vidljiv, može se koristiti vanjska linija razgraničenja oko znaka kako bi se poboljšao kontrast s bojom pozadine.
6. U nekim posebnim situacijama, kada su navodi na ambalaži jednobojni, ekološki znak EU-a može se upotrijebiti u istoj boji.
7. Ekološki znak EU-a mora biti visok barem 9 mm i širok barem 13,5 mm; omjer između visine/širine mora uvijek biti 1: 1,5. Iznimno najmanja moguća veličina može se reducirati na visinu od 6 mm za vrlo mala pakiranja.
8. Ekološki znak EU-a može se povezati s grafičkim ili tekstualnim elementima koji se odnose na ekološku poljoprivredu, pod uvjetom da ti elementi ne preoblikuju ili mijenjaju prirodu ekološkog znaka EU-a, ni bilo koji navod iz članka 58. Kada se ekološki znak EU-a koristi u povezanosti s nacionalnim ili privatnim znakovima u zelenoj boji koja je drugačija od referentne boje iz točke 2., ekološki znak EU-a se može koristiti u toj nereferentnoj boji.

▼ **M4**

▼ M3**B. Kodni brojevi iz članka 58.**

Opći format kodnih brojeva je sljedeći:

AB-CDE-999

Pri čemu je:

1. „AB” je oznaka ISO kako određuje članak 58. stavak 1. točka (a) države u kojoj se provode kontrole; i
2. „CDE” je izraz od tri slova koji određuje Komisija ili svaka država članica, na primjer „bio” ili „eko” ili „org” ili „eko” koji uspostavlja poveznicu s ekološkim postupkom proizvodnje, kako je određeno u članku 58. stavku 1. točki (b); i
3. „999” je referentni broj od najviše tri znamenke koji se dodjeljuje kako je određeno u članku 58. stavku 1. točki (c):
  - (a) nadležno tijelo svake države članice tijelima za provođenje kontrola kojima su delegirala zadaće kontrole u skladu s člankom 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
  - (b) Komisija:
    - i. tijelima za provođenje kontrola iz članka 3. stavka 2. točke (a) Uredbe Komisije (EZ) br. 1235/2008 ⁽¹⁾ i koja su navedena u Prilogu I. toj Uredbi;
    - ii. nadležnim tijelima trećih zemalja ili tijelima za provođenje kontrola iz članka 7. stavka 2. točke (f) Uredbe (EZ) br. 1235/2008 i koja su navedena u Prilogu III. toj Uredbi;
    - iii. tijelima za provođenje kontrola iz članka 10. stavka 2. točke (a) Uredbe (EZ) br. 1235/2008 i koja su navedena u Prilogu IV. toj Uredbi;
  - (c) svako nadležno tijelo države članice na prijedlog Komisije tijelu za provođenje kontrola koje je ovlašteno do 31. prosinca 2012. za izdavanje certifikata o inspekciji u skladu s člankom 19. stavkom 1. četvrtim podstavkom Uredbe (EZ) br. 1235/2008 (uvozne dozvole).

Komisija će putem odgovarajućih tehničkih sredstava osigurati javnu dostupnost kodnih brojeva uključujući njihovu objavu na internetu.

⁽¹⁾ SL L 334, 12.12.2008., str. 25.

▼ M2

PRILOG XII.

Obrazac pisanog dokaza za subjekta na temelju članka 29. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 iz ► M6 članak 68. stavak 1. ◀ ove Uredbe

Pisani dokaz za subjekta prema članku 29. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007	
1. Broj dokumenta:	
2. Naziv i adresa subjekta: Glavna djelatnost (proizvođač, prerađivač, uvoznik itd.):	3. Naziv, adresa i kodni broj kontrolnog tijela/nadležnog tijela:
4. Skupina proizvoda/Djelatnost: — Biljke i proizvodi od biljaka: — Morske alge i proizvodi od morskih algi: — Stoka i proizvodi od stoke: — Životinje iz akvakulture i proizvodi od životinja iz akvakulture: — Prerađeni proizvodi:	5. Definirani kao: ekološki uzgoj, proizvodi iz prijelaznog razdoblja; i isto tako konvencionalni uzgoj u kojem se odvija usporedni uzgoj/prerada na temelju članka 11. Uredbe (EZ) br. 834/2007
6. Razdoblje valjanosti: Proizvodi od biljaka od ..... do ..... Proizvodi od morskih algi od ..... do ..... Proizvodi od stoke od ..... do ..... Proizvodi od životinja iz akvakulture od ... do ... Prerađeni proizvodi od ..... do	7. Datum kontrole/kontrola:
8. Ova je isprava izdana na temelju članka 29. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i Uredbe (EZ) br. 889/2008. Navedeni subjekt svoje je djelatnosti podvrgao kontroli i udovoljava zahtjevima utvrđenim u navedenim uredbama.	
Datum, mjesto:	
Potpis u ime kontrolnog tijela/nadležnog tijela kao izdavatelja:	

▼ **M6***PRILOG XII.a***Obrazac dopunskih dokumentiranih dokaza za subjekte u skladu s člankom 29. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 iz članka 68. stavka 2. ove Uredbe**

Dopunski dokumentirani dokazi za subjekte u skladu s člankom 29. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007
<p>1.1. Broj dokumenta:</p> <p>1.2. Upućivanje na dokumentirane dokaze predviđene u skladu s člankom 29. stavkom 1. Uredba (EZ) br. 834/2007: ⁽¹⁾</p>
<p>2. Posebne karakteristike metode proizvodnje koju koristi subjekt iz članka 68. stavka 2. uredbe (EZ) br. 889/2008: ⁽²⁾</p>
<p>3. Ovaj dokument izdaje se na temelju članka 29. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i članka 68. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 889/2008. Navedeni je subjekt podvrgnuo svoje aktivnosti stručnoj kontroli i ispunjava zahtjeve propisane u navedenim uredbama.</p> <p>Datum, mjesto:</p> <p>Potpis i pečat u ime provoditelja stručne kontrole/kontrolnog tijela koje izdaje dokument:</p>
<p>⁽¹⁾ Unesite broj dokumentiranog dokaza u skladu s člankom 68. stavkom 1. i Prilogom XII. ovoj Uredbi. ⁽²⁾ Unesite odgovarajući unos naveden u Prilogu XII.b ovoj Uredbi.</p>

▼ **M6**

PRILOG XII.b

Unos iz drugog podstavka članka 68. stavka 2.

- *na bugarskom*: Животински продукти, произведени без използване на антибиотици
- *na španjolskom*: Productos animales producidos sin utilizar antibióticos
- *na češkom*: Živočišné produkty vyprodukované bez použítí antibiotik
- *na danskom*: Animalske produkter, der er produceret uden brug af antibiotika
- *na njemačkom*: Ohne Anwendung von Antibiotika erzeugte tierische Erzeugnisse
- *na estonskom*: Loomsed tooted, mille tootmisel ei ole kasutatud antibiootikume
- *na grčkom*: Ζωικά προϊόντα που παράγονται χωρίς τη χρήση αντιβιοτικών
- *na engleskom*: Animal products produced without the use of antibiotics
- *na francuskom*: produits animaux obtenus sans recourir aux antibiotiques

▼ **M10**

- *na hrvatskom*: Proizvodi životinjskog podrijetla dobiveni bez uporabe antibiotika

▼ **M6**

- *na talijanskom*: Prodotti animali ottenuti senza l'uso di antibiotici
- *na latvijskom*: Dzīvnieku izcelsmes produkti, kuru ražošanā nav izmantotas antibiotikas
- *na litavskom*: nenaudojant antibiotikų pagaminti gyvūniniai produktai
- *na mađarskom*: Antibiotikumok alkalmazása nélkül előállított állati eredetű termékek
- *na malteškom*: Il-prodotti tal-annimali prodotti mingħajr l-użu tal-antibijotiċi
- *na nizozemskom*: Zonder het gebruik van antibiotica geproduceerde dierlijke producten
- *na poljskom*: Produkty zwierzęce wytwarzane bez użycia antybiotyków
- *na portugalskom*: Produtos de origem animal produzidos sem utilização de antibióticos
- *na rumunjskom*: Produse de origine animală obținute a se recurge la antibiotice
- *na slovačkom*: Výrobky živočišneho pôvodu vyrobené bez použitia antibiotík
- *na slovenskom*: Živalski proizvodi, proizvedeni brez uporabe antibiotikov
- *na finskom*: Eläintuotteet, joiden tuotannossa ei ole käytetty antibiootteja
- *na švedskom*: Animaliska produkter som produceras utan antibiotika

PRILOG XIII.

Obrazac izjave prodavatelja iz članka 69.

Izjava prodavatelja prema članku 9. stavku 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007	
Ime, adresa prodavatelja:	
Identifikacijska oznaka (npr. serijski broj ili inventurni broj):	Naziv proizvoda:
<p>Sastojci;</p> <p>(Navedi sve sastojke koje proizvod sadrži/koji su zadnji korišteni u proizvodnom procesu)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>Izjavljujem da ovaj proizvod nije dobiven „od” ili „putem” genetski modificiranih organizama (GMO-a) u smislu izraza koji se koriste u člancima 2. i 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007. Nemam saznanja koje bi upućivalo da je ova tvrdnja netočna.</p> <p>Stoga izjavljujem da gore navedeni proizvod udovoljava članku 9. Uredbe (EZ) br. 834/2007 u pogledu zabrane korištenja GMO-a.</p> <p>Obvezujem se da ću odmah obavijestiti potrošača i njegovo kontrolno tijelo ili nadležno tijelo ako se ova izjava povuče ili izmijeni, ili ako steknem saznanja koja bi pobijala njezinu točnost.</p> <p>Odobravam kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi iz članka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 koje kontrolira našega kupca da ispita točnost ove izjave i prema potrebi uzme uzorke za analitički dokaz. Također odobravam da ovu zadaću obavi neovisna ustanova koju je pisanim putem imenovalo nadležno tijelo.</p> <p>Dolje potpisani preuzima odgovornost za točnost ove izjave.</p>	
Zemlja, mjesto, datum, potpis prodavatelja:	Žig tvrtke prodavatelja (ako je primjereno):

▼ **M2***PRILOG XIII.a***Odjeljak 1.**

Ekološki uzgoj salmonida u slatkoj vodi:

Potočna pastrva (*Salmo trutta*) — Kalifornijska pastrva (*Oncorhynchus mykiss*) — Potočna zlatovčica (*Salvelinus fontinalis*) — Losos (*Salmo salar*) — Jezerska zlatovčica (*Salvelinus alpinus*) — Lipljan (*Thymallus thymallus*) — Američka jezerska zlatovčica (*Salvelinus namaycush*) — Mladica (*Hucho hucho*)

Uzgojni sustav	Tovni uzgojni sustavi moraju biti snabdjeveni iz otvorenih sustava. Protok mora osigurati najmanje 60 % zasićenja kisikom za čitav fond i mora im osiguravati udobnost i eliminaciju izlaznih voda iz uzgajališta.
Maksimalna uzgojna gustoća	Salmonidne vrste koje nisu dolje navedene: ispod 15 kg/m ³ Losos: 20 kg/m ³ Potočna pastrva i kalifornijska pastrva: 25 kg/m ³ ► M15 Jezerska zlatovčica 25 kg/m ³ ◀

Odjeljak 2.

Ekološki uzgoj salmonida u moru:

Losos (*Salmo salar*), Potočna pastrva (*Salmo trutta*) — Kalifornijska pastrva (*Oncorhynchus mykiss*)

Maksimalna uzgojna gustoća	10 kg/m ³ u mrežnom kaveznom uzgoju
----------------------------	--

Odjeljak 3.

Ekološki uzgoj bakalara (*Gadus morhua*) i ostalih riba iz porodice *Gadidae*, brancina (*Dicentrarchus labrax*), komarče (*Sparus aurata*), hame (*Argyrosomus regius*), iverka (*Psetta maxima* [= *Scophthalmus maximus*]), pagra (*Pagrus pagrus* [= *Sparus pagrus*]), vrste *Sciaenops ocellatus* i ostalih vrsta iz porodice *Sparidae*, te vrste *Siganus* spp.

Uzgojni sustav	U otvorenim sustavima (mrežno-kavezni uzgoj) s minimalnom brzinom morskih struja da bi se osigurala optimalna dobrobit za ribe ili u otvorenim sustavima na kopnu.
Maksimalna uzgojna gustoća	Za ribe osim iverka: 15 kg/m ³ Za iverak: 25 kg/m ²

Odjeljak 4.

Ekološki uzgoj brancina, komarče, hame, cipala (*Liza*, *Mugil*) i jegulje (*Anguilla* spp.) u zemljanim bazenima u području izraženih plima i oseka te obalnih laguna

Sustav držanja	Tradicionalne solane pretvorene u jedinice za uzgoj akvakulture i slični zemljani bazeni u području izraženih plima i oseka
----------------	---

▼ **M2**

Uzgojni sustav	Potrebna je primjerena obnova vode da bi se osigurala dobrobit riba Barem 50 % nasipa mora imati biljni pokrov Potrebni su močvarni depuracijski ribnjaci
Maksimalna uzgojna gustoća	4 kg/m ³

Odjeljak 5.

Ekološki uzgoj jesetre u slatkoj vodi.

Dotična vrsta: porodica *Acipenser*

Uzgojni sustav	Protok vode u svakoj uzgojnoj jedinici treba biti dostatan za osiguravanje dobrobiti životinja Izlazna voda treba biti jednake kakvoće kao i ulazna voda
Maksimalna uzgojna gustoća	30 kg/m ³

Odjeljak 6.

Ekološki uzgoj riba u unutarnjim vodama:

Dotične vrste: vrste iz porodice *Cyprinidae* i ostale srodne vrste u kontekstu polikulture, uključujući smuda, štuku, soma, ribe iz porodice *Coregonidae*, jesetru.

Uzgojni sustav	<p>U ribnjacima koji se povremeno u potpunosti prazne i u jezerima. Jezera se moraju posvetiti isključivo ekološkom uzgoju, uključujući uzgoj nasada na suhim površinama.</p> <p>Područje ribolova mora biti opremljeno utokom čiste vode i mora biti veličine koja je dostatna za osiguravanje optimalne udobnosti po ribe. Riba se nakon izlova mora pohraniti u čistoj vodi.</p> <p>Ekološko i mineralno gnojenje ribnjaka i jezera odvija se u skladu s Prilogom I. Uredbi (EZ) br. 889/2008 s najvećom primjenom od 20 kg dušika/hektaru.</p> <p>Zabranjeno je tretiranje koje uključuje sintetske kemikalije za kontrolu hidrofitu i biljnog obraštaja koji se mogu naći u proizvodnim vodama.</p> <p>Područja prirodne vegetacije oko jedinica unutarnjih voda trebaju se održavati kao barijera za vanjske kopnene površine koje nisu uključene u operacije uzgoja u skladu s pravilima ekološke akvakulture.</p> <p>Za tovni uzgoj „polikultura” se koristi pod uvjetom da se strogo poštuju načela predviđena ovim specifikacijama za druge vrste riba koje žive u jezerima.</p>
Prinos u uzgoju	Ukupni uzgoj vrsta ograničen je na 1 500 kg ribe po hektaru godišnje.

▼ **M2****Odjeljak 7.**

Ekološki uzgoj kozica mekušaca i slatkovodnih kozica (*Macrobrachium* spp.):

Uspostavljanje proizvodne(-ih) jedinice(-a)	Lokacija treba biti u sterilnim glinastim područjima da bi se umanjio utjecaj konstrukcije bazena na okoliš. Bazeni se grade od prirodne, već postojeće gline. Nije dopušteno uništavanje mangrove vegetacije.
Trajanje prijelaznog razdoblja	Šest mjeseci po bazenu, što odgovara normalnom životnom vijeku uzgajane kozice.
Podrijetlo matičnog jata	Nakon tri godine djelovanja uzgajališta najmanje polovica matičnog jata treba biti udomaćena. Ostatak treba biti divlje matično jato slobodno od uzročnika bolesti koje potječe iz održivog ribarstva. Potrebno je provesti obvezan pregled prve i druge generacije prije nego ih se unese u uzgajalište.
Ablacija stapkastih očiju	Zabranjena je.
Maksimalne uzgojne gustoće u uzgajalištu i uzgojna ograničenja	Ličinke: maksimalno 22 post larve/m ² Maksimalna trenutačna biomasa: 240 g/m ²

▼ **M15****Odjeljak 7.a**

Ekološka proizvodnja slatkovodnih rakova:

Dotične vrste: *Astacus astacus*, *Pacifastacus leniusculus*.

Maksimalna uzgojna gustoća	Za male slatkovodne rakove (< 20 mm): 100 životinja po m ² . Za slatkovodne rakove srednje veličine (20 – 50 mm): 30 životinja po m ² . Za odrasle slatkovodne rakove (> 50 mm): 10 životinja po m ² , pod uvjetom da su osigurana odgovarajuća skrovišta.
----------------------------	--

▼ **M2****Odjeljak 8.**

Mekušci i ježinci

Uzgojni sustavi	Parangali, splavi, pridneni uzgoj, mrežaste vreće, kavezi, podlošci, vrše, bouchot stupovi i ostali sustavi držanja. Za uzgoj dagnji na splavima, broj pergolara ne smije premašivati jedan po četvornom metru površine. Najveća duljina pergolara ne smije premašivati 20 metara. Stanjivanje pergolara se ne smije odvijati tijekom uzgojnog ciklusa, međutim raspodjela pergolara dopušta se bez povećanja uzgojne gustoće.
-----------------	---

▼ M2**Odjeljak 9.**

Tropske slatkovodne ribe: mliječnica (*Chanos chanos*), tilapija (*Oreochromis* spp.), som (*Pangasius* spp):

Uzgojni sustavi	Ribnjaci i mrežasti kavezi
Maksimalna uzgojna gustoća	Pangasius: 10 kg/m ³ Oreochromis: 20 kg/m ³

Odjeljak 10.

Ostale vrste životinja iz akvakulture: ni jedna

▼ M9*PRILOG XIII.b***Teme koje treba obuhvatiti nacionalno nadležno tijelo u ekološkim podacima iz članka 92. f**

1. Podaci o nadležnom tijelu za ekološku proizvodnju
  - koje tijelo je nadležno tijelo
  - sredstva kojima raspolaže nadležno tijelo
  - opis revizija koje je provelo nadležno tijelo (kako, tko)
  - dokumentirani postupci nadležnog tijela
2. Opis sustava kontrole za ekološku proizvodnju
  - sustav kontrolnih ustanova i/ili kontrolnih tijela
  - registrirani subjekti koji su obuhvaćeni sustavom kontrole — minimalna godišnja inspekcija
  - kako se primjenjuje pristup koji je utemeljen na riziku
3. Podaci o kontrolnim ustanovama/tijelima
  - popis kontrolnih ustanova/tijela
  - zadaće prenesene na kontrolne ustanove/dodijeljene kontrolnim tijelima
  - nadzor ovlaštenih kontrolnih ustanova (tko i kako)
  - koordinacija aktivnosti u slučaju više od jedne kontrolne ustanove/tijela
  - osposobljavanje osoblja koje obavlja kontrole
  - najavljeni/nenajavljeni inspekcijski pregledi i posjete

▼ M9

Brojčana oznaka kontrolne ustanove ili kontrolnog tijela ili naziv nadležnog tijela	Broj registriranih subjekata						Broj analiziranih uzoraka						Broj uzoraka koji ukazuju na povredu Uredbi (EZ) br. 834/2007 i (EZ) br. 1235/2008					
	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvode akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvode akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvode akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)
MS-BIO-01																		
MS-BIO-02																		
MS-BIO-...																		
Ukupno																		

(*) Poljoprivredni proizvođači uključuju isključivo proizvođače, proizvođače koji su također i prerađivači, proizvođače koji su također uvoznici, ostale mješovite proizvođače koji nisu drugdje razvrstani (n.d.r.).

(**) Prerađivači uključuju samo prerađivače, prerađivače koji su također uvoznici, ostale mješovite prerađivače n.d.r.

(***) Ostali subjekti uključuju trgovce (na veliko, na malo), druge subjekte n.d.r.

Brojčana oznaka kontrolne ustanove ili kontrolnog tijela	Broj registriranih subjekata						Broj ustanovljenih nepravilnosti ili prekršaja ⁽¹⁾						Broj mjera koje se primjenjuju na količinu ili proizvodnu seriju ⁽²⁾						Broj mjera koje se primjenjuju po subjektu ⁽³⁾						
	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvodnju akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvodnju akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvodnju akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvodnju akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	
MS-BIO-01																									
MS-BIO-02																									
MS-BIO-...																									
Ukupno																									

(*) Poljoprivredni proizvođači uključuju isključivo proizvođače, proizvođače koji su također i prerađivači, proizvođače koji su također uvoznici, ostale mješovite proizvođače koji nisu drugdje razvrstani (n.d.r.).

(**) Prerađivači uključuju samo prerađivače, prerađivače koji su također uvoznici, ostale mješovite prerađivače n.d.r.

(***) Ostali subjekti uključuju trgovce (na veliko, na malo), druge subjekte n.d.r.

(1) Uključene su samo nepravilnosti i povrede koje utječu na ekološki status proizvoda i/ili su doveli do primjene određene mjere.

(2) Kada se ustanovi nepravilnost u pogledu sukladnosti sa zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova osigurava da prilikom označavanja i oglašavanja nema upućivanja na metodu ekološke proizvodnje cijele količine ili proizvodne serije na koju utječe ova nepravilnost, kada je ovo proporcionalno važnosti zahtjeva koji je prekršen i prirodi posebnih okolnosti neispravnih djelatnosti (kako je utvrđeno u prvom podstavku članka 30. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007).

(3) Kada se ustanovi ozbiljna povreda ili povreda s produljenim učinkom, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova zabranjuje predmetnom subjektu stavljanje na tržište proizvoda koji se prilikom označavanja i oglašavanja pozivaju na metodu ekološke proizvodnje u razdoblju koje je dogovoreno s nadležnim tijelom države članice (kako je utvrđeno u drugom podstavku članka 30. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007).

▼ M9

2. Podaci o nadzoru i revizijama:

Brojčana oznaka kontrolne ustanove ili kontrolnog tijela	Broj registriranih subjekata po kontrolnoj ustanovi ili kontrolnom tijelu	Broj registriranih subjekata						Pregled dokumenata i revizija ureda ⁽¹⁾ (Broj provjerenih dokumenata subjekta)						Broj revizija s pregledom ⁽²⁾						Broj revizija koje provode vještaci ⁽³⁾						
		Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvodnju akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvodnju akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvodnju akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	Poljoprivredni proizvođači (*)	Proizvodne jedinice za proizvodnju akvakulture	Prerađivači (**)	Uvoznici	Izvoznici	Ostali subjekti (***)	
MS-BIO-01																										
MS-BIO-02																										
MS-BIO-...																										
Ukupno																										

(*) Poljoprivredni proizvođači uključuju isključivo proizvođače, proizvođače koji su također i prerađivači, proizvođače koji su također uvoznici, ostale mješovite proizvođače koji nisu drugdje razvrstani (n.d.r.).

(**) Prerađivači uključuju samo prerađivače, prerađivače koji su također uvoznici, ostale mješovite prerađivače n.d.r.

(***) Ostali subjekti uključuju trgovce (na veliko, na malo), druge subjekte n.d.r.

⁽¹⁾ Pregled odgovarajućih općih dokumenata, koji opisuju strukturu, funkcioniranje i upravljanje kvalitetom kontrolne ustanove. Revizija ureda kontrolne ustanove, uključujući pregled spisa subjekta i provjera načina rješavanja nesukladnosti i pritužbi, uključujući minimalnu učestalost kontrole, korištenje pristupa rizika, nenajavljeni i popratni posjeti, politika uzorkovanja i razmjene informacija s drugim kontrolnim ustanovama i kontrolnim tijelima.

⁽²⁾ Pregled s revizijom: inspeksijski pregled subjekta od strane nadležnog tijela radi provjere sukladnosti s radnim postupcima kontrolne ustanove i radi provjere njene učinkovitosti.

⁽³⁾ Revizija koju provodi vještak: ispitivanje inspeksijskog pregleda inspektora kontrolne ustanove od strane nadležnog tijela.

▼ M9

3. Zaključci o sustavu kontrole za ekološku proizvodnju

Brojčana oznaka kontrolne ustanove ili kontrolnog tijela	Povlačenje odobrenja			Mjere koje se poduzimaju za učinkovito djelovanje sustava kontrole za ekološku proizvodnju (provedba)
	Da/ne	Od (datum)	do (datum)	
MS-BIO-01				
MS-BIO-02				
MS-BIO-...				

Izjava o cjelokupnoj učinkovitosti sustava kontrole za ekološku proizvodnju:

PRILOG XIV.

Korelacijska tablica iz članka 96.

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
—		Članak 1.
—		Članak 2. točka (a)
Članak 4. stavak 15.		Članak 2. točka (b)
Prilog III. dio C (prva alineja)		Članak 2. točka (c)
Prilog III. dio C (druga alineja)		Članak 2. točka (d)
—		Članak 2. točka (e)
—		Članak 2. točka (f)
—		Članak 2. točka (g)
—		Članak 2. točka (h)
Članak 4. stavak 24.		Članak 2. točka (i)
—		Članak 3. stavak 1.
Prilog I. dio B točke 7.1. i 7.2.		Članak 3. stavak 2.
Prilog I. dio B točka 7.4.		Članak 3. stavak 3.
Prilog I. dio A točka 2.4.		Članak 3. stavak 4.
Prilog I. dio A točka 2.3.		Članak 3. stavak 5.
—		Članak 4.
Članak 6. stavak 1., Prilog I. dio A točka 3.		Članak 5.
Prilog I. dio A točka 5.		Članak 6.
Prilog I. dijelovi B i C (naslovi)		Članak 7.
Prilog I. dio B točka 3.1.		Članak 8. stavak 1.
Prilog I. dio C točka 3.1.		Članak 8. stavak 2.
Prilog I. dio B točke 3.4., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11.		Članak 9. stavci 1. do 4.
Prilog I. dio C točka 3.6.		Članak 9. stavak 5.

▼B

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog I. dio B točka 8.1.1.		Članak 10. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 8.2.1.		Članak 10. stavak 2.
Prilog I. dio B točka 8.2.2.		Članak 10. stavak 3.
Prilog I. dio B točka 8.2.3.		Članak 10. stavak 4.
Prilog I. dio B točka 8.3.5.		Članak 11. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 8.3.6.		Članak 11. stavak 2.
Prilog I. dio B točka 8.3.7.		Članak 11. stavak 3.
Prilog I. dio B točka 8.3.8.		Članak 11. stavci 4. i 5.
Prilog I. dio B točke 6.1.9., 8.4.1. do 8.4.5.		Članak 12. stavci 1. do 4.
Prilog I. dio B točka 6.1.9.		Članak 12. stavak 5.
Prilog I. dio C točke 4., 8.1. do 8.5.		Članak 13.
Prilog I. dio B točka 8.1.2.		Članak 14.
Prilog I. dio B točke 7.1. i 7.2.		Članak 15.
Prilog I. dio B točka 1.2.		Članak 16.
Prilog I. dio B točka 1.6.		Članak 17. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 1.7.		Članak 17. stavak 2.
Prilog I. dio B točka 1.8.		Članak 17. stavak 3.
Prilog I. dio B točka 4.10.		Članak 17. stavak 4.
Prilog I. dio B točka 6.1.2.		Članak 18. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 6.1.3.		Članak 18. stavak 2.
Prilog I. dio C točka 7.2.		Članak 18. stavak 3.
Prilog I. dio B točka 6.2.1.		Članak 18. stavak 4.

▼B

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog I. dio B točka 4.3.		Članak 19. stavak 1.
Prilog I. dio C točke 5.1. i 5.2.		Članak 19. stavci 2. do 4.
Prilog I. dio B točke 4.1., 4.5., 4.7. i 4.11.		Članak 20.
Prilog I. dio B točka 4.4.		Članak 21.
Članak 7.		Članak 22.
Prilog I. dio B točke 3.13., 5.4., 8.2.5. i 8.4.6.		Članak 23.
Prilog I. dio B točke 5.3., 5.4., 5.7. i 5.8.		Članak 24.
Prilog I. dio C točka 6.		Članak 25.
Prilog III. dio E točka 3. i dio B		Članak 26.
Članak 5. stavak 3. i Prilog VI. dijelovi A i B		Članak 27.
Članak 5. stavak 3.		Članak 28.
Članak 5. stavak 3.	(1): članak 3.	Članak 29.
Prilog III. dio B točka 3.		Članak 30.
Prilog III.7		Članak 31.
Prilog III. dio E točka 5.		Članak 32.
Prilog III. točka 7.a		Članak 33.
Prilog III. dio C točka 6.		Članak 34.
Prilog III točka 8. i dio A točka 2.5.		Članak 35.
Prilog I. dio A točke 1.1. do 1.4.		Članak 36.
Prilog I. dio B točka 2.1.2.		Članak 37.
Prilog I. dio B točke 2.1.1., 2.2.1. i 2.3. i Prilog I. dio C točke 2.1. i 2.3.		Članak 38.
Prilog I. dio B točka 6.1.6.		Članak 39.

▼B

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog III. dio A točka 1.3. i dio B		Članak 40.
Prilog I. dio C točka 1.3		Članak 41.
Prilog I. dio B točka 3.4. (prva alineja i točka 3.6. podtočka (b))		Članak 42.
Prilog I. dio B točka 4.8.		Članak 43.
Prilog I. dio C točka 8.3.		Članak 44.
Članak 6. stavak 3.		Članak 45.
	(3): članak 1. stavci 1. i 2.	Članak 45. stavci 1. i 2.
	(3): članak 3. točka (a)	Članak 45. stavak 1.
	(3): članak 4.	Članak 45. stavak 3.
	(3): članak 5. stavak 1.	Članak 45. stavak 4.
	(3): članak 5. stavak 2.	Članak 45. stavak 5.
	(3): članak 5. stavak 3.	Članak 45. stavak 6.
	(3): članak 5. stavak 4.	Članak 45. stavak 7.
	(3): članak 5. stavak 5.	Članak 45. stavak 8.
Prilog I. dio B točka 8.3.4.		Članak 46.
Prilog I. dio B točka 3.6. podtočka (a)		Članak 47. stavak 1.
Prilog I. dio B stavak 4.9.		Članak 47. stavak 2.
Prilog I. dio C stavak 3.5.		Članak 47. stavak 3.
	(3): članak 6.	Članak 48.
	(3): članak 7.	Članak 49.
	(3): članak 8. stavak 1.	Članak 50. stavak 1.
	(3): članak 8. stavak 2.	Članak 50. stavak 2.
	(3): članak 9. stavak 1.	Članak 51. stavak 1.
	(3): članak 9. stavci 2. i 3.	Članak 51. stavak 2.
		Članak 51. stavak 3.
	(3): članak 10.	Članak 52.

▼B

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
	(3): članak 11.	Članak 53.
	(3): članak 12. stavak 1.	Članak 54. stavak 1.
	(3): članak 12. stavak 2.	Članak 54. stavak 2.
	(3): članak 13.	Članak 55.
	(3): članak 14.	Članak 56.
		Članak 57.
		Članak 58.
	(2): članak 1. i članak 5.	Članak 59.
	(2): članak 5. i članak 3.	Članak 60.
	(2): članak 4.	Članak 61.
Članak 5. stavak 5.		Članak 62.
Prilog III. točka 3.		Članak 63.
Prilog III. točka 4.		Članak 64.
Prilog III. točka 5		Članak 65.
Prilog III. točka 6		Članak 66.
Prilog III. točka 10		Članak 67.
—		Članak 68.
—		Članak 69.
Prilog III. dio A točka 1.		Članak 70.
Prilog III. dio A točka 1.2.		Članak 71.
—		Članak 72.
Prilog III. dio A točka 1.3.		Članak 73.
Prilog III. dio A točka 2.1.		Članak 74.
Prilog III. dio A točka 2.2.		Članak 75.
Prilog III. dio A točka 2.3.		Članak 76.
Prilog I. dio B točka 5.6.		Članak 77.
Prilog I. dio C točke 5.5., 6.7., 7.7., 7.8.		Članak 78.

▼B

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog III. dio A točka 2.4		Članak 79.
Prilog III. dio B točka 1.		Članak 80.
Prilog III. dio C		Članak 81.
Prilog III. dio C točka 1.		Članak 82.
Prilog III. dio C točka 2.		Članak 83.
Prilog III. dio C točka 3.		Članak 84.
Prilog III. dio C točka 5.		Članak 85.
Prilog III. dio D		Članak 86.
Prilog III. dio E		Članak 87.
Prilog III. dio E točka 1.		Članak 88.
Prilog III. dio E točka 2.		Članak 89.
Prilog III. dio E točka 4.		Članak 90.
Prilog III. točka 9.		Članak 91.
Prilog III. točka 11.		Članak 92.
—		Članak 93.
—		Članak 94.
Prilog I. dio B točka 6.1.5		Članak 95. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 8.5.1		Članak 95. stavak 2.
—		Članak 95. stavci 3. do 8.
—		Članak 95.
—		Članak 96.
—		Članak 97.
Prilog II. dio A		Prilog I.
Prilog II. dio B		Prilog II.
Prilog VIII.		Prilog III.

▼B

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog VII.		Prilog IV.
Prilog II. dio C		Prilog V.
Prilog II. dio D		Prilog VI.
Prilog II. dio E		Prilog VII.
Prilog VI. dijelovi A i B		Prilog VIII.
Prilog VI. dio C		Prilog IX.
—		Prilog X.
—		Prilog XI.
—		Prilog XIII.
—		Prilog IX.